

FOLKEKIRKENS

kirkemusikskoler

Kirkemusikskolernes fælles vision og strategi

II.

BILAGSDEL

December 2017

BILAG 1.1. Kommissorium af 9. marts 2016	5
BILAG 1.2. Brev fra Kirkeministeriet af 31. marts 2016	10
BILAG 1.3. Udgangspunktet for Kirkemusikskolernes strategi	11
1.3.1. Væsentlige udviklingstendenser - i samfundet generelt, i det kirkelige liv, i musiklivet og i uddannelsesverdenen.	11
1.3.2. ”Kunde”forventninger og - behov.....	11
1.3.3. Muligheder og udfordringer for kirkemusikskolerne.....	12
1.3.4. Kirkemusikskolernes styrker og svagheder	12
BILAG 1.4. Oplæg til Projektgruppemøde 14/8-17 vedr. ”analyse” af udviklingstendenser, ”kunde” forventninger og -behov, muligheder og udfordringer for Kirkemusikskolerne samt Kirkemusikskolernes styrker og svagheder	13
1.4.1. Udviklingstendenser – muligheder og udfordringer	13
1.4.2. ”Kunde”-forventninger og - behov	17
1.4.3. Kirkemusikskolernes styrker og svagheder	22
BILAG 1.5. Strategiske temaer	23
1.5.1. Summarisk beskrivelse af de enkelte temaer	23
1.5.2. Spørgsmål og brudflader	24
Appendix ad 1.5.1.: Seks strategiske temaer	25
1.5.1.1. Strategisk tema A: Kirkemusikken og musikken i kirken – fremtidig rolle og placering	25
1.5.1.2. Strategisk tema B: Fremtidens kirkemusiker	29
1.5.1.3. Strategisk tema C: Kirkemusikskolernes position og profil i forhold til andre musikuddannelser.....	32
1.5.1.4. Strategisk tema D: Fremtidens uddannelser og undervisningsformer	35
1.5.1.5. Strategisk tema E: Kirkemusikskolernes samarbejde, organisering og styring	39
1.5.1.6. Strategisk tema F: Synlighed og samarbejde	44
Appendix A ad 1.5.2.: Spørgsmål og brudflader fremlagt ved bestyrelsesseminar d. 30.11.2017	50
Appendix B ad 1.5.2.: Spørgsmål og brudflader fremlagt ved Projektgruppemøde d.7.12.2017..	56
BILAG 4.1. Oversigt over kurser	62
BILAG 4.2. Beregning af stipulat for optag	65
BILAG 4.3. Notat om klokkenistuddannelsen i Løgumkloster	68
BILAG 4.4. Fordeling mellem kirkemusikskolerne	73
BILAG 6.1. Ansøgning til Omprioriteringspuljen maj 2017	74
BILAG 6.2. Omkostningsberegning i forbindelse med FRAFALD	82
Optimeringsmuligheder	84

Optag	84
Oplysning og Studievejledning	84
Vurdering af optimeringsmuligheder vedr. reduceret FRAFALD.....	85
Optag	85
Oplysning og Studievejledning	85
BILAG 6.3. Optimeringsmuligheder vedr. GENNEMLØBSTID på eksamenslinjer	87
Supplerende bemærkninger til analysens konklusioner.....	88
Potentiale(r) vedr. reduceret gennemløbstid	88
Forskel på heltid og deltid.....	89
Forskel mellem 3- og 4-årigt organistforløb	89
Omkostning ved at indskyde et FK-år	90
Supplerende bemærkninger til omkostninger vedr. gennemløbstid.....	90
Optimeringsmuligheder	90
Optag	90
Alder.....	90
Højere indgangsniveau.....	90
Børn-Unge-Orgel som betydende faktor og tiltag	91
Studieegnethed	91
Studiemiljø	91
Optimeringsmuligheder vedr. studiemiljø	91
Optimeringsmuligheder vedr. studiemiljø med vejledende priser	92
Undervisningens tilrettelæggelse / struktur.....	92
E-læring – som supplement eller erstatning.....	92
Undervisningstidspunkter og – former	93
Seminarundervisning på Basislinjerne.....	94
BILAG 6.4. Optimeringsmuligheder vedr. ERHVERVSFREKVENS.....	97
Beregning af omkostninger pr. færdiguddannet ansat kandidat ved ændring af erhvervsfrekvensen	98
Optimeringsmuligheder	99
Styrkelse af tilknytningen til arbejdsmarkedet - Indgang samt fastholdelse	99
Støtte til indgang på arbejdsmarkedet	100
Fastholdelse.....	100
Nye initiativer	100

BILAG 1.1. Kommissorium af 9. marts 2016

Indstilling til kirkeministeren fra styregruppen for Analyse af kirkemusikskolerne 2014/15

Dato: 9. marts 2016
Dokument nr. 121291/15

Danmark findes der tre kirkemusikskoler beliggende i Roskilde (Sjælland), Vestervig og Løgumkloster. Skolerne dækker hvert et areal og er inddelt stifts-vis således at Sjællands Kirkemusikskole dækker Københavns, Helsingør, Roskilde og Lolland-Falsters Stifter, Vestervig dækker Aalborg, Viborg og Aarhus Stifter mens Løgumkloster dækker Ribe, Haderslev og Fyens Stifter samt Horsens Provsti¹.

Det er kirkemusikskolernes formål at uddanne kirkemusikalske medarbejdere med henblik på et musikalsk virke for og i den danske folkekirke. For både organister og sangere gælder det, at den højeste musikfaglige uddannelse foregår på konservatorierne. Kirkemusikskolerne dækker folkekirkens efterspørgsel efter organister, sangere og korledere på alle øvrige niveauer og driver desuden en omfattende kursus- og efteruddannelsesvirksomhed.

Folkekirkens fællesfond anvender i 2015 20,8 mio. kr. på de kirkemusikalske uddannelser. En årgang består af ca. 450 elever samt et større variabelt antal kursister. Det koster 5-10.000 kr. at uddanne en kirkesanger på den (billigste) eksamensfrie uddannelse, mens det koster mellem 70.-90.000 kr. at uddanne en organist på højeste eksamensniveau, afhængigt af om den studerende er fuldtids- eller deltidsstuderende. Skolernes kursusvirksomhed finansieres i vidt omfang af deltagerbetaling.

Formålet med analysen har været at undersøge følgende:

1. Hvordan behovet for kirkemusikere vil udvikle sig i folkekirken de næste 10 år.
2. Hvordan dette behov bedst kan imødekommes i lyset af udviklingen i de allerede uddannede kirkemusikeres sammensætning og de seneste års søgning til uddannelserne.
3. En vurdering af den nuværende måde at uddanne kirkemusikere på, herunder organiseringen af undervisningen og udgifterne til undervisningen i forhold til fremtidens behov.
4. At komme med en anbefaling til kirkeministeren om, hvordan de tre kirkemusikskoler kan imødekomme folkekirkens behov de næste 5-10 år.

Det er en forudsætning, at man fortsat kan "forsyne" folkekirken med det antal kirkemusikere, som folkekirken har behov for og med de relevante kvalifikationer over alt i Danmark. Rapporten er kommet frem til følgende i ft. de fire spørgsmål.

Ad 1. Behovet for kirkemusikere i et flerårigt perspektiv

Der er gennemført en analyse af de tre kirkemusikskolers uddannelse af kirkemusikere i perioden 2009-2015, elevernes beskæftigelse i folkekirken i 2015, beskæftigelsen for alle kirkemusikere og afgangsmønsteret for kirkemusikere i de seneste 5 år.

¹ Fremgår af Bekendtgørelse om folkekirkens kirkemusikskoler:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=83323>

Herudover tegner rapporten fra arbejdsgruppen et billede af kirkemusikkernes placering i Danmark.

Rapportens analyse tyder på, at der er balance mellem den forventede afgang af organister de næste fem år og de tre skolars planlagte uddannelse af organister. Da vi kan se på aldersprofilen blandt de ansatte, at en relativt stor andel vil nærme sig pensionsalderen inden for de næste ti år, bør der laves en genberegning af pensionstillene i løbet af tre til fem år for at sikre, at skolerne uddanner et tilstrækkeligt antal eksaminerede organister til at matche efterspørgslen på det længere sigt. Det har ikke været muligt ud fra det foreliggende datagrundlag at lave den samme analyse for kirkesangere. Selvom det er ligeså relevant at holde øje med beskæftigelsen blandt sangerne, bør man dog holde sig for øje, at det generelt er lettere at rekruttere og uddanne til disse stillinger.

Ad 2. Hvordan skal efterspørgslen efter kirkemusikere dækkes?

Tallene viser overordnet set, at kirkemusikskolerne er gode til at tilpasse deres undervisning til elevernes niveau, og gode til at lade elever springe niveauer og moduler over, så man ikke spilder tid og ressourcer pga. formalia.

72 % af eleverne fra skolerne i perioden 2009-2015 har en aktiv tilknytning til det folkekirkelige arbejdsmarked i 2015, og det vurderes som positivt.

Gennemsnitsalderen for eleverne på de tre skoler er mellem 41,6 og 45,7 år. Det fremgår, at de yngste generelt er de hurtigste til at gennemføre uddannelserne, at de hurtigste generelt er de billigste elever, og at elever på eksamens-linjerne har den største tilknytning til det folkekirkelige arbejdsmarked.

Rapportens analyse viser, at der er behov for en meget dynamisk styring af fordelingen af elever mellem de eksamensfri linjer, eksamenslinjerne og efteruddannelsen samtidig med, at det fremgår, at basislinjerne udgør en væsentlig fødekilde til eksamenslinjerne.

Den fortsatte sammenlægning af menighedsråd kan medføre en større efterspørgsel efter højere uddannede kirkemusikere og dermed eksaminerede kirkemusikere. Ved sammenlægning af menighedsråd og samarbejder mellem menighedsråd kan man skabe grundlag for større og mere attraktive stillinger for kirkemusikere og får dermed også mulighed for at styrke det musikalske islæt i kirkens aktiviteter.

Der kan opstå mangel på kirkemusikere i nogle områder f.eks. i visse landområder, og her vil det ofte være de kortere uddannede, herunder eksamensfri, der kan opstå mangel på. Det har ikke været muligt at afdække, om der aktuelt er varige rekrutteringsproblemer i større områder, men den demografiske udvikling i folkekirkemedlemmer og indbyggertal er ved fremskrivning med en 10-årig horisont stabil samlet set i de områder, der dækkes af Løgumkloster og Vestervig Kirkemusikskole, mens der er en vækst i indbyggertallet i Sjællands Kirkemusikskoles område, koncentreret omkring København.

Ad 3. Uddannelsernes indhold og metode, uddannelsernes organisering og økonomien i uddannelserne ift. fremtidens behov for kirkemusikere

Kirkemusikskolerne er placeret i henholdsvis Roskilde, Løgumkloster og Vestervig med faste undervisningssteder spredt over resten af landet. Der er ikke noget i analyserne, der indikerer, at der er behov for at samle uddannelserne på færre og større enheder. Heller ikke af økonomiske grunde. De tre kirkemusikskoler har tradition for at samarbejde om udvikling af uddannelsernes indhold, og der er i 2013 godkendt nye uddannelsesplaner. Analysen har ikke omfattet uddannelsernes indhold og metode, men man har beskrevet uddannelserne, institutionernes profiler og skolernes tilgang til optag. Skolerne er små både mht. antal elever og fastansatte lærere. Hvis man skal kunne møde fremtidens udfordringer, så indebærer det, at kirkemusikskolerne fortsat samarbejder tæt om udvikling af uddannelserne.

Arbejdet med analysen har vist, at der er behov for at udarbejde konkrete kompetenceprofiler for kirkemusikere i folkekirken, så der er en overordnet fælles målsætning for, hvad kirkemusikerne skal kunne i forhold til folkekirkens behov. Rapporten indeholder de første forslag til ”definitioner” af kirke-musikere, kirkemusik og kirkemusikkens placering i den danske folkekirkelige praksis.

De tre skoler har etableret et sammenligningsgrundlag for omkostningerne, der beskriver den aktuelle økonomiske struktur for skolernes drift. Det er belyst, hvad en elev koster, og hvilke forskelle der er i f.eks. udgifter til bygnings-drift. Der er mindre forskelle i, hvad de samme uddannelsestilbud koster på de tre skoler, der bl.a. afspejler geografiske forskelle i lokaleomkostninger og lignende.

Fra 2016 vil skolernes styring af uddannelser og økonomi ske på et fuldt sammenligneligt grundlag. Skolerne har over en årrække intensiveret samarbejdet på det administrative område, og der arbejdes aktuelt på en udskiftning af det fælles studieadministrative system og en fornyelse af den fælles hjemmeside. Skolerne opfordres til at fortsætte dette samarbejde, så man også kan hjælpe hinanden med de administrative opgaver i det daglige og ved fravær.

Der kan måske opstå behov for at uddanne mere decentralt og individuelt for at kunne dække behovet for kirkemusikere over alt i Danmark. Mange elever har et andet hovederhverv og hovedparten gennemfører både eksamensfrie og eksamenslinjer, som deltidsstudie.

Ad 4. En anbefaling til kirkeministeren om, hvordan de tre kirkemusikskoler kan imødekomme folkekirkens behov de næste 5-10 år.

Arbejdsgruppen har forsøgt at beskrive kirkens musik og kirkens musikere i en folkekirkelig sammenhæng, men der er behov for at arbejde videre med disse spørgsmål.

En langsigtet vision, og en strategi for hvordan man vil realisere visionen, er nødt til at bygge på nogle antagelser om folkekirkens udvikling og kirkemusikkens placering i den udvikling. Rapporten sammenfatter eksisterende bud på scenarier for folkekirkens fremtid og udviklingen i typer af menigheder. Herudover har man interviewet centrale aktører om forventningerne til fremtidens kirkemusikere. Det viser meget forskellige holdninger og forventninger til fremtidens kirkemusikere og skolernes placering i det generelle udbud af musikuddannelser i Danmark.

Styregruppen er bekymret for konservatoriernes faldende optag til den højeste organistuddannelse og ser et behov for en tæt løbende dialog mellem kirkemusikskolerne og konservatorierne om fælles udfordringer og samarbejdsmuligheder.

Styregruppen indstiller derfor til ministeren, at der arbejdes videre med at skabe en fælles vision og en strategi for kirkemusikskolernes udvikling og skolernes bidrag til kirkemusikkens placering i folkekirken, jf. vedlagte udkast til kommissorium til de tre skolers bestyrelser.

BILAG - Kommissorium for kirkemusikskolernes arbejde med en samlet vision og strategi for skolernes udvikling og skolernes bidrag til kirkemusikken i folkekirken.

Bestyrelserne for Løgumkloster, Vestervig og Sjællands Kirkemusikskoler anmodes om at udarbejde en fælles vision og strategi i et 10-årigt perspektiv med afsæt i de syv pejlemærker for folkekirken, jf. betænkning 1544 Folkekirkens Styre.

Bestyrelserne anmodes om at arbejde videre med de eksisterende profiler for kirkemusikere i folkekirken, så der er en overordnet fælles målsætning for, hvad kirkemusikerne skal kunne i forhold til folkekirkens behov. I den forbindelse anmodes bestyrelserne om at arbejde videre med forslag til en fælles beskrivelse af kirkens musik og musikkens placering i den danske folkekirkelige praksis og teologiske forståelse.

Bestyrelserne anmodes om at overveje, hvordan kirkens musik og musikken i kirken kan bidrage til at styrke sammenhængskraften mellem folk og kirke styrke folkekirkens bånd i samfundet?

Det anbefales, at der som led i dette arbejde bl.a. belyses følgende temaer og tendenser:

- Hvordan kan kirkemusikskolerne dække folkekirkens behov for kirke-musikere i et fem- og tiårigt perspektiv?
- Bør der ændres i vægtningen mellem eksamensuddannede og ikke-eksamensuddannede studerende og elever fra skolerne?
- Hvordan sikres det, at der uddannes et passende antal kandidater til stillinger i folkekirken med udgangspunkt i det forventede behov?
- Kan et formaliseret samarbejde med andre musikuddannelser dække en del af det fremtidige behov?
- Hvordan kan dette behov imødekommes lokalt, regionalt og centralt?
- Er den nuværende struktur optimal i forhold til behovet?
- Lever de nuværende fysiske rammer op til behovet i et 10-årigt perspektiv?
- Bør der tilstræbes en øget decentralisering af undervisningen, for at imødekomme eventuelle rekrutteringsproblematikker i tyndt befolkede områder?
- Hvordan sikres det, at kirkemusikskolerne i videst muligt omfang høster gevinster ved samarbejde omkring vidensdeling, administration og strategi?
- Kan nogle opgaver løses bedst i samarbejde med andre aktører?
- Kan skolerne arbejde endnu bredere med rekrutteringen f.eks. ved anvendelse af andre kommunikationsplatforme, herunder sociale medier?
- Hvordan skal uddannelse, efteruddannelse og videreuddannelse organiseres og finansieres?
- Er det muligt at hæve erhvervsfrekvensen – og i givet fald med hvilke midler?
- Er der behov for at formalisere og systematisere samarbejdet om løsning af administrative opgaver, uddannelsernes udvikling og planlægning samt bestyrelsernes samarbejde?
- Hvordan kan en budgetmodel for skolerne skrues sammen således, at den tager højde for folkekirkens behov for kirkemusikere?

Herunder bør der tages stilling til:

- Hvilke yderligere parametre ved afgørelser om optag, end de der benyttes, er det ønskværdigt at inddrage fremadrettet, og hvorfor?
- Afklare om og i givet fald hvordan, der kan laves en økonomisk sammenligning med andre uddannelser på det musikalske område.

BILAG 1.2. Brev fra Kirkeministeriet af 31. marts 2016

Dokument nr.: 35217/16

Dato: 31. marts 2016

Kære bestyrelser

Som led i det generelle eftersyn af fællesfondens institutioner og bevillinger er der foretaget en analyse af folkekirkens tre kirkemusikskoler.

Det er en styregruppe bestående af de tre skolers bestyrelsesformænd Henning Toft Bro, Peter Fischer-Møller, Elisabeth Dons Christensen, stiftskontorchef Helle Ostenfeld og afdelingschef Steffen Brunés der står bag. Selve rapporten er udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af de to rektorer Ole Brinth og Hans Christian Hein samt Klaus Kern-Jespersen, Anna Sophie Wiese og Elias Westergaard fra Kirkeministeriet.

På baggrund af den rapport der nu foreligger, har ministeren godkendt det vedlagte kommissorium for bestyrelsernes videre arbejde.

Rapporten er ligeledes vedlagt elektronisk, men udsendes også i et antal trykte eksemplarer til de enkelte skoler i den kommende uge, med henblik på distribution til bestyrelserne. Der udsendes desuden et enkelt trykt eksemplar af bilagsmaterialet til hver skole og til styregruppens medlemmer. Da bilagsmaterialet er meget omfattende og ikke vil være lige relevant for alle læsere, har vi valgt at lade dette være tilgængeligt online via DAP på en viden-delingside med adgang for stifter, kirkemusikskoler og departementet. I kan allerede nu tilgå materialet her:

https://intranet.kirkenettet.dk/videndeling/Kirkemusik_analyse/

Ministeriet kommer i perioden april til juni rundt til de enkelte bestyrelser og holder et oplæg om rapporten. Her vil der være mulighed for at gå nærmere i dybden med de enkelte bilag, og forhold der vedrører den enkelte skole mere specifikt.

Foruden de temaer der er nævnt i kommissoriet, har bestyrelserne mulighed for at inddrage andre emner, der findes relevante, og ministeriet opfordrer desuden til at følgende forhold overvejes:

- Hvordan kan aftagerne i folkekirken være med til at sikre attraktive stillinger, således at man i et samspil kan hjælpe hinanden med at dække behovet og løse evt. rekrutteringsproblemer?
- Skal der stilles krav om tilknytning til folkekirken for elever på alle eller flere af kirkemusikskolernes uddannelser?
- Hvordan der kan udarbejdes en model, der belønner skolerne for at uddanne elever, der kommer i arbejde i folkekirken?
- Hvordan kan der i skolernes optag sikres både kvalitet og fleksibilitet?
-

Ministeriet skal foruden det indholdsmæssige opfordre bestyrelserne til at gøre sig overvejelser omkring strukturering af processen, herunder projektets økonomiske rammer. For at sikre en hurtig igangsætning, bør projektbeskrivelse og budget udformes som en ansøgning om tillægsbevilling i 2016.

Såfremt ovenstående giver anledning til spørgsmål, er I velkomne til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Anna Sophie Wiese Fuldmægtig

BILAG 1.3. Udgangspunktet for Kirkemusikskolernes strategi

Som grundlag for udledning og beskrivelse af i alt seks strategiske temaer (se BILAG 1.5) er der i strategiarbejdet sket en kortlægning af fire forhold, der blev drøftet på et projektmøde den 14. august 2017 og førte til formuleringen af de seks temaer til nærmere drøftelse blandt bestyrelsernes medlemmer:

- væsentlige udviklingstendenser
- ”kunde”forventninger og –behov
- muligheder og udfordringer
- styrker og svagheder

1.3.1. Væsentlige udviklingstendenser - i samfundet generelt, i det kirkelige liv, i musiklivet og i uddannelsesverdenen.

Bestyrelserne har identificeret de nedenfor nævnte væsentlige udviklingstendenser, og disse har været bestemmende for udvælgelsen af og arbejdet med de strategiske temaer

- rekrutteringssituationen til kirkemusikerfaget,
- anvendelse af et stigende antal stilarter i kirkemusikken,
- stor variation i gudstjenesteformerne,
- et igangværende liturgiarbejde,
- faldende medlemstal i folkekirken,
- et øget behov for at formidle kendskab til kernesalmerne og glæden ved fællessang videre til nuværende og kommende generationer,
- folkeskolereformen som giver kirkemusikerne såvel nye samarbejdsmuligheder som nye begrænsninger i form af længere skoletid – et forhold der også påvirker kommunale musikskolers elevtal
- digitalisering samt en stigende tendens til evaluering og kvalitetssikring.

1.3.2. ”Kunde”forventninger og - behov.

Bestyrelserne har identificeret de nedenfor nævnte forventninger og behov, og disse har været bestemmende for udvælgelsen af og arbejdet med de strategiske temaer

- et udtrykt behov for rytmisk musik,
- stilpluralisme,
- interesse for andre instrumenter end orglet,
- stor variation i gudstjenesteformerne,
- sammenlægning af kirkemusikerstillinger hvor der skal arbejdes i teams evt. med specialer samt generelt formidlings- og samarbejds-mæssige kompetencebehov
- øget dialog med menighedsrådene for at indhente yderligere viden om behovet, herunder undersøge behovet for en diplomuddannelse.

1.3.3. Muligheder og udfordringer for kirkemusikskolerne

Muligheder	Udfordringer
<ul style="list-style-type: none">• Den store chance for at få job efter endt uddannelse er en enestående mulighed for kirkemusikskolerne, selv om stillingerne svinger meget i ansættelsesgrad.• Menighedsrådenes ret til at ansætte ansøgere uden en kirkemusikskoleuddannelse er på en gang både en udfordring og en mulighed, idet disse ofte efter opstart i job erkender at have et uddannelsesbehov og efterfølgende søger kirkemusikskolen.	<ul style="list-style-type: none">• Rekrutteringssituationen til kirkemusikerfaget på lang sigt• At bevare kvaliteten i uddannelserne, samtidig med at der skal uddannes til en større differentiering i arbejdsopgaverne

1.3.4. Kirkemusikskolernes styrker og svagheder

Styrker	Svagheder
<ul style="list-style-type: none">• Skolernes decentrale struktur med tæt tilknytning til lokalområdets kirkeliv• Den høje kernefaglighed i undervisningen, vægtlægning på de kirkelige fag og fokusering på salmer og liturgisk spil.	<ul style="list-style-type: none">• Kirkemusikskolerne fremstår ikke udpræget synlige i det samlede uddannelsesbillede og har en for svag kommunikation med brugerne• Der er stor niveaumæssig spredning i de studerendes forudsætninger, hvilket giver udfordringer i forhold til undervisningsdifferentiering og individuel tilpasning.• At kirkemusikskolernes uddannelser ikke er akkrediterede. Skolerne har en uklar plads i uddannelsessystemet.
<ul style="list-style-type: none">• Kirkemusikskolernes struktur som deltidsuddannelse er både en styrke og en svaghed, idet studiet tiltrækker studerende, som kan gå på skolen samtidig med en ansættelse eller aktivitet på anden uddannelse. Nogle gange betyder dette forhold dog en underprioritering af kirkemusikskolestudiet.	

BILAG 1.4. Oplæg til Projektgruppemøde 14/8-17 vedr. ”analyse” af udviklingstendenser, ”kunde” forventninger og -behov, muligheder og udfordringer for Kirkemusikskolerne samt Kirkemusikskolernes styrker og svagheder

1.4.1. Udviklingstendenser – muligheder og udfordringer

Udviklingstendenser handler om bredere samfundstendenser, der skønnes at kunne påvirke KMS eller KMS’ interessenter. Det kan f.eks. være demografisk udvikling, ændringer i befolkningens tilknytning til Folkekirken, teknologisk udvikling ift. undervisningsformer og administration, Udvikling på området for musikuddannelser etc.

Hver udviklingstendens rummer nogle (nye) muligheder for KMS (understøtter det, vi allerede gør, åbner for nye tiltag og tilbud etc.), men måske også nogle udfordringer, hvor det, vi gør i dag, kan blive truet, fordi der kræves nytænkning, eller fordi andre aktører kommer med ”konkurrerende” tilbud

A. Tiltagende stilistisk spredning i kirkemusikken	
<p>Beskrivelse:</p> <p>Der opleves i dagens gudstjenstlige landskab en tiltagende stilspreddning i kirkemusikken, herunder i retning af rytmisk musik i alle former.</p> <p>Nogle kirkegængere anno 2017 kender ikke det traditionelle repertoire og føler sig ofte fremmede overfor liturgi og salmer.</p>	<p>Muligheder for KMS:</p> <p>Mere folkelighed og sammenhængskraft med samfundet i øvrigt</p> <p>Større ansøgerfelt til KMS</p> <p>Mulighed for specialiserede kursus- /eft.udd. – tilbud eller decideret ”rytmisk linje” evt. i samarbejde m. andre aktører</p>
	<p>Udfordringer for KMS</p> <p>At kunne rumme de nye fag samtidig med, at grundkompetencerne sikres, kvaliteten holdes OG at traditionen overleveres</p> <p>Hvis KMS ikke reagerer på den beskrevne tendens til større stilistisk spredning, kan der være risiko for, at andre aktører tage over, så KMS risikerer at spille en mindre rolle.</p> <p>Den kirkemusikalske dagsorden, som KMS sætter, vil opfattes som norm for, hvad kirkemusik er.</p>

B. Geografisk spredning	
<p>Beskrivelse:</p> <p>Det er et kendemærke for Folkekirken, at den arbejder over hele landet uanset befolkningstæthed og at denne position ønskes fastholdt, jf.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pkt. 2 i ”Syv pejlemærker”: Folkekirken tilstedeværelse overalt og • i materiale fra Kirke på landet <p>- modsat den øgede centralisering i samfundet i øvrigt. (Dog er der en vis politisk opmærksomhed på udkantsområder med statslig udflytning)</p>	<p>Muligheder for KMS:</p> <p>Hvis KMS’decentrale struktur fastholdes, kan KMS-afdelingerne hver især blive sikringen af, at de små landsbykirker fortsat kan besætte kirkemusikerstillingerne</p> <p>Suppleret med e-læring kan den decentrale struktur blive optimal og et attraktivt moderne uddannelsesstilbud</p> <p>Den decentrale struktur sikrer ansøgere, især til ikke eksamensrettede forløb</p>
	<p>Udfordringer for KMS:</p> <p>Ressourcekrævende at drive mange afdelinger (lokaleleje, rejseudgifter m.m.)</p> <p>Ressourcekrævende at udvikle og etablere e-læring</p> <p>Undertiden vanskeligt at rekruttere lærerkræfter</p>

C. Sogneprofilering - specialisering	
<p>Beskrivelse:</p> <p>I forbindelse med sognesammenlægninger og provstisamarbejde på tværs af sognegrænser oplever vi, at enkelte kirker specialiserer sig med en særlig profil eller at der oprettes specialstillinger som fx rytmisk kirkemusiker, provstiets korleder, børne-/ungemusiker etc.</p>	<p>Muligheder for KMS:</p> <p>At øge søgningen til KMS v. nye ressortområder</p> <p>At udvikle en professionsbachelor (se pkt. F)</p>
	<p>Udfordringer for KMS:</p> <p>At etablere og dække nye områder – evt. i samarbejde med andre aktører</p> <p>At sikre, at de grundlæggende kernekompetencer stadig er til stede på et rimeligt niveau</p>

D. Administrativ specialisering	
Beskrivelse:	Muligheder for KMS:
KMS oplever mere specifikke og større krav til økonomistyring og til administrative opgaver som hjemmeside, studieadministrativt system (SAS) og skemahåndteringssystem (NOTUS)	Øget manøvredygtighed og fleksibilitet
	Bedre forretningsgange gennem det øgede samarbejde om fx IT-løsninger
	Bedre økonomistyring
	Udfordringer for KMS:
	Større kompetencekrav til medarbejdere – faglige spidskompetencer kan næppe mønstres på alle tre skoler
	Koordination og mødeafholdelse er også ressourcekrævende

E. Overenskomstmæssige forhold	
Beskrivelse:	Muligheder for KMS:
Det er alle steder (bortset fra domkirker) muligt at ansætte kirkemusikere uden en KMS-eksamen eller en konservatorieuddannelse.	Nyansatte uden musik-uddannelse vil opleve behov for at opkvalificere sig i kernekompetencerne, herunder orgelspil
	En ny Elementær Orgelprøve (tidl.: EO) kan blive et marked?
Et eksamensbevis giver ikke automatisk hverken ansættelse frem for uddannede ansøgere eller lønudvikling	Udfordringer for KMS:
	At blive udspillet, hvis andre musikinstitutioner tilbyder et bedre, konkurrerende produkt

F. Stor variation i organistuddannelserne i DK	
Beskrivelse:	Muligheder for KMS:
Konservatoriernes uddannelser er meget forskellige og i øvrigt langt fra KMOK ² -niveau. De tre konservatorier arbejder med forskelligt indhold og titler på organistuddannelserne. Niveaulet på en kandidatuddannelse (og bachelor) er langt fra KMOK-niveau rent musikfagligt	KMS kan blive en væsentlig aktør i udviklingen og oprettelsen af en uddannelse, der niveaumæssigt fagligt set ligger mellem KMOK og Kandidat
	Udfordringer for KMS:
	At etablere en afklaring i.f.t. og evt. samarbejdsrelation til konservatorierne
	At KMS ikke synes at have nogen naturlig placering i Bologna-modellen

² Kirkemusiker med Orgel og Korledelse (tidl: PO)

G. Rekruttering	
Beskrivelse:	Muligheder for KMS:
Konservatorierne oplever svigtende tilgang til studierne, ikke mindst til kirkemusik. Efter den nye folkeskolereform oplever musikskolerne nedgang i antal elever, og færre vil måske i fremtiden have klaver- og nodelæsningskompetencer til at komme ind selv på KMS studier.	<p>At fange begynderne, evt. på forskoleforløb</p> <p>At uddanne KMS kandidater til den undervisende og musikformidlende rolle ud i sognene</p> <p>At følge op på rekrutteringsprojektet børn/unge/orgel</p>
	Udfordringer for KMS:
	<p>At bevare den store søgning til KMS</p> <p>At nå et tilstrækkeligt niveau til at kunne bestå eksamen og til at kunne virke i Folkekirken</p>

1.4.2. ”Kunde”-forventninger og - behov

”Kunde”forventninger og -behov handler om, hvad aftagerne af vores uddannelser har af forventninger til os i fremtiden, og hvordan deres behov udvikler sig. Der er således tale om udviklingstendenser afledt af, hvad der sker hos vores aftagere og hvad de ønsker fra os. Hver aftager kan have flere forskellige forventninger/behov, som det er vigtigt for os at være opmærksomme på i strategiformuleringen.

Vigtige ”kunder”/aftagere af KMS’ ydelser:

- Folkekirken generelt og menighederne – nye behov/forventninger sfa. f.eks.
 - Igangværende liturgiarbejde
 - Strukturovervejelser, land/by mv.
 - Styrket fokus på særlige målgrupper, f.eks. børn og unge
 - etc.
- De studerende og potentielle studerende – nye behov/forventninger sfa. f.eks.
 - Kirkemusikkens fremtidige rolle, i Folkekirken og i andre sammenhænge
 - Krav til fremtidens kirkemusikere
 - Ønsker til sammenhæng i studieliv, arbejdsliv, familieliv, privatliv
- Kirkeministeriet
- Andre?

Hver forventning/behov rummer nogle (nye) muligheder for KMS men måske også nogle udfordringer, hvor det, vi gør i dag, kan blive truet, hvis ikke vi forholder os til forventningerne. Og eventuelt vælger at sige nej til at indfri nogle forventninger/behov, fordi vi vil noget andet med KMS’ strategi.

A. Folkekirken / menighederne: Kirkemusik til tiden (læs: nutiden)	
Beskrivelse:	Muligheder for KMS:
Den kirkemusikalske udvikling er såvel stadig og konstant som rummelig, jf.	Indrette uddannelser og kursustilbud efter de udviklinger, der kan imødeses
<ul style="list-style-type: none"> • Pkt. 1 i ”Syv pejlemærker”: Folkekirken og folket Her sættes fokus på den omfattende tilslutning til folkekirken og sammenhængskraft i samfundet • Pkt. 3 i ”Syv pejlemærker”: Rummelighed og frihed Her sættes fokus på forskelle i ønsker til det kirkelige liv og de eksisterende muligheder for at forskelle kan rummes 	Tiltrække nye brugere til skolernes tilbud (fx kirke- og kulturmedarbejdere, præster etc.)
	Udfordringer for KMS:
	At det kirkemusikalske arbejdsfelt er et stort og ”attraktivt marked” for andre udbydere, og kirkemusikskolerne kan blive ”overhalet”
	At skolerne muligvis ikke kan dække alle fagområder ideelt, men evt. må indgå i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner

B. Folkekirken / menighederne: Liturgi	
Beskrivelse:	Muligheder for KMS:
Det igangværende liturgiske udvalgsarbejde iværksat af biskopperne, sætter i tre arbejdsgrupper fokus på	Kirkemusikskolerne vil qua sit store speciale på dette område fremadrettet kunne spille en afgørende rolle som udbyder af kurser – også for andre end kirkemusikere – i liturgi og salmekundskab. Potentielle nye målgrupper kan være: MR-medlemmer, præster, kirke-/kulturmedarbejdere o.a. Endvidere kan taleteknik-kurser udbydes til lægmandslæsere
<ul style="list-style-type: none"> • Folkekirkens liturgi mellem frihed og orden • Gudstjenesten • Dåb og nadver 	
Arbejdet er sat i gang under indtryk af de senere års udvikling, hvor stadig flere menigheder arbejder med andre gudstjenesteformer- enkelte steder under en såkaldt ”frisogns-ordning”.	Udfordringer for KMS:
	At skolerne kan blive udfordret på den overvejende klassisk-historisk funderede nuværende eksamensordning for liturgi og salmekundskab og kan gøre sig sårbare ved rigid fastholden i traditionelle tilgange
	Udvidelse af kundegrundlaget kræver øgede ressourcer til kursusadministration

C. Folkekirken / menighederne: Kirkemusik på tværs af sognegrænser	
Beskrivelse:	Muligheder for KMS:
<p>Et højt kirkemusikalsk aktivitetsniveau med en bred aktivitetsvifte vil i tyndere befolkede områder løses naturligt i tværgående samarbejde mellem flere sogne.</p> <p>Dette aspekt er (delvist) synliggjort og beskrevet i pkt. 4 i ”Syv pejlemærker”: 2200 menigheder – én folkekirke</p>	<p>Formidling: At formidle sine budskaber, også til menighedsrådene, i samarbejdsrelationer bliver i stigende grad vigtigt</p> <p>At sikre efter- og videreuddannelsestilbud omkring Samarbejde og ledelse – et sådant tilbud er p.t. under udvikling i samarbejde mellem skolerne og Kompetencesekretariatet.</p>
	Udfordringer for KMS:
	<p>At udvikle nye kursus- efteruddannelsestilbud er ressourcekrævende – evt. i samarbejde med andre institutioner</p>

D. Folkekirken / menighederne: Børn og unge	
Beskrivelse:	Muligheder for KMS:
<p>MR har ofte stor fokus på børn og unge. KMS har i flere år også arbejdet med børn/unge/orgelprojektet. Tilmed giver den nye folkeskolereform nye muligheder for formidling mellem skole og kirke. Kirkemusikeren kan blive en central person i dette arbejde</p>	<p>At fastholde og udvide fokus på faget formidling</p> <p>At udvikle (efter-)uddannelsestilbud indenfor pædagogik og didaktik</p>
	Udfordringer for KMS:
	<p>Nye ressortområder kræver nye medarbejderkompetencer og ressourcer til udvikling (evt. samarbejde med andre institutioner)</p>

E. Folkekirken / menighederne / KIMI: Traditionsbærer	
<p>Beskrivelse: I kommissoriet er følgende emne highlightet:</p> <p>Med den ændrede befolkningssammensætning i DK, den stigende sekularisering, folkeskolens kristendomsundervisning etc. ses et traditionstab. Store dele af befolkningen (menigheden) kender ikke salmer og liturgi. At videreformidle traditionen må være en opgave på alle niveauer i Folkekirken</p>	<p>Muligheder for KMS:</p> <p>At satse på formidling af traditionen, at uddanne kandidater til denne rolle</p> <p>Hvis der om en årrække opstår en modreaktion mod rytmisk musik / alternative gudstjenesteformer etc. forbliver KMS en central institution som eneste udbyder med den klassiske spidskompetence inden for salmer og liturgi</p>
	<p>Udfordringer for KMS:</p> <p>Ikke at blive opfattet som utidssvarende og bagstræberiske</p> <p>At vinde gehør for, at videreformidling af traditionen er en forpligtelse for såvel KMS, MR og kirkemusiker</p>

F. De studerende: Levende og understøttende studiemiljø samt fleksibel undervisnings-tilrettelæggelse	
<p>Beskrivelse: Kirkemusikskolernes studerende er som oftest deltidsstuderende med andet arbejde / studium. Ofte ytres ønsker om omlægning af studiet og ofte mangles tid til ”studie-sociale tiltag”</p>	<p>Muligheder for KMS:</p> <p>At udvise stor fleksibilitet i studietilrettelæggelsen for den enkelte</p> <p>At sætte rammer for godt studiemiljø bl.a. ved at invitere til fællestimer m.m.</p> <p>At afprøve muligheder for tiltag det kan gavne studiemiljø og -vilkår</p>
	<p>Udfordringer for KMS:</p> <p>At de studerende har travle hverdage, hvor ikke alt nås.</p> <p>At studerende falder fra på trods af udvist fleksibilitet fra skolerne</p> <p>At skabe netværk og sammenhængskraft i studiemiljøet.</p>

G. Organisterne: Rytmisk musik	
Beskrivelse: Ifølge Organistforeningens Analyse af kompetencebehov maj 2017 ³ efterspørger organisterne større fokus på rytmisk musik, herunder brugsklaver og rytmisk korledelse	Muligheder for KMS: Større ansøgerfelt KMS kan blive på markedet som ”hovedleverandør” til organiststillinger i landsbykirker og mindre bykirker, hvis vi formår at favne hele det musikalske billede
	Udfordringer for KMS: At fastholde et rimeligt niveau i grundkompetencerne At sikre traditionen og orglet som primært instrument

H. Organisterne: Pædagogik og didaktik	
Beskrivelse: Ifølge Organistforeningens Analyse af kompetencebehov maj 2017 efterspørger organisterne større fokus på formidling, pædagogik og didaktik	Muligheder for KMS: Nye målgrupper At skabe relevante (efter-) uddannelses tilbud
	Udfordringer for KMS: At udvikle disse er ressourcekrævende (evt. i samarbejde med andre aktører)

I. Organisterne: IT og kommunikation	
Beskrivelse: Ifølge Organistforeningens Analyse af kompetencebehov maj 2017 efterspørger organisterne mere undervisning i almene kompetencer som IT, kommunikation o.s.v.	Muligheder for KMS: Nye målgrupper At skabe relevante (efter-) udd. tilbud Kirkemusikeren kan blive en central person i et sogn
	Udfordringer for KMS: At udvikle disse er ressourcekrævende (evt. i samarbejde med andre aktører)

J. Kirkeministeriet: Større synlighed over hele landet	
Beskrivelse: Kirkeministerium (og andre aktører) ser gerne at KMS tilgodeser og er synlige i hele landet og derigennem tiltrækker studerende i passende tal og med godt potentiale – også i yderområderne	Muligheder for KMS: Større synlighed kan give større søgning og dermed højere gennemførelsesprocent og mindre frafald Mulighed for udvidelse af uddannelsesaktivitet i lokale sammenhænge (ny afdelinger?, evt. nye ”ad hoc”- afdelinger?)
	Udfordringer for KMS: Øget og bedre PR-virksomhed er ressourcekrævende

³ ”Analyse af kompetencebehov hos KMOK uddannede organister”. Maj 2017. Udarbejdet af Organistforeningen.

1.4.3. Kirkemusikskolernes styrker og svagheder

KMS' styrker handler om noget, vi kan/gør/har, som er unikt godt – også bedre end andre sammenlignelige aktører. Hvis vi udnytter vores styrker optimalt, kan de bidrage stærkt til at indfri de identificerede muligheder og håndtere udfordringerne, før de bliver til trusler.

KMS' svagheder handler om noget, vi kan/gør/har, som ikke er godt nok -ofte også dårligere end andre sammenlignelige aktører. Hvis vi ikke får taget fat om svaghederne, kan de hindre os i at indfri mulighederne og gøre det svært at imødegå truslerne.

Det er fristende at lave en lang liste med både styrker og svagheder; men den bliver hurtigt meningsløs. Find i stedet de 3 – 5 unikke styrker, der virkelig kan gøre en forskel i videreudviklingen af KMS. Og de 3 – 5 svagheder, der har potentiale til at true KMS' fremtid, hvis ikke vi får taget hånd om dem i tide.

KMS' styrker	KMS' svagheder
Den kirkelige og klassiske profil	Mangel på synlighed
Høj faglighed blandt underviserne	Uklar plads i uddannelsessystemet
En decentral struktur	For svag kommunikation med brugerne
Individuelt tilpasset, dybdegående undervisning også på begynderniveau	Stor spredning i studerendes forudsætninger
Erhvervsrelevans	Den kirkelige og klassiske profil kan af nogen ses som ikke tidssvarende

BILAG 1.5. Strategiske temaer

1.5.1. Summarisk beskrivelse af de enkelte temaer

Med udgangspunkt i opstillingen af skolernes styrker og svagheder blev der i arbejds- og projektgruppe (møde 14.8.2017) arbejdet på at udforme en række strategiske temaer som oplæg til diskussion blandt bestyrelsesmedlemmerne. Efter en høringsfase i bestyrelserne blev seks strategiske temaer formuleret til videre behandling i mindre grupper på tværs af bestyrelserne (sept.-okt. 2017). De seks temaer havde en egen profil og kerne, men også på enkelte områder fælles problemstillinger:

A Kirkemusikken og musikken i kirken – fremtidig rolle og placering

Temaet er bredt, idet det beskæftiger sig med grundlaget for skolernes virke og peger fremad mod kirkemusikkens samfundsmæssige og kirkelige muligheder, herunder spørgsmål om tradition og fornyelse

B Fremtidens kirkemusiker

Temaet beskæftiger sig på baggrund af nutiden med de udviklingstendenser, der kan ses for folkekirkens kirkemusikere i de kommende år. Faglige kompetencer og ansættelsesmæssige forhold er her under behandling.

C Kirkemusikskolernes position og profil i forhold til andre musikuddannelser

Temaet har skolernes placering som uddannelsesinstitution for folkekirken til debat, set i relation til andre institutioner på musikområdet.

D Fremtidens uddannelser og undervisningsformer

Temaet beskæftiger sig med de trends og krav til uddannelserne, der ses i trends i henh. samfundet, kirken, musiklivet og uddannelsesverdenen.

E Kirkemusikskolernes samarbejde, organisering og styring

Temaet er det konkrete samarbejde mellem skolerne, og hvorledes dette bedst organiseres på det økonomiske og ledelsesmæssige plan.

F Synlighed og samarbejde

Temaet har rekruttering og markedsføring i centrum, men desuden skolernes muligheder for profilering og kontakt til aftagerne.

Indspil og diskussion i grupperne blev af praktiske og tidsmæssige grunde foretaget på mail, suppleret med skype-møder i flere af grupperne. Som supplement blev der af tovholderne foretaget en række interviews med eksterne fagpersoner.

1.5.2. Spørgsmål og brudflader

Arbejds- og projektgruppe sammenfattede på møde d. 27.10.2017 resultaterne af arbejdet med de strategiske temaer og opstillede på den baggrund en række spørgsmål og brudflader, forstået som emner til videre behandling:

1. Tradition og fornyelse?
Hvordan skal tradition og fornyelse balanceres, og hvilken konkret betydning vil denne balancering have for KMS´ strategiske sigte de næste 10 år?
2. Nye stilarter og instrumenter?
Hvordan skal nye stilarter og instrumenter indgå i KMS´ uddannelsesstilbud?
3. Nye uddannelser? (både som grunduddannelser og videreuddannelser)
Skal KMS – evt. sammen med andre – udvikle nye uddannelser?
Diplomuddannelse, f.eks. som foreslået af Organistforeningen?
Rytmisk musik og/eller nye instrumenter?
4. Akkreditering af uddannelser?
Skal nuværende grunduddannelser/efteruddannelser beskrives efter den nationale kvalifikationsramme, og skal skolernes grunduddannelser akkrediteres?
5. Tilbyde rådgivning og konsulentbistand?
Skal KMS stræbe efter at tilbyde rådgivning og konsulentbistand til menighedsråd m.fl. om bl.a. brugen af kirkemusikken i kirkens aktiviteter?
6. Initiativtagende eller mere reaktiv i debatten?
Skal KMS være initiativtagende og søge at sætte dagsordener på udvalgte kirkemusikalske spørgsmål, eller skal KMS agere mere reaktivt?
7. Øget samarbejde mellem skolerne?
Samarbejdsområder?
Fordeling af (special-) kompetencer mv. mellem skolerne?
Rammer for et sådant samarbejde?
8. Fælles ledelse og økonomi?
Skal vi arbejde hen imod fælles ledelse og økonomi for de tre skoler?
Hvilke alternative modeller kan der tænkes for dette?
9. Administrationsbidrag/prispolitik?
Skal kirkemusikskolerne fortsat opkræve administrationsgebyr på uddannelserne?
Og – i givet fald – hvilke beregningsformer kan lægges til grund for fastsættelse af bidrag?

Disse 9 spørgsmål blev diskuteret på det 2. fælles bestyrelsesseminar d. 30.11. 2017, hvor der blev forelagt 3 mulige scenarier på hvert af spørgsmålene jf. BILAG Appendiks A ad. 1.5.2. Resultater af bestyrelsernes arbejde blev konkluderet på møde 7.12. 2017 i arbejds- og projektgruppen, hvor der blev opstillet 8 fokusområder med strategi, mål og mulige indsatser for hvert område (se TEKSTDELENS kap. 5).

Appendix ad 1.5.1.: Seks strategiske temaer

1.5.1.1. Strategisk tema A: Kirkemusikken og musikken i kirken – fremtidig rolle og placering

Strategisk tema: A. Kirkemusikken og musikken i kirken – fremtidig rolle og placering

1. Introduktion

Strategisk tema A beskæftiger sig med det, der udgør fundamentet for kirkemusikskolernes virksomhed og danner ramme for kirkemusikskolernes uddannelser, kurser m.m.

Den rammesætning, arbejdet med dette tema når frem til, giver basis for en fremadrettet vision og strategi for kirkemusikskolernes virksomhed i henseende til den faglige / indholdsmæssige balance mellem dybde og bredde og tradition og fornyelse.

I bilag sidst i nærværende papir beskrives arbejdsforløbet i arbejdsgruppen.

2. Trends, muligheder og udfordringer for Kirkemusikskolerne

TRENDS

Samfundsmæssig udvikling med vandring fra land til by (udkants- / vandkants-danmark) giver udtyndede landområder med behov for andre ansættelsesformer – og hvis alle ønsker skal tilgodeses også flere ”funktions-organister”. Der erfarer svingende opmærksomhed på musikkens plads og betydning, f.eks. i folkeskolen, og i det hele taget en manglende opmærksomhed på de rige kompetencer, som børn vinder gennem sang og anden musikalsk udfoldelse.

Kirkelig udvikling med faldende medlemstal giver / kan give ringere økonomi.

Større bredde i det kirkelige arbejde med bredere vifte af gudstjenesteformer, ønsker om særlig musik ved kirkelige handlinger, øget aktivitet på korområdet, ønske om at tilgodeses mennesker med særlige behov, m.m. afføder (delvis nye) behov i henseende til øget musikermæssig kunnen og dertil øget liturgisk / kirkemusikalsk indsigt med øget fokus på såvel tværfagligt samarbejde som formidling.

Musikken i kirken / kirkemusikken har stigende betydning ud fra sin egenskab til at kunne tale direkte til den enkelte, og samtidigt ses en delvis modsat rettet tendens i det faktum, at salmesangens fortsatte liv i menighederne ikke synes at være en selvfølge.

Kirkens brugere (menighederne) har i stigende grad opmærksomhed på kirkemusikken og kirkemusikkens udvikling og/ eller mangel på samme.

Den kirkemusikalsk udvikling er præget af tiltagende stilbredde og nye instrument-muligheder og –ønsker. Der er ses øget opmærksomhed på og ønsker til et bredt korarbejde såvel i henseende til stilistisk mangfoldighed som korarbejde for mange aldre. Samlet set stiller denne udvikling i stigende grad krav til kirkemusikernes viden og kunnen herunder øget indsigt i liturgi og salmekundskab.

MULIGHEDER og UDFORDRINGER

Den klassiske kirkemusik har plads og betydning og kirkemusikskolerne har fortsat mulighed for at undervise og uddanne kompetent såvel på uddannelserne som gennem kursusvirksomhed, og her holde fokus på grundkompetencer i.f.t. orgel, sang, kor m.m.

Kirkemusikkens udvikling i retning af større stilistisk bredde er en udfordring for kirkemusikskolerne i.f.t. hvor meget de relativt korte uddannelser kan rumme. Kirkemusikskolerne har her mulighed for såvel at ændre vægtlægningen i fagviften i uddannelserne som at opgradere kursusudbud / efteruddannelse og derigennem imødekomme krav til og ønsker om andre "kirkemusikerprofiler"

I det omfang udviklingstendenser og –veje inden for kirkemusikken måtte sætte konkrete krav til og ønsker om kursusudbud, har kirkemusikskolerne praksis for og de fornødne muligheder for fleksibilitet og omstillingsparathed

I det musikalske univers som rammesættes af begreberne kirkemusik og kirkens musik har kirkemusikskolerne mulighed for OG er samtidigt udfordret på at holde fuld opmærksomhed på balancer mellem "bredde og dybde" og tradition og fornyelse

Når udviklingen inden for kirkemusikken og kirkens musik tilsiger nødvendigheden af reviderede studieplaner har kirkemusikskolerne frihed til og mulighed for at udarbejde reviderede studieplaner og indstille disse til godkendelse i ministeriet

Med vigende medlemstal og derudfra proportionalt færre til at "bære" kirken og kirkemusikken er kirkemusikskolerne udfordret på, om der fortsat vil være tilstrækkelig økonomi til at uddanne, et tilstrækkeligt antal ansøgere til at uddanne det ønskede / nødvendige antal kandidater OG udfordret på om ansøgerne har et fagligt indgangsniveau, som giver basis for at fastholde det nuværende (høje) niveau ved afsluttet uddannelse

Det øgede arbejde med andre gudstjenesteformer giver endvidere mulighed for at kirkemusikskolerne går ind i samarbejde med FUV om undervisning i samvirket mellem kirkemusikere og præster med fokus på bl.a. kirkemusik og kirkens musik

Det øgede arbejde med andre gudstjenesteformer med inddragelse af musik på andre måder herunder musik fra andre traditioner end den (direkte) kirkemusikalske er en udfordring, hvorfor det er en mulighed at kirkemusikskolerne skal deltage i og / eller motivere dannelsen af konsulentvirksomhed i forhold til menighedsråd og præster m.fl. og derforuden en form for tilsyn med det kirkemusikalske arbejde med en mulig parallelitet til det tilsyn biskopper udøver (visitats), for derigennem at styrke forståelsen af kirkemusikkens muligheder og forskellige musikalske udtryksmåders styrker og svagheder

3. Forslag til strategisk retning

Kirkemusikskolerne må fremadrettet videreudvikle uddannelsernes art og antal og herigennem sikre de færdiguddannede de rette kompetencer på et passende niveau, hvad enten der sigtes på

- et kirkemusikalsk arbejde, der tager afsæt i de traditionelle udtryk og former eller
- et kirkemusikalsk arbejde, der mest bygger på fornyelse og nyere stilarter

- og her undersøge behovet for kirkemusikalske uddannelser, der tilgodeser et kirkemusikalsk arbejde med andet hovedinstrument end orgel, og i givet fald indgå i overvejelser om sammensætningen af et uddannelsesstilbud, der tilgodeser denne udvikling

Som konsekvens af den stigende interesse for andre gudstjenesteformer og for betydningen af musikken i kirken må kirkemusikskolerne fremadrettet fagligt videreudvikle undervisningen og her have fastholdt fokus på liturgi, salmekundskab og formidling.

Udviklingen af nye gudstjenesteformer og inddragelse af anden musik i kirken forudsætter et tværfagligt samarbejde, som kirkemusikskolerne skal tage højde for i uddannelserne.

Det forøgede arbejde med liturgiske former såvel nationalt som lokalt og deraf følgende nytænkende arbejde med kirkemusik og musikken i kirken, stiller krav om et øget overordnet tværfagligt udviklingsarbejde, som kirkemusikskolerne må indgå i – og gerne lægge op til - og her vil det være en mulighed at indgå i samarbejde med FUV.

Udviklingen inden for kirkemusik og kirkens musik sætter rammer for kirkemusikskolernes undervisningsvirksomhed, hvor kirkemusikskolerne på den ene side skal fastholde et højt fagligt niveau i uddannelserne og her prioritere et højt niveau i grundkompetencer, og samtidigt på den anden side udbyde og udvikle fagligt relevante (efteruddannelses- / videreuddannelses-) kurser, der tilbyder mulighed for at opgradere i henseende til faglig bredde og indsigt i relevante arbejdsretninger, stilistiske nuancer m.m.

4. Fremtidige fokusområder inden for temaet

Kirkemusikken og musikken i kirken er under stadig udvikling, og kirkemusikskolerne har fulgt op på denne udvikling, senest gennem revision af studieplaner - senest i 2013 – og gennem udvikling af nye kurser og fagpakker.

Dette arbejde skal fortsættes. Inden for rammerne af det her behandlede tema er der fokus på, at kirkemusikskolerne set i et kortere perspektiv fremadrettet i øget grad

- **engagerer** sig i overordnede overvejelser og arbejde med tværfaglige relationer mellem musik, liturgi og teologi, gerne i regi af samarbejde med FUV, med fokus på bl.a. nye liturgiske former og ændrede ønsker til / krav til den musikalske side
- **banker på** i.f.t. samarbejde med præsteuddannelserne ("Ny præst") med fokus på samvirket mellem præst, kirkemusikere m.fl. om det liturgiske og det kirkemusikalske arbejde og videre overvejelser om fælles efteruddannelse af præster og kirkemusikere
- **italesætter** relationer mellem kirke, musik og samfund og deltager i debatter om disse emner
- **skaber synlighed** omkring kirkemusikkens plads og kirkemusikkens betydning gennem udadrettet virksomhed i form af konferencer, studiedage m.m.

- **peger hen på** det tværfaglige samarbejde og dets muligheder gennem bredt og alment at inddrage det tværfaglige samarbejde som emne i undervisningen på uddannelser og kurser
- **går ind i netværk** med andre musikaktører såvel inden for som uden for kirken
- **belyser og diskuterer** instrumentbrug i sammenhæng med forskellige musikalske udtryk med særligt henblik på orglet og orglets muligheder i.f.t. andre instrumenter
- **holder fokus på** de nyere stilarter og musikalske udtryk – også i henseende til om der er behov for bredere udbud af uddannelser

I et længere perspektiv er der behov for overvejelser om behovet for og en mulig forankring af

- konsulentvirksomhed for menighedsråd, præster, øvrige ansatte m.fl. med henblik på at styrke forståelsen af musikkens betydning, herunder de musikalske udtryk indbyrdes forskelligheder
- tilsyn med dialogmuligheder omkring kirkemusikalske spørgsmål

BILAG

Temagruppen til drøftelse af strategisk tema A:

Kristian Bennicke, rektor for Ribe Katedralskole

– udpeget af kirkeministeren til sæde i Løgumkloster Kirkemusikskoles bestyrelse

Elof Westergaard, biskop

- udpeget af kirkeministeren til sæde i Løgumkloster Kirkemusikskoles bestyrelse og formand for Løgumkloster Kirkemusikskoles bestyrelse

Poul Skjølstrup, organist i Løgumkloster Kirke

- repræsenterer DOKS i Vestervig Kirkemusikskoles bestyrelse

Ketty Sørensen,

- menighedsrådsmedlem i Vestervig og medlem af bestyrelsen for Landsforeningen af Menighedsrådsmedlemmer

- udpeget af kirkeministeren til sæde i Vestervig Kirkemusikskoles bestyrelse

Phillip Schmidt Madsen, organist på Vesterbro i KBH

- repræsenterer DOKS i Sjællands Kirkemusikskoles bestyrelse

Ole Brinth, SJKMS, tovholder

Brainstormspapir rundsendt d. 07.09.17. Udfyldte brainstormspapirer modtaget i perioden frem til 18.09.17.

Sammenskrevet brainstormspapir rundsendt d.19.09.17 samtidig med invitation på doodle til Skype-møde. Skype-møde d. 25.9.2017 (Elof Westergaard, Kristian Bennicke, Ole Brinth)

Forudgående telefonsamtale med Philip Schmidt Madsen d.21.09.17 fulgt op af rundsendt notat, rundsendt d.23.9.2017.

To medlemmer af arbejdsgruppen har udelukkende bidraget med tilbagemelding på brainstormspapir i første runde.

-o-o-o-

Udkast til beskrivelse af strategisk tema, udarbejdet af tovholder, er varslet med mail af 29.9.17 med samtidig indkaldelse til Skypemøde (doodle med svarfrist 2.10.17)

Selve udkastet til beskrivelse af strategisk tema er rundsendt d.4.10.17 med samtidig indkaldelse af skriftlige kommentarer med deadline d.13.10.17. To af gruppens medlemmer har i denne fase bidraget med konkrete forslag om tilføjelser og ændringer, som tovholder har indarbejdet.

1.5.1.2. Strategisk tema B: Fremtidens kirkemusiker

Strategisk tema B: Fremtidens kirkemusiker
v/ Hans Chr. Hein 4.10. 17 /16.10.17/24.10.
1. Introduktion til arbejdet <p>Temagruppen har bestået af Henrik Strøm, Organistforeningen (repr. i SJKs best.), Klaus Viggo Jensen, DOKS (repr. i LKMS´ best.), Sven-Ingvar Mikkelsen, DKDM (repr. i SJKs best.), Peter Fischer-Møller, biskop (formand for SJKs best.) og Birthe Christiansen, Dansk Kirkemusiker Forening (repr. i VVs best.). Tovholder: Hans Chr. Hein, rektor for LKMS.</p> <p>Arbejdsform: Materiale med spørgsmål til temaet udsendt d. 8.9. Svar indkommet 15.9. eller kort derefter. Alle indlæg derefter sendt til alle deltagere d. 19.9. Aftale om skypemøde d. 27.9., På baggrund af indlæg og hvor kun Henrik Strøm, Klaus V. Jensen og tovholder kunne deltage. Debat på skype blev foretaget en sammenskrivning ved tovholderen, hvor også enkelte nye punkter blev indskrevet. Udsendt til debat i en uge blandt gruppens medlemmer, kom indlæg, der ikke gav anledning til væsentlige ændringer i teksten. Det viste sig umuligt at afholde et efterfølgende skypemøde, hvilket gruppens medlemmer heller ikke efterspurgte. På denne baggrund har tovholderen forberedt papiret som oplæg til projektgruppens møde d. 27.10.</p> <p><i>Til belysning af temaet med indlæg fra Tyskland er der gennemført et interview med formanden for kirkemusikerforeningen i Landeskirche Hannover v/ H.C. Hein. Et par hovedpunkter er refereret i bilaget bagerst.</i></p>
2. Trends, muligheder og udfordringer
Trends: <p>a) Der kan i store dele af samfundet ses en øget fremmedgørelse i forhold til aktiv deltagelse i musiske aktiviteter.</p> <p>b) Kirkemusikeren oplever generelt en større differentiering af opgaver i stillingen end tidligere.</p> <p>c) Kirkemusikerne vil i øget grad have behov for teamsamarbejde med andre i sognesamarbejde og/eller samarbejde med kolleger i eget sogn.</p> <p>d) Den i dag lettere adgang til at opleve musik enten live eller på elektroniske medier end det tidligere var muligt har medvirket til at højne forventninger og kravene til den musikalske standard i kirken.</p> Muligheder: <p>a) Kirkens tradition for fællessang er et vigtigt aktiv i mødet med det omgivende samfund. De forskellige musikalske aktiviteter i kirken, såsom babysalmesang, gospelkids, menighedskor kan desuden give menigheden en indgang til og et aktivt forhold til kirkemusikken udenfor gudstjenester og kirkelige handlinger.</p>

b) Den øgede differentiering kan opleves positivt i en stilling i form af ”afveksling i arbejdet” og kan forhindre en oplevelse af isolation på arbejdspladsen (f.eks. ved hyppige skift mellem øvning/ spil til tjenester og korarbejde/ undervisning/ mødedeltagelse.

c) Kvalitetsløft i varetagelsen af opgaverne i kraft af specialisering og mulighed for at dygtiggøre sig i enkelte musikalske discipliner og/eller ledelsesmæssige opgaver

Udfordringer:

a) Videreførelse af kirkemusikalske værdier – så forskellige som disse måtte være – er en svær opgave i et samfund med øget individualisering og hastige forandringer i erfaringer og værdier.

b) Øget differentiering af opgaver medfører ofte mindre tid til fordybelse for den ansatte i den enkelte opgave, hvilket kan føre til en forringelse af kvalitet i opgaveløsningen.

d) Menighed / publikum har ikke samme tilbageholdenhed som tidligere m.h.t. at ønske/”kræve” særlige stykker musik fremført i kirken. Opfattelsen af hvad der kan være passende/mindre passende er i disse år under hastigt opbrud, hvilket kan give kirkemusikeren musikalsk svære opgaver at løse på tilfredsstillende vis. Også æstetisk/teologisk er der konfliktpotentiale, hvilket kan stille kirkemusikeren overfor svære opgaver i diskussion, argumentation og formidling.

3. Forslag til strategisk retning

Formidling bliver i fremtiden en vigtig opgave for musikere i et samfund og en menighed, der ikke pr. tradition vil være åben og modtagelig for et overleveret musikalsk repertoire og den plads og betydning, kirkemusikken har indtaget og indtager. Uanset musikkens stil vil den formidlingsmæssige opgave være af stor vigtighed for den fremtidige kirkemusiker.

I takt med kirkemusikkens øgede differentiering i forskellige musikalske stilarter stiger ønsker og krav til kirkemusikerne om at imødekomme dette. En mulighed er øget specialisering af musikerne til varetagelse af enkelte opgaver - evt. i et sognesamarbejde - på et højt niveau. En anden mulighed er efteruddannelse af den enkelte kirkemusiker til at kunne varetage mangesidige opgaver på acceptabelt niveau.

Vigtigt at opøve og træne samarbejde i opgaveløsninger undervejs i kirkemusikstudiet, således at man ikke fremmer en solistkultur på bekostning af løsning i grupper og fællesskab,

Kirkemusikerens grundkompetencer i orgel, klaver, korledelse / sang vil også fremover være vigtige at sætte i højsædet, da de danner grundlaget for at kunne videre- og efteruddanne sig og udgør et fundament for at kunne indstille sig på forandringer og rammebetingelser i stillingen.

På kompetenceområder, der kun efterspørges af relativt få kursister, er det hensigtsmæssigt for skolerne at give tilbud tilrettelagt i samarbejde mellem kirkemusikskolerne og/eller i samarbejde med eksterne institutioner.

Skolernes kontakt til menighedsrådene og vice versa er vigtig for at skolerne kan opfange de behov, der opstår i sognene, og for at menighedsrådene er klar over de uddannelsesmuligheder, skolerne har at tilbyde de ansatte.

Temagruppens medlemmer ser det ikke som skolernes opgave generelt at melde sig på banen i offentligheden med: ”kirkemusikskolerne mener”. Til gengæld kan uddannelsesmæssige og faglige indlæg, hvor man reagerer på andres udmeldinger, bidrage til at kvalificere en debat.

4. Fokusområder

Kirkemusikskolerne bør i de kommende år:

- oplyse studerende og uddannede kirkemusikere bedre om relevante efteruddannelsesmuligheder på skolerne og evt. andre institutioner.
- arbejde på at tilrette og fokusere kursustilbud i lyset af nye krav til kirkemusikerne. Det kan dreje sig om enkeltstående inspirationsdage i praktisk-musikalske discipliner, og det kan være længerevarende kursusforløb (f.eks. de kommende fagpakker). Eksempler på emner: sang med børn, fællessang, korledervirket, nyere stilarter, inddragelse af andre instrumenter.
- opprioritere mundtlig og skriftlig formidling i flere fag på uddannelserne som forberedelse på den dialog, man som ansat har og skal have med sit MR og på den formidling, man som kirkemusiker har med kolleger og menighedsmedlemmer i sine opgaver.
- prioritere kontakt og dialog med menighedsråd / Landsforeningen højt
- sætte grundkompetencerne i studiet på skolerne i centrum på nye måder (sammenspil, elevkoncerter m.v.) for derved at højne kvalitet og udbytte af undervisningen.

Bilag: Interview

Som indspil fra udlandet til temaet er der foretaget et interview ved H.C. Hein med formanden for kirkemusikerne i ”Evangelisch-Lutherische Landeskirche i Hannover, Christiane Schwertfeger.

Landskirken gennemførte i 2015 en stor kvantitativ og kvalitativ undersøgelse blandt kirkemusikere med bl.a. knap 1200 besvarede spørgeskemaer (o. 40 % af alle adspurgte). Undersøgelsen omfattede kirkemusikere med såvel højt uddannelsesniveau som musikere uden formel uddannelse – en betragtelig del af musikerne i landskirken er frivillige og ulønnede.

På dette felt er forholdene meget anderledes end i Danmark, hvor der stort set ikke er frivillige, ulønnede kirkemusikere.

I undersøgelsen påpegedes som en af de vigtigste fremtidige udfordringer forholdene om ”moderne musik” og den traditionelle, ældre kirkemusik for både udøvende musikere og for menighederne.

Skismaet mellem den gamle tradition og nyere salmer i forskellige musikalske stilarter er generelt større i Tyskland end i Danmark: kvaliteten også mere broget!

Et stigende antal udmeldelser af landskirken i Hannover såvel som andre steder i Tyskland har givet økonomiske problemer, der spiller ind på både det økonomiske og det indholdsmæssige i kirken. Presset for at imødekomme/ ”lefle” for grupper i menigheden tekstligt/musikalsk er større end i Danmark.

Formidling og pædagogik ses i Tyskland som i DK som vigtige komponenter i videre- og efteruddannelsen.

Kirkens egne uddannelses- og kursuscentre er de mest søgte i forbindelse med efteruddannelseskurser. Især uddannelsesstederne i Hildesheim og Hannover er meget besøgte, men også musikerforbundene arrangerer kurser.

1.5.1.3. Strategisk tema C: Kirkemusikskolernes position og profil i forhold til andre musikuddannelser

Strategisk tema C: Kirkemusikskolernes position og profil i forhold til andre musikuddannelser
v/ Hans Chr. Hein 4.10. 17 / 16.10.17/ 24.10.17
1. Introduktion til arbejdet Temagruppen har bestået af Claus Skjold Larsen, konservatorierektor (næstformand i LKs best.), Henriette Hoppe, Organistforeningen (repr. i SJK´ best.), Tom Henriques, (udpeget medlem af SJK best.), Bodil Abildgaard, (repr. i VVs best.) og Margrethe Smedegaard (lærerrepr. i VVs bestyrelse) Tovholder: Hans Chr. Hein, rektor for LKMS. Arbejdsform: Materiale med spørgsmål til temaet udsendt d. 8.9. Svar indkommet 15.9. eller kort derefter. Alle indlæg derefter sendt til alle deltagere d. 19.9. Aftale om skypemøde d. 26.9., På baggrund af indlæg og hvor kun Henriette Hoppe og tovholder kunne deltage i debat på skype blev foretaget en sammenskrivning ved tovholderen, hvor også enkelte nye punkter blev indskrevet. Disse blev udsendt til debat i mailform i en uge blandt gruppens medlemmer, med enkelte tekstændringer til følge. Det var ikke muligt at afholde et afsluttende skypemøde, og gruppemedlemmerne fandt heller ikke anledning til at afholde et møde. På denne baggrund er beskrivelsen blevet revideret af tovholderen som oplæg til projektgruppens møde d. 27.10.
2. Trends, muligheder og udfordringer
Trends: I kirke og samfund: a. Ønsker om større stilspredning, nye gudstjeneste-formater og flere forskellige musikalske aktiviteter b. Folkeskolereformen giver nye muligheder for samarbejde med kirken. For kirkemusikskolerne: c. Udvikling mod yngre studerende på skolerne og udvikling mod et højere indgangs- og afgangsniveau. Dygtigere kandidater er til gavn i sognene og for musiklivet generelt. d) Skolerne er kendte i den primære målgruppe af studerende og har en rimelig god søgning. Muligheder: a. I takt med flere opgaver i stillingerne ses i flere sogne et behov for mere end en kirkemusiker – og musikere med forskellige kompetencer på f.eks. korområdet, ved undervisning eller til solistisk orgelspil. b. Der kan på det musikalske område gives muligheder for undervisning i samarbejde med kirkemusikeren og mulighed for koraktiviteter til gavn for såvel skole som kirke.

c. Mulighed for at fastholde/styrke et kvalitetsløft af uddannede kirkemusikere. Samtidig give godt grundlag for studerendes videre uddannelse på konservatorieniveau

d. Ved større og mere målrettet PR vil man kunne interessere en større målgruppe og derigennem på langt sigt højne standarden. Skolerne er hovedleverandør af kirkesangere til folkekirken og er største leverandør på organistområdet, hvor også musikkonservatorierne er aktive. Muligheder for at engagere især yngre – børn og unge – i musikalske aktiviteter i kirken for derigennem at vække interesse og entusiasme for selv at gå videre med musik.

Skolernes krav til det musikalske niveau gør skolerne attraktive for en stor gruppe af studerende, idet spændet kan variere fra basale kundskaber til et højt niveau. De studerende har tillige mulighed for at anvende færdigheder på forskellige niveauer.

Udfordringer:

a. at holde et højt fagligt niveau i lyset af mange og alsidigt krævende kompetenceønsker. Enkelte studerende stresses i det kirkelige miljø grundet for mange og forskelligartede opgaver. Alt efter hvilket sogn, der er tale om, oplever enkelte kandidater et ”hårdt miljø” i det kirkelige landskab og ophører i enkelte tilfælde deres virke i folkekirken af denne grund.

b. Mindre fleksibilitet i tilrettelæggelse af f.eks. konfirmandundervisning giver også på det musikalske felt større pædagogiske problemer end tidligere.

c. fastholde interessen for at arbejde og at se udfordringer i at arbejde i kirken

d. Der ses et overvejende modent publikum (gennemsnitsalder o. 42 år) på skolerne, hvilket for nogle især unge kan virke socialt demotiverende. Vigtigt at arbejde med det interne miljø på skolerne, herunder tænke på studierne opbygning og de læringsstile, der anvendes

3. Mulige strategiske retninger

Gode undervisningsmuligheder (lokaliteter, undervisere, studieplaner) på skolerne afgørende for at være et attraktivt sted og at fastholde et højt fagligt niveau

Gode jobmuligheder efter studium på kirkemusikskolerne kan med fordel fremhæves i markedsføring.

Knytte tættere kontakt til MR og øge kendskabet til skolernes tilbud i menighedsrådene.

En mulig position og rolle som rådgiver og medvirkende til organisering af musikalsk arbejde i samarbejde med flere sogne eller i et provsti ser temagruppen ikke aktuelle praktiske/økonomiske muligheder for. Flere fremhæver, at skolerne tillige vil kunne ende i en uheldig dobbeltrolle i forhold til de ansatte (kirkemusikere) contra den ansættende myndighed (MR). Man bør dog overveje om det skulle være muligt at lave en konstruktion, hvor skolerne ikke risikerer at komme i en sådan dobbeltrolle, således at alle parter fokuserer på det faglige.

Gensidig dialog mellem musikinstitutionerne vigtig - Arbejde mod en stigende grad af kompatibilitet med konservatoriernes uddannelser kan fremme og gøre vejen til konservatorierne lettere for de relevante grupper af studerende.

4. Fokusområder

Kirkemusikskolerne bør i de kommende år:

- udnytte den levende vokal- og instrumentalmusiks centrale placering i kirkens arbejde og fastholde mål om høj faglig kvalitet i uddannelserne
- betone og markedsføre den særlige profil, skolerne i modsætning til andre har, som uddannelsesinstitution udelukkende for folkekirken med alsidige muligheder for ansættelse her,
- styrke brobygningstiltag med musikkonservatorierne
- invitere til diskussion om kirkemusikuddannelse mellem konservatorier, musikskoler, MGK, FUK og kirkemusikskolerne. Dette kan være til gavn både PRmæssigt og musikalsk, idet de forskellige institutioner og foreninger i høj grad støtter hinanden ved at udlægge hinandens kommende studerende.

1.5.1.4. Strategisk tema D: Fremtidens uddannelser og undervisningsformer

<p>Strategisk tema: D. Fremtidens uddannelser og undervisningsformer</p> <p>Udfyldt af/den: TFT d. 13. okt. 2017</p> <p>Gruppe D består af: Ingrid Bartholin Gramstrup (Organistforeningen) - Ulrik Spang-Hanssen (DjM) Michael Due (tilforordnet for lærergruppen på SJKms) – Niels Erik Aggesen (tilforordnet for lærergruppen på LKms) – Marianne Skrydstrup (tilforordnet for de studerende på Vvkms)</p> <p>Gruppen har afholdt to skypemøder d. 20. sept. og d. 13. okt. Heri deltog hhv. tre og to personer foruden facilitator TFT.</p> <p>TFT har interviewet dels Åke Skommar fra Geijerskolan i Sverige vedr. de lignende svenske uddannelsesforløb og dels Lasse Laursen DJM vedr. erfaringer med e-læring. Referat af disse interviews var sammen med et sammenskriv af de fem besvarelser rundsendt forud for gruppe D's skype-møde d. 20. september og fremgår i denne skrivelse af s.2.</p> <p><i>Opmærksomhedspunkt vedr. emnet "professionsbachelor/diplom eller ej":</i></p> <p>Der synes i gruppen ikke på nuværende tidspunkt at være opbakning til det af Ingrid Bartholin Jørgensen fremførte synspunkt, at en diplom / professionsbachelor skal udvikles på KMS for nuværende.</p> <p>IBG har fremført Organistforeningens vision om en Diplomuddannelse udbudt af KMS. Diplomuddannelsen er tænkt som et sammenhængende kompetencegivende og kvalitetssikret uddannelsesstilbud med klare lærings- og kompetencemål byggende på de allerede udbudte og på videreudviklede fagpakker som grundstamme. Uddannelsen skal beskrives efter den danske kvalifikationsramme og skal sikres gennem en officiel uddannelsesakkreditering.</p> <p>NEA peger på samarbejdsaftale med konservatoriet imod ordinære bachelor/kandidat-udd.</p> <p>USH peger på, at der allerede er en diplom på DjM, som søges anerkendt af Kirkeministeriet</p> <p>TFT peger på, at flere studerende jo også allerede har fundet vej til denne og ser i øvrigt ikke fagpakkerne som grundstammen i en musikeruddannelse, men som et evt. speciale. Der vil altid skulle være et solidt musikerfagligt indhold som hovedbestanddel i en musikeruddannelse.</p>
<p>2. Trends, muligheder og udfordringer for Kirkemusikskolerne</p> <p><i>Trends i samfundet:</i></p> <p>Efter folkeskolereformen oplever musikskolerne nedgang i elevtallet. Der er svigtende tilgang til de klassiske linjer på MGK. KMS oplever dog (endnu) ikke nedgang i ansøgstallet (tværtimod).</p> <p>Netop pga. nedgang i elevtallet på musikskolerne (især klassiske linjer) vil kirkemusikeren i et sogn antagelig få en central rolle som underviser og musikformidler, hvilket stiller større krav til de pædagogiske og formidlingsmæssige evner.</p> <p>Efter fremdriftsreformen er uddannelsesverdenen generelt presset. De unge skal færdiggøre uddannelserne på kortere tid, og der er ikke mulighed for at vælge om. Her fremstår KMS for mange som en overskuelig løsning med mulighed for individuel tilretning samt deltidsarbejde.</p>

Den teknologiske udvikling kræver mere fokus på IT-kundskaber og brug af sociale medier. Der bliver flere og flere udenlandske studerende og borgere i Danmark

Trends i kirken:

Den aktuelle udvikling i folkekirken stiller qua en langt bredere aktivitetsvifte i sognene nye krav til kirkemusikeren i forhold til større stilistisk og genre-mæssig bredde.

Kirkemusikervirket stiller også større krav til samarbejdsevner end tidligere, pga. inddragelse af frivillige i sognelivet, skole-/kirke-projekter, ansættelse af kirke- og kulturmedarbejdere, team-samarbejde m.v.

Når menighedsrådene i stigende grad samarbejder på tværs af sognegrænser, og kirkemusikeren som følge deraf indgår i teams, sker der flere ansættelser, hvor man tilsigter øget specialisering. Her er der behov for høje kompetencer på særlige områder, f.eks. rytmisk musik, baby-salmesang, korområdet eller andet.

Rekruttering til kirkemusikerfaget i den store sammenhæng: Analyse 2015 peger på behovet for en opretholdt produktion på KMS frem til ca. 2020, hvorefter der er grund til at vurdere behovet igen. Konservatorierne oplever dog generel nedgang i ansøgere til bl.a. kirkemusik. En del sogne oplever organistmangel og vikarmangel. Til nuancering af dette billede på rekrutteringsproblemer har der dog på KMS de seneste år været en generel tilgang af ansøgere. Dette forhold kan skyldes, at undervisningen på KMS ikke er på så højt niveau som på konservatoriet, hvilket giver mulighed for potentielt flere ansøgere. (Der findes flere begyndere).

Trends i musiklivet:

Der er mangel på kordirigenter, viser en undersøgelse udført af Sangens Hus.

Der lukkes orkestre, og det er vanskeligt for orkestermusikere at ernære sig på deres hovedinstrument, hvilket skaber behov for omskoling til f.eks. organistfaget.

Trends i uddannelsesverdenen:

Fjernstudier tilbydes i stigende grad på andre uddannelser, fortrinsvis ikke teoretiske, men også på DjM

Beskrivelsessystem: Uddannelserne beskrives i stigende grad ens og kan sammenlignes niveaumæssigt under gængse betegnelser som fx HHX, STX, EUX osv. når vi taler om gymnasiale uddannelser og bachelor, kandidat, akademi, diplom, master osv. når vi taler om videregående uddannelser. I nogle tilfælde kan der skiftes mellem uddannelserne i starten af studiet, eller en del af studiet på én institution kan tælle som en del af studiet på en anden institution.

Bemærkelsesværdige opmærksomhedspunkter fra interviews:

1. m. Åke Sommar: I Sverige har de studerende kaniner, altså der undervises i at undervise i orgel
2. m. Lasse Laursen: E-læring er ikke en besparelse, men en kvalitetsforbedring.

Muligheder

1. E-læring kan være et godt supplement til især de teoretiske fag på KMS. Særligt aktuelt når studerende har svært ved at møde fysisk på de skemasatte tidspunkter, og når lang transport er nødvendig. OBS at e-læring aldrig kan erstatte mødet med en lærer og med andre studerende.
2. I tættere samarbejde med musikskoler (især MGK) kan rekruttering til KMS øges.
3. Kirkemusikerens rolle som pædagog og musikformidler kan i årene fremover blive større og er et attraktivt kort for menighedsrådene, hvor fokus ofte er på børn og unge. Kirkemusikerne bør uddannes til denne rolle, både som korledere og som instrumentalundervisere. Eft.udd. tilbud inden for pædagogik/didaktik bør udvikles, evt. i samarbejde med anden musikinstitution

Udfordringer

1. At afbalancere og rumme både tradition og fornyelse. Det klassiske bør bevares, samtidig med, at vi udvikler os i takt med samfundet.
2. Rekrutteringen til kirkemusikerfaget kræver bevågenhed fra flere aktører, KMS, FUK og LAM
3. Håndteringen af udenlandske studerende under hensyntagen til, om et virke i folkekirken forudsætter færdigheder i specifik dansk sprog og kultur

3. Forslag til strategisk retning

Der er i gruppe D udbredt enighed om, at organistens traditionelle grundkompetencer bør fastholdes på nuværende niveau og med fortsat fokus på gudstjenestespil og kirkelige handlinger, og fortsat med orglet som hovedinstrument og det klassiske klangideal som det overordnede. Der er ikke aktuelt behov for oprettelse af en ”rytmisk linje” eller for inddragelse af andre instrumenter.

De nødvendige grundkompetencer skal ”tales op” over for menighedsrådene, som man skal være i tæt dialog med. Det er umuligt for menighederne at undvære gedigne grundkompetencer på orgel, ikke mindst når specialiserede organister indgår i arbejds teams, hvor man skal feriedække hinanden v. kirkelige handlinger. I det tilfælde undgår ingen af disse at spille orgel.

Der er ligeledes enighed om, at nuværende studieplaner i høj grad tilfredsstillende de grundlæggende behov (dog savnes beskrivelser i forhold den nationale kvalifikationsramme).

Der er ligeledes enighed om, at de senest tilkomne uddannelsesbehov (som rytmisk musik, IT, pædagogik/didaktik etc.) bør tilfredsstillende i form af efteruddannelses tilbud, især fagpakker. Kurser og eft.udd. tilbud bør også være beskrevet efter kvalifikationsrammen.

Der skønnes IKKE at være behov for en egentlig rytmisk linje på grunduddannelsen, men gerne en rytmisk specialisering som efteruddannelse / fagpakke, selv om faget ikke læres på et kort kursus.

Der skønnes IKKE at være behov for eller mulighed for undervisning i andre instrumenter.

Uddannelsernes generelle struktur og form synes at fungere godt med de studerende som "tilrejsende" hver eller hver-anden uge. Forberedelsestiden spredes ud på 36 uger, og det er muligt at bevare en lokal tilknytning, hvor man er i job eller hvor man går til undervisning (fx v. aftaletimer hos lokal organist). Suppleret med e-læring kan denne struktur blive optimal. E-læring bør udvikles af hensyn til kvalitetssikring, fremtidssikring og som en styrkelse af den decentrale struktur, især når logistiske forhold begrundet dette.

Det er hensigtsmæssigt at kvalitetsforbedre undervisningen under hensyntagen til de økonomiske rammer, hvorfor holdundervisning i solofagene kan inddrages. Endvidere bør særlige, også kortere forløb udvikles, se pkt. 4 Fokusområder

4. Fremtidige fokusområder inden for temaet

Indhold:

- styrke rekrutteringen til KMS-uddannelser og til kirkemusiker-faget generelt gennem samarbejdsrelationer mlm. musikskolerne, MGK og KMS m.m.
- at forholde sig til udenlandske studerende og stille krav om sprog- og kulturkendskab til den danske folkekirke
- halvdelen af gruppe D finder behov for øget evaluering af KMS uddannelserne. TFT støtter dette
- beskrive grund- og efteruddannelserne med lærings- og kompetencemål efter den nationale kvalifikationsramme, og herefter søge akkreditering
- tilrettelægge efteruddannelses tilbud indenfor rytmisk musik (fagpakker), pædagogik/didaktik m.m. (Sidstnævnte evt. i samarb. m. anden institution)

Struktur og form:

- Kvalitetsforbedre undervisningen under hensyntagen til fremtidige økonomiske rammer, herunder inddrage holdundervisning., udviklingen af e-læring som supplement (især teoretiske fag)
- EO genindføres. KMS uddannelsen på orgel/korledelse er omfattende, og ikke alle kan gennemføre alle tre år. Det vil være hensigtsmæssigt, om disse studerende kunne stå af efter første år med et bevis.
- Særlige forløb for ikke dansk-sprogede, da de optager meget af lærerens tid i holdfagene på de almindelige forløb, og da de endvidere har brug for indføring i dansk liturgi, salmer og kultur samt i danske musiktermer.
- Kortere forløb for studerende som i forvejen har en musikuddannelse (niveaudeling), evt. som blok-kurser
- Særligt forløb for MGK-elever

Bilag

ingen

1.5.1.5. Strategisk tema E: Kirkemusikskolernes samarbejde, organisering og styring

Strategisk tema: E. Kirkemusikskolernes samarbejde, organisering og styring
1. Introduktion
<p>Strategisk tema E har fokus på det konkrete samarbejde skolerne imellem, med henblik på i en fremadrettet proces at sikre de bedste (læs: mest hensigtsmæssige, enkleste og økonomisk mest forsvarlige) samarbejdsrelationer.</p> <p>Der er ikke enighed i gruppen, idet to af gruppens medlemmer finder at en fælles ledelse med fælles bestyrelse og en rektor vil være den bedste fremtidige struktur.</p> <p>Tre andre medlemmer af gruppen er kritiske hældende mod det afvisende over for en sådan struktur.</p> <p>OB ser muligheder i en fælles økonomisk styring.</p> <p>For klarhedens skyld er forslag og ideer om fælles ledelse, fælles bestyrelse sat separat i det efterfølgende.</p> <p>I bilag sidst i nærværende papir beskrives arbejdsforløbet i arbejdsgruppen.</p>
2. Trends, muligheder og udfordringer for Kirkemusikskolerne
TRENDS <u>Samfundsmæssig udvikling /Kirkelig udvikling:</u> <ul style="list-style-type: none">• stigende krav til dokumentation med specifikke ønsker fra ministeriet om art og indhold <u>Udvikling på kirkemusikskolerne:</u> <ul style="list-style-type: none">• øget samarbejde om administrativt system, skemalægningssystem og fælles hjemmeside• øget arbejdsmængde i forbindelse med stigende krav til dokumentation• ændrede krav til de administrativt ansattes kompetencer
MULIGHEDER og UDFORDRINGER <ul style="list-style-type: none">• Kirkemusikskolerne har gennem øget administrativt samarbejde mulighed for at blive bedre rustet til og have større økonomiske rammer til at løse skolernes kerneopgave: at undervise og uddanne• Kirkemusikskolerne har inden for de nuværende rammer med tre enheder mulighed for, under indtryk af øgede krav til administrativ / økonomisk indsigt at øge samarbejdet og her arbejde med en intern fordeling af spidskompetencer – ”alle kan ikke det hele”.• Det er en mulighed at der gennem samarbejde om administrative opgaver er besparingspotentiale – Samarbejdet med ADF er udfordret på, hvorvidt der reelt er et rationale.

- Kirkemusikskolerne har mulighed for at løse en række undervisningsopgaver – især kurser – i fællesskab og dermed spare i ”administrativ tyngde” og deraf følgende økonomisk belastning
- Kirkemusikskolerne har mulighed for i højere grad end det sker at arbejde med vidensdeling omkring såvel administrative arbejdsopgaver og arbejds gange som undervisningsopgaver
- Kirkemusikskolerne har mulighed for at henlægge afgrænsede opgaver til at varetages af en skole – det er således en mulighed at skolerne indbyrdes aftaler, at en af de tre tager sig af den overordnede planlægning af skolernes samlede kursusvirksomhed
- Samarbejde om placering af særlige spidskompetencer på en af de tre skoler giver udfordringer i henseende til
 - sårbarhed (fx hvis den spidskompetente er syg)
 - ”jeg alene vide”-holdninger
 - beslutningskompetencer
 - ansættelsesforhold (hvem ansætter?, hvem bestemmer om lønforhold? m.m.)
- Kirkemusikskolerne har udviklet (lidt) forskellige kulturer og der består derfor en udfordring i at øge det administrative samarbejde. – der er behov for tilvænning.
- Behovet for fælles løsning af fælles opgaver er stigende – ikke mindst ud fra ønsker fra ministeriet – og giver udfordringer i henseende til disse (større) opgavers evt. fordeling mellem skolerne under hensyntagen til spidskompetencer, og de hermed forbundne påvirkninger i.f.t. forhold ressourcer / ressourcefordeling og bredt fælles ejerskab til fælles projekter
- I det omfang der arbejdes med arbejdsmæssig skævdelte belastninger, er det en udfordring at opstille modeller, der kan klargøre vægtning af fordelte opgaver / belastninger omkring det at ”huse” spidskompetence i forhold til hinanden
- Kirkemusikskolerne har mulighed for, i tilfælde af en ikke-ligelig fordeling af sær- / spidskompetencer, at overføre økonomiske midler skolerne imellem til udligning
- Kirkemusikskolerne har mulighed for at skabe mere synlighed for skolerne gennem fælles PR m.m., evt. ved at en af skolerne påtager sig at lede og fordele arbejdet med PR
- Kirkemusikskolernes bestyrelser har mulighed for at samles (en gang årligt?) og her arbejde med fælles udfordringer og sætte fælles mål

To medlemmer af gruppen har derudover nedenstående overvejelser, forslag og ideer til mere vidtrækkende samarbejde

- Kirkemusikskolerne har mulighed for at få større fleksibilitet og manøvredygtighed gennem fælles økonomi
- I det omfang muligheden for at etablere fælles økonomi udnyttes, medfører dette, at der må etableres fælles bestyrelse subsidiært et fællesråd tillagt kompetence til at tage økonomiske beslutninger
- Det er en udfordring for kirkemusikskolerne, at hver enhed er forholdsvis lille, hvorfor det udgør en økonomisk belastning om alle nødvendige spidskompetencer fx i administrationen skal dækkes ind på alle skoler

- Fælles ledelse og bestyrelse vil give mulighed for en ny dynamik på skolerne med fx større samtænkning af skolernes aktiviteter, hvor bestyrelserne ikke hver for sig ”opfinder den dybe tallerken”
- Fælles ledelse og administration vil give mulighed for at ”skævdele” arbejdsopgaver uden ressourcekrævende økonomisk udligning skolerne imellem

- Kirkemusikskolerne har mulighed for at stå stærkere, hvis man etablerer samlet fælles ledelse med en fælles rektor
- Det er en udfordring og en økonomisk belastning for kirkemusikskolerne at der er tre bestyrelser og tre rektorer og dermed en samlet set for tung administration

3. Forslag til strategisk retning

Der er enighed i gruppen om, at der med afsæt i de øgede krav til dokumentation og deraf følgende større krav til kompetencer i skolernes administrative arbejdsgange OG de erfaringer, der er indvundet gennem de nuværende samarbejdsprojekter og den fælles strategi- og visionsproces, skal fastlægges strategisk retning for

- hvilke områder der sættes samarbejde op omkring
- rammer for samarbejde i henseende til
 - omfang af samarbejde inden for det enkelte område
 - beslutnings-kompetencer
 - fordeling af spids-kompetencer
 - arbejdsbelastning i forbindelse med den enkelte opgave
 - modeller for (økonomisk) udligning af ”skæv-belastninger”

Der er endvidere enighed i gruppen om, at der skal sættes strategi for arbejdet med form og indhold af vidensdeling i.f.t. såvel administrativt som musikfagligt / pædagogisk samarbejde med fokus på

- fællesmøder for bestyrelserne
- administrative fællesmøder – fysiske såvel som virtuelle
- faglige / pædagogiske fællesmøder – fysiske såvel som virtuelle
- erfa-grupper på tværs af skolerne – fysiske såvel som virtuelle
- IT-baserede platforme

Der er uenighed i gruppen om det ønskværdige i fælles bestyrelse, fælles ledelse og én rektor og der skal derfor sættes strategi på dette område ud fra vurdering af styrker og svagheder ved

- decentral struktur
- fælles administration
- fælles økonomi forankret i fællesråd, der er tillagt beslutningskompetence vedr. overordnet økonomisk styring / fordeling
- fælles bestyrelse
- en rektor for de tre kirkemusikskoler under ét

4. Fremtidige fokusområder inden for temaet

Samarbejdet mellem kirkemusikskolerne har gennem de senere år udviklet sig til at spænde over såvel administrative som faglige opgaver / udfordringer.

Fremadrettet skal der arbejdes videre med samarbejdsrelationerne, og inden for rammerne af det her behandlede tema, skal der arbejdes videre af to spor:

A: i et kort perspektiv (2-4 år):

– hvor der, uden at inddrage forslag og ideer om fælles bestyrelse, fælles ledelse og én rektor, lægges strategi for

- *en fremtidssikret organisering af løbende samarbejdsrelationer* omkring Studieadministrativt system (SAS), skemasystem (NOTUS), arkiv- og journalsystem F2, og fælles hjemmeside fremadrettet herunder
 - *afklaring af kompetence-forhold*
 - *fordeling af opgaver mellem skolerne*
- *hvilke områder der (yderligere) kan etableres (udvidet) samarbejde omkring*
- *fremtidige samarbejdsprojekter som f.eks. Børn-Unge-Orgel*
- *vidensdeling*

B: i et længere perspektiv (5-10 år):

– hvor der på baggrund af strategiarbejdet ud fra punkt "A" arbejdes med samme punkter som under "A", med fokus på fordele og ulemper i forhold til forslag om fælles bestyrelse-

BILAG

Temagruppen til drøftelse af strategisk tema E:

Asger Gewecke, stiftskontorchef i Fyens Stift

– udpeget af kirkeministeren til sæde i Løgumkloster Kirkemusikskoles bestyrelse

Minna Søndergaard, administrationsleder

– tilforordnet i Løgumkloster Kirkemusikskoles bestyrelse

Jette Margrethe Madsen, stiftskontorchef i Århus Stift

– udpeget af kirkeministeren til sæde i Vestervig Kirkemusikskoles bestyrelse

Henning Toft Bro, biskop

– udpeget af kirkeministeren til sæde i Vestervig Kirkemusikskoles bestyrelse
og formand for Vestervig Kirkemusikskoles bestyrelse

Vivian Hvass Eriksson, administrator

– tilforordnet i Sjællands Kirkemusikskoles bestyrelse

Ole Brinth, SJKMS, tovholder

Brainstormspapir rundsendt d. 07.09.17. Udfyldte brainstormspapirer modtaget i perioden frem til 19.09.17.

Sammenskrevet Brainstormspapir rundsendt i to omgange d.19.09.17 og første gang med samtidig med invitation på doodle til Skype-møde.

Skype-møde d. 25.9.2017 (Henning Toft Bro, Minna Søndergaard, Vivian Hvass Eriksson, Ole Brinth)

Forudgående telefonsamtale med Asger Gewecke d.22.09.17 fulgt op af rundsendt notat, rundsendt d.22.9.2017

Jette Margrethe Madsen har ikke haft mulighed for at deltage i Skype-møde og har bidraget med melding på mail ud fra det fremsendte sammenskrevne brainstormspapir.

-o-o-o-

Udkast til beskrivelse af strategisk tema, udarbejdet af tovholder, er varslet med mail af 29.9.17 med samtidig indkaldelse til Skypemøde (doodle med svarfrist 2.10.17)

Selve udkastet til beskrivelse af strategisk tema er rundsendt d.4.10.17 med samtidig indkaldelse til Skypemøde d.13.10.17. kl.9-10 (Jette Margrethe Madsen, Vivian Hvass Eriksson, Henning Toft Bro og Ole Brinth) og af skriftlige kommentarer med deadline d.13.10.17.

Asger Gewecke har bidraget med indspil i telefonsamtale med Ole Brinth 12.10.17

1.5.1.6. Strategisk tema F: Synlighed og samarbejde

Strategisk tema: F. Synlighed og samarbejde
Udfyldt af/den: TFT oktober 2017

1. Introduktion
Temagrupper F om synlighed og samarbejde består af Anette Holm, Dkm – Ole Plauborg Jensen, Dkm – Bodil Dibbern (udpeget rep.) – Karen-Marie la Cour (Landsfor. af Menighedsråd) og Helle Ostenfeld (stiftskontorchef) Aktiviteter i gruppen: Der er indkommet i alt 4 besvarelser på brainstorm, og afholdt to skype-møder. Ved det første skype-møde d. 19. sept. deltog kun én deltager fra gruppen ud over facilitator TFT. Derfor udsendtes ekstra-ordinært til de øvrige gruppemedlemmer et referat af skype-mødet. Endnu et skype-møde fandt sted d. 13. oktober 2017, her deltog to personer foruden TFT. TFT har foretaget et interview med Mads Bille, som var rundsendt inden første skype-møde. Det vedhæftes som bilag. Samarbejdet med andre musikinstitutioner er ikke så konkret berørt, - sandsynligvis fordi ekspertisen i gruppen ikke lå på det område - dog med anbefaling af at samarbejde med folkeskoler, musikskoler og sangcentre mhp. rekruttering til skolerne samt konservatorierne mhp. videreuddannelse.
2. Trends, muligheder og udfordringer for Kirkemusikskolerne <i>Trends i samfundet generelt:</i> Globaliseringen ændrer befolkningssammensætningen i Danmark og i udlandet. Udenlandske studerende strømmer til Danmark og omvendt tager danske studerende dele af eller hele deres uddannelse i udlandet. Bosætning finder herefter sted i det land, hvor man har uddannet sig uanset ens egen nationalitet. Kirkemusikskolerne møder også de udenlandske studerende, især fra østeuropæiske lande. Det er et opmærksomhedspunkt, om en kirkemusikeruddannelse og et virke i folkekirken trods alt knytter sig til specifikke færdigheder inden for dansk sprog og kultur. Folkeskolereformen påvirker børns muligheder for at deltage i musikundervisning på musikskoler, hvor antallet af elever er gået ned. <i>Trends i uddannelsesverdenen:</i> Virtualisering: Det er en samfundstendens, at uddannelses- og erhvervsvejledning i høj grad finder sted på nettet, samt at uddannelsesinstitutioner i dag i vid udstrækning benytter de sociale medier, fx face book. Fysiske uddannelsesmæsser er blevet virtuelle. Der finder dog stadig åbent hus arrangementer sted, såvel på videregående uddannelsesinstitutioner som fx på efterskoler. Disse dage finder ofte sted på undervisningsdage, hvor de potentielle ansøgere får lov til at overvære undervisningen og møder de studerende også i kantinen.

Markedsføring/PR: Sidstnævnte arrangementer er ofte landsdækkende markedsført og falder på samme dag over hele landet. Der er generelt en massiv konkurrence uddannelsesinstitutionerne imellem og en øget markedsføring.

Uvidenhed: Der er en generel uvidenhed om kirkemusikskolernes eksistens, uddannelser og erhvervsmuligheder blandt øvrige uddannelsesinstitutioner. Uvidenheden gælder ikke i konservatorieverdenen, men i nogen grad de kommunale musikskoler.

Trends i folkekirken:

Rekruttering: Situationen omkring den generelle rekruttering til kirkemusikerfaget og til KMS i særdeleshed gør det nødvendigt at overveje skolernes synlighed i forhold til denne problematik

Brugerbehov: Pga. rekrutteringsproblematikken til kirkemusikerfaget samt den generelt bredere palet af kirkelige musikaktiviteter med deraf følgende voksende og mere forskelligartede uddannelses og efteruddannelsesbehov har menighedsrådene en stærk interesse i samarbejde med KMS. Selv i menighedsrådene oplever KMS dog en generel uvidenhed om skolernes uddannelser og eksistens.

Muligheder:

1. At udvide ansøgerskaren og dermed rekrutteringen til selve faget og stillingerne
2. At højne niveauet og mindske frafald, som en indirekte effekt af pkt. 1.
3. At intensivere sammenhængen mellem KMS og det kirkelige arbejdsmarked samt øge erhvervsfrekvensen for kirkemusikskolernes kandidater.

Udfordringer:

1. Rekruttering til kirkemusikerfaget og KMS-uddannelserne
2. Ressourcer til kommunikation / PR og koordineringen deraf skolerne imellem
3. Reelle ansættelsesforhold samt menighedsrådenes muligheder for at støtte udd./eft.udd.

3. Forslag til strategisk retning

Udvidet samarbejde med menighedsrådene:

Af flere grunde bør dialogen med menighedsrådene intensiveres. Den væsentligste grund er hensynet til den fortsatte rekruttering til kirkemusikerfaget og uddannelserne, som åbenlyst har alvorlige fremtidsperspektiver for både KMS og menighederne, men også af hensyn til fastholdelse i stillingerne, tilpasningen mellem udbud og efterspørgsel, identificeringen af (efter-)uddannelsesbehov og muligheden for tilrettelæggelse af sognenes musikliv i dagens mere brogede folkekirkelige billede.

Dette forudsætter oprettelse af et aftagerpanel, hvori menighedsrådene inviteres til fyldig repræsentation, da de – jf. almindelig organisationstænkning – repræsenterer arbejdsgiversiden. Også KMS'interessenter bør inddrages (eks. FUK, præster, konservatorier, de faglige organisationer etc.)

KMS kan omvendt tilbyde sig med en KMS repræsentation i Landsforeningen af Menighedsråd

I disse fora kan rekrutteringsproblematikken behandles, fx ved aftaler om udøvelse af decideret instrumental-undervisning: Menighedsrådene kan fx. lade orgelundervisning af børn/unge indgå i en kirkemusikers arbejdsopgaver og støtte korarbejdet med tilbud om supplerende solosangsundervisning. Fortsættelsen af børn/unge/orgel-projektet bør ligeledes konsolideres i samarbejde med menighedsrådene, således at kirkemusikskolerne i fremtiden gør denne virksomhed til en del af deres ordinære virke. De potentielle unge kirkemusiker-spirer opsøges i korene i samarbejde med FUK og lokale organister / menighedsråd samt på musikskolerne, se næste afsnit.

Dialog med menighedsrådene inden for et aftagerpanel giver ligeledes mulighed for, at KMS kan yde konsulentbistand i forhold til menighedsrådenes opgaver med at udforme stillingsannoncer, ansætte kirkemusikere og tilrettelægge sognets musikliv samt en fælles stillingtagen til håndtering af kirkemusikere med udenlandsk baggrund.

Øget samarbejde med interessenterne: Udvidet samarbejde med FUK, sangcentre, folkeskoler, musikskoler, konservatorier og jobcentre vil også kunne finde sted i aftagerpaneler foruden fortsættelse af den nuværende praksis, hvor KMS er repræsenteret i en række samarbejdsorganer, bl.a. KMCK.

Professionalisering af kirkemusikskolernes kommunikation:

Af hensyn til rekrutteringen, til samfundsudviklingen generelt, og til konkurrencen mellem uddannelsesinstitutionerne har KMS et øget PR-behov. En professionalisering af opgaven gennem en tværgående ansættelse mellem skolerne vil gøre kommunikationen mere klar og målrettet samt lette skolernes administrative medarbejdere. Den fælles løsning kræver dog stadig koordinering i en projektgruppe samt en afklaring af de fælles beslutningskompetencer. Der kan samarbejdes med stifternes kommunikationsansatte.

Virtualisering af kirkemusikskolernes kommunikation:

Der bør lægges vægt på udvikling og vedligehold af hjemmeside samt oprettelse af studieportal. Disse tiltag vil være et supplement til fysisk tilstedeværelse på messer samt bevidst brug af presse, hvor gode fortællinger om unge kirkemusiker-spirer kan fortælles, både på landsplan i KD og i ugeaviser.

Opmærksomhedspunkt: Et særligt opmærksomhedspunkt er Mads Billes noget overraskende udmelding om PR-arbejdet: At en bredspektret pressekampagne IKKE nødvendigvis rammer unge, potentielle kirkemusikere. Han peger i stedet på samarbejdet med konkrete kirkemusikere, som praktiserer uddannelse af unge organister, ofte personer fra deres korarbejde, og på FUK som væsentlig samarbejdspartner.

Gruppens egne indmeldinger peger mere på studieportaler, uddannelsesmesser med fysisk tilstedeværelse men også generel kontakt til børn/unge i forbindelse med orgelfremvisninger til konfirmander og minikonfirmander samt andet børn/unge/orgel – arbejde. Endvidere på brug af stiftets kommunikationsansatte samt biskopperne.

TFT finder det nødvendigt *også* at professionalisere og virtualisere kommunikationsindsatsen.

4. Fremtidige fokusområder inden for temaet

På kort sigt bør sættes på

- Oprettelse af aftagerpanel, hvor der er rum til en fyldig dialog med menighedsrådene omkring udd. behov og rekruttering.
- Ansættelse af (eller udpegelse af) overordnet kommunikationsansvarlig person fælles for de tre skoler til løsning af opgaver i forb. m udvikling og vedligehold af hjemmeside, oprettelse og vedligehold af studieportal, annoncering, face-book, etc. samt til at etablere rekrutteringstiltag m.m.
- Interessenter skal inddrages i aftagerpaneler, især FUK

På længere sigt bør sættes på:

- I samarbejde med menighedsrådene tilrettelægges rammer for konsulentarbejde, hvor KMS kan bistå menighedsrådene i opgaver som stillingsopslag, ansættelser, tilrettelæggelse af sognenes musikliv.
- Ønske om at få en KMS-repræsentation i Landsforeningen af Menighedsråd

Bilag: Interview med Mads Bille

INTERVIEW med Mads Bille
vedr. tema F: Synlighed og samarbejde

1. Hvad er dit indtryk af kirkemusikskolernes kendthed, ”brand”?

MB: Hvis vi forudsætter at målet med en kampagne er at styrke optaget til kirkemusikskolerne, så tror jeg at det bedste man kan gøre er, at udvikle et samarbejde med konkrete kirkemusikere, som er kendt for at have fokus på uddannelsen af nye organister. Jeg tror ikke at en bredspektret pressekampagne rammer unge, potentielle kirkemusikere.

2. Hvad er dine erfaringer med forskellige kommunikationsplatforme i forhold til PR-arbejde for en (kirkelig) musikinstitution? MB: Synlighed på elektroniske medier, primært Facebook, er naturligvis vigtigt; men ellers tror jeg at man med fordel kan arbejde sammen med lokalaviser, som fx aviserne under De Bergske Blade, lokale ugeaviser osv., hvor man skaber opmærksomhed om unge, upcoming organist spirer.

Den landsdækkende avis, som kunne tænkes at bringe en større artikel om fremtidens organister/ de unge organisttalenter vil være Kristeligt Dagblad. Der er, blandt andet i Haderslev Domkirke, unge organistelever, som udspringer af kirkens drenge- mandskor. Det kunne danne udgangspunkt for en fortælling om den nye generation af organister i Folkekirken.

3. Hvad er dine erfaringer, hvad angår samarbejde med andre musikinstitutioner?

Kunne du se oplagte samarbejdsmuligheder for KMS? evt. hvilke?

MB: De oplagte samarbejdspartnere er menighedsrådene og FUK.

I korene går ca. 11.000 børn/unge, som allerede HAR fundet vej til kirken. Her er en oplagt rekrutteringsmulighed for nye kirkemusikere. Disse børn/unge kender gudstjenesten, liturgi og salmer samt kirken som arbejdsplads. De unge skal hen i kirkens rum for at spille og øve.

Derfor er menighedsråd / kirker / organister og kor vigtigere samarbejdspartnere end musikskoler. Enkelte organister har gjort meget for det pædagogiske virke ved at finde egnede personer i koret, som så har modtaget orgelundervisning. (MB har også selv arbejdet dermed).

Disse elever kan langsomt sluses ind i organistarbejdet ved lidt efter lidt at spille til en plejehjemsgudstjeneste, en enkelt salme til en tjeneste, og så mere og mere. Disse enkeltpersoner (og deres menighedsråd bag) kan være samarbejdspartnere for KMS.

TF: Kan menighedsrådene støtte dette virke? fx ved at lade organisten have timer i stillingsoptællingen til undervisning.

MB: Ja, gerne. Det vil være fint, hvis organist, præster og menighedsråd kan gøre det til et fælles anliggende at styrke fødekæden til kirkemusikerfaget.

Det er fint, hvis orgelundervisning kan gøres til en del af stillingsnormeringen; men jeg synes det er vigtigt, at der også er egenbetaling, så undervisningen ikke er gratis for orgeleleven.

Man oplever i øjeblikket en markant større, og stigende tilgang til de rytmiske linjer på MGK end på de klassiske. Dette er ved at få betydning for niveauet på hhv. rytmisk (stigende) og klassisk (faldende).

Projektet børn/unge/orgel mangler en opfølgning, så nybegynderne kan komme videre og blive klar til optagelse på kirkemusikskolen.

4. Hvad er dine erfaringer med dialog med især menighedsråd?

- og erfaringer med deciderede aftagerpaneler?

MB: Det ville styrke Folkekirkens musikliv, hvis der i bestyrelsen for Landsforeningen af Menighedsråd, kunne være en fast plads til en person med kirkemusikalsk baggrund og indsigt. Menighedsrådet er jo organistens arbejdsgiver, og det ville styrke dialogen mellem arbejdsgiver og arbejdstager med en sådan repræsentant.

Godt med aftagerpaneler, hvor også Landsforeningen for menighedsråd, FUK og konservatorierne skal have repræsentanter, men der skal stadig være en officiel repræsentation i Landsforeningen for menighedsråd, som aftagerpanel kan referere til.

Det kunne styrke menighedsrådene med en kirkemusikalsk, musikfaglig konsulent, som kunne rådgive ved stillingsbesættelser – både når menighedsrådet skal udforme stillingsopslag, og ved musikfaglig assistance ved ansættelser.

Konsulentstillingerne kunne opslås i samarbejde med DOKS og Organistforeningen, men også KMS kan spille en rolle her.

5. Hvad er dine erfaringer med dialog med interessenter – særligt med: Præsteforeningen, Kirkekultur.nu, Musiklærerforeningen og andre, herunder konservatorier.

Jeg tror det kunne kvalificere dialogen og samarbejdet mellem kirkens musikere og kirkens præster med en form for formelt forum, hvor musikere og præster mødes regelmæssigt. Det kunne have form af en tænketank, et advisory board eller andet.

(Der opleves mangel på kordirigenter, hvorfor et initiativ er taget til uddannelse af kordirigenter i samarbejde med Carsten Seyer Hansen, DjM. Dette ses som en langsigtet strategi for at støtte ”sang som begreb”. Forhør desuden hos Videnscenter for sang stine@sangshus.dk for mere viden om sang.)

6. Hvad ser du som kirkemusikskolernes største udviklingsmulighed i årene fremover?

MB: KMS har masser af muligheder. Vigtigst at holde fokus på

- fødekæden, rekruttering

- fastholdelse

og som sagt: i samarbejde med menighedsråd/kirker/organister og FUK

Interviewer: Tine Fenger Thomsen, rektor Vestervig Kirkemusikskole

Spørgsmål og brudflader

Fremlagt på bestyrelsesseminar 30.11.2017

- Tradition og fornyelse?
- Nye stilarter og instrumenter?
- Nye uddannelser?
- Akkreditering af uddannelser?
- Tilbyde rådgivning og konsulentbistand?
- Initiativtagende eller mere reaktiv i debatten?
- Øget samarbejde mellem skolerne?
- Fælles ledelse og økonomi?
- Administrationsbidrag/prispolitik?

6

Tradition og fornyelse?

Hvordan skal tradition og fornyelse balanceres, og hvilken konkret betydning vil denne balancering have for KMS' strategiske sigte de næste 10 år?

Drøftelserne i temagrupper og projektgrupper går på, at Tradition ikke kun er "ældre klassisk kirkemusik" og Fornyelse ikke kun er "nyere rytmisk musik i kirken". Det musikalske håndværk er en vigtig forudsætning i traditionen, og både håndværk og tradition er vigtige forudsætninger i arbejdet med fornyelse. Fornyelse kan også dreje sig om anvendelse af musikken i andre/nye sammenhænge.

Model A: Opretholde status quo i skolernes arbejde med nye områder

Fordele: Lettere at blive i kendte musikalske rutiner

Ulemper: Skolens dynamik internt som eksternt risikerer at "sande til" og skolerne kan opfattes som reaktionære institutioner

Model B: Søge at balancere tradition og fornyelse / "fornyelse på traditionens grund"

Fordele: De ansatte får udfordringer, men ikke konstante forandringer.

De studerende får et fagligt fundament som afsæt til nysgerrighed

Ulemper: Mulighed for at skolen kan opleves som tandløs og uden en klar retning

Model C: Søge fornyelse af traditionen og igangsætte forsøg og samarbejde på flere fronter (f.eks. liturgiske område og musikken i nye sammenhænge)

Fordele: Skolens innovative karakter inspirerer ansatte og studerende og giver liv

Ulemper: Mulighed for oplevelse af faglig rodløshed, hvis traditionen nedprioriteres

7

Nye stilarter og instrumenter? - hvordan skal nye stilarter og instrumenter indgå i KMS' uddannelsesstilbud?

Der er i dag ikke skarpe skel mellem rytmisk/klassisk –
nuværende studieordning og koralt bog rummer i høj grad forskellige stilarter –
kerneverdi er fællessang i gudstjenesten

Model A: Fokus på tradition

- fortsat vægtlægning på orglet som hovedinstrument i kirkerne sammen med sang og korsang, salmeledsagelse som grundkompetence, overvejende klassisk klangideal

Fordele: kernekompetence tydelig, niveau fastholdes

Ulemper: "støvet" image

Model B: Tradition OG fornyelse

- fortsat vægtlægning på orglet som hovedinstrument og salmeledsagelse som grundkompetence, og samtidig skal KMS tage initiativ til udvikling af nye gudstjenesteformer og deres musikalske udtryk

Fordele: der gives ikke køb på KMS' kernekompetence og samtidig rummes fornyelse

Ulemper: at fornyelsen ikke fremstår progressiv nok

Model C: Fokus på fornyelse

- for at dække et fremtidigt behov i kirker, hvor orglet ikke nødvendigvis er hovedinstrument, kan der arbejdes med at tilføre musikere med andre hovedfag kompetencer i kirkelige fag. Bandledeelse/lorledelse/klaver mulige hovedfag.

Fordele: reelt fornyende

Ulemper: bærende for fællessangen?, muligheden for at indgå i arbejdssteams omkring det at spille til begravelse vanskelig?

8

Nye uddannelser? - A

Skal KMS – evt. sammen med andre – udvikle nye uddannelser?
Diplomuddannelse, f.eks. som beskrevet af Organistforeningen?
Rytmisk musik og/eller nye instrumenter?

De tematiske drøftelser m.m. viser et behov for at overveje og tage stilling til KMS-uddannelsernes

- **indhold:** placering af og omfang af uddannelse i nyere musikalske udtryk ("rytmisk musik") - se "A. UDDANNELSERNE"
- **niveau:** mulighed for og behov for uddannelsesniveau mellem KMOK / KMS / KMSK og Konservatorieuddannelserne - se "B. VIDERE UDDANNELSE"

A. UDDANNELSERNE

- UDANGSPUNKT: Ny uddannelse: "Rytmisk kirkemusiker" - nej tak – tanken har ikke fundet genklang i det hidtidige strategiarbejde
- **Model A "SOM NU": : Uddannelse opretholdes i kendt form**
 - Der arbejdes (stort set) inden for de nu kendte studieplaner
 - (Yderligere) uddannelse i nyere stilistiske udtryk henlægges til efteruddannelse
 - Fordele: - de håndværksbærende klassiske discipliner får fortsat (god) plads på grunduddannelserne - de nyere stilistiske udtryksmåder tilgodeses - ...
 - Ulemper: - uddannelserne kan få et "støvet" image med dalende søgning til følge- signalværdien kan blive at de "egentlige" musikalske udtryk er de klassiske - ...
- **Model B: "SOM NU + SUPPL. ALTERNATIV": Anden / Alternativ ny uddannelse (parallel med den nu kendte) ud fra anden instrumentbrug**
 - Alternativ uddannelse: Kirkemusikeruddannelse med andre hovedfag end sang eller orgel med henblik på at kunne uddanne ansatte / potentielle kirkemusikere, der har andre instrumentale fokus-områder? - vigtigt at tænke orgel som bifag for instrumentale kirkemusikere (?)
 - Fordele: - andre tilgange til musik i kirken tilgodeses - der opretholdes et kirkemusikalsk fokus - der etableres andre optagelsesprøver og sikres en bredere (?) rekruttering - ...
 - Ulemper: - at det kirkemusikalske arvegods nedprioriteres - orglet som instrument sættes under pres - ...
- **Model C: "NY STUDIEPLAN": Uddannelse i nyere stilistiske udtryk placeres i højere grad end nu i uddannelsen og i mindre grad i efteruddannelsen**
 - Fordele: - de nyere stilistiske udtryksmåder bliver opgraderet - uddannelserne vil i højere matche dele af den kirkemusikalske virkelighed - der etableres andre optagelsesprøver og derigennem sikres en bredere (?) rekruttering - ...
 - Ulemper - det kirkemusikalske arvegods nedprioriteres - orglet som instrument sættes under pres

9

Nye uddannelser? - B

Skal KMS – evt. sammen med andre – udvikle nye uddannelser?
Diplomuddannelse, f.eks. som beskrevet af Organistforeningen?
Rytmask musik og/eller nye instrumenter?

- De tematiske drøftelser m.m. viser et behov for at overveje og tage stilling til KMS-uddannelsernes
- **Indhold:** placering af og omfang af uddannelse i nyere musikalske udtryk ("rytmisk musik") - se "A. UDDANNELSERNE"
 - **niveau:** mulighed for og behov for uddannelsesniveau mellem KMOK / KMS / KMSK og Konservatorieuddannelserne - se "B. VIDEREUDDANNELSE"

B. VIDEREUDDANNELSE

- Behovet for en "mellemuddannelse" mellem KMS-uddannelserne og konservatorieuddannelserne f.eks. som diplomuddannelse, professionsbachelor el.lign. er uafklaret og skal undersøges
- Hvis behovet viser sig at være tilstede, da:
 - **Model A: KMS holder fast ved nuværende status (og cirkulære) og lader andre forestå videreuddannelse**
 - Fordele: - fuldt fokus på det grundlæggende og kendte - KMS undgår at gå ind i ressourcekrævende forløb, der muligvis kan trække ressourcer fra de eksisterende uddannelser - ...
 - Ulemper: - KMS følger ikke op på tidens trends og sætter ikke sig selv i spil - KMS udnytter ikke eksisterende kontakter til mange af de, der kunne være interesserede - ...
 - **Model B: KMS går ind og løser denne opgave alene**
 - Fordele: - overordnet set: Positivt at uddanne til højest opnåelige niveau - KMS kan udnytte at KMS (allerede) har kontakten til mange af de, der kunne være interesserede - ...
 - Ulemper: - det er ressourcekrævende og kan trække ressourcer fra de eksisterende uddannelser
 - **Model C: KMS går ind og løser denne opgave i samarbejde med konservatorierne (andre?)**
 - Fordele: - Overordnet set: Positivt at uddanne til højest opnåelige niveau - KMS kan udnytte at KMS (allerede) har kontakten til mange af de, der kunne være interesserede - i samarbejde med konservatorierne vil der kunne dannes nye relationer til gavn for flere - synergieffekt - flere fælles "musikler" - ...
 - Ulemper: - det er ressourcekrævende og kan trække ressourcer fra de eksisterende uddannelser

10

Akkreditering af uddannelser?

Skal nuværende grunduddannelser/efteruddannelser beskrives efter den nationale kvalifikationsramme, og skal skolernes grunduddannelser akkrediteres?

Der er i flere sammenhænge peget på, at det skal overvejes om KMS med fordel kunne søge uddannelserne på KMS akkrediteret, hvormed KMS-uddannelserne ville blive "meldt ind i" det store, samlede, sammensatte billede af uddannelser i Danmark.

FACTS: To former for akkreditering:

Institutionel akkreditering og her efter selv-akkrediterende for de enkelte uddannelser - vurderes som *urealistisk for KMS*
Akkreditering af enkelt-uddannelser - vurderes som *realistisk for KMS*

Indplacering i Den nationale kvalifikationsramme sker på baggrund af akkreditering

- **Model A: Akkreditering af eksisterende uddannelser: KMS / KMOK / KMSK**
 - Fordele: - kvalitetssikring gennem beskrivelser, der er ensartet med andre uddannelser - større klarhed hos studerende og hos menighedsrådene om uddannelsens indhold og mål - (mere) synlig plads i det samlede uddannelsessystem - mulighed for indplacering i den nationale kvalifikationsramme - ...
 - Ulemper: - (mere) synlig plads i det samlede uddannelsessystem - ressourcekrævende proces - ...
- **Model B: Akkreditering af evt. kommende uddannelser: professionsbachelor / diplom**
 - Fordele: - kvalitetssikring gennem beskrivelser, der er ensartet med andre uddannelser - større klarhed hos studerende og hos menighedsrådene om uddannelsens indhold og mål - (mere) synlig plads i det samlede uddannelsessystem - mulighed for indplacering i den nationale kvalifikationsramme - ...
 - Ulemper: - ressourcekrævende proces - ...
- **Model C: Akkreditering af eksisterende uddannelser: KMS / KMOK / KMSK OG Akkreditering af evt. kommende uddannelser**
 - Fordele: - kvalitetssikring gennem beskrivelser, der er ensartet med andre uddannelser - større klarhed hos studerende og hos menighedsrådene om uddannelsens indhold og mål - (mere) synlig plads i det samlede uddannelsessystem - mulighed for indplacering i den nationale kvalifikationsramme - ...
 - Ulemper: - (mere) synlig plads i det samlede uddannelsessystem - ressourcekrævende proces - ...
- **HVS der foreslår akkreditering kan uddannelserne indplaceres i Den nationale kvalifikationsramme - er det ønskeligt?**
 - Fordele: - synlighed - kvalitetssikring - ...
 - Ulemper: - indplacering kan udgøre en binding i f.t. nuværende situation hvor uddannelserne ligger uden for kvalifikationsrammen - ...
- **HVS der ikke foreslår akkreditering, hvorledes de med kvalitetssikring (navnet som ønske bl.a. af Organistforeningen)?**
 - **Model A:** Muligt gennem EVA (Statens evalueringsinstitut) - *fagfolk vurderer at Akkreditering er det mest fremtidssikre*
 - **Model B:** Mulighed for egen kvalitetssikring?
 - Fordele: - kvalitetstempel - løbende kvalitetskontrol - synlighed - ...
 - Ulemper: - ressourcekrævende - ...

13

Tilbyde rådgivning og konsulentbistand?

Skal KMS stræbe efter at tilbyde rådgivning og konsulentbistand til MR m.fl. om bl.a. brugen af kirkemusikken i kirkens aktiviteter?

Model A: Nej, KMS skal ikke gå ind i dette. Situation omtrent som nu.

Fordele: KMS indgår ikke i dobbeltrolle, fokus alene på uddannelse

Ulemper: begrænset kontakt med aftagerne, udbredt uvidenhed om kirkemusikken

Model B: Ja, KMS skal tilbyde generel sparring med MR gnm. dialog

Fordele: tilpasning til markedet/aftagerne, styrke forståelsen af kirkemusikken

Ulemper: kræver ressourcer og koordination, hvem skal påtage sig opgaven?

Model C: Ja, KMS skal tilbyde konsulentbistand omkring tilrettelæggelse af sognenes musikliv og stillingsbeskrivelser, evt. i forb. m. ansættelser

Fordele: styrke forståelsen for kirkemusikken samt sikre tæt kontakt til aftagerne

måske mulighed for nyt "forretningsområde" i form af

individuel vejledning til sognene

Ulemper: KMS kan få uheldig dobbeltrolle i forb. med ansættelser

Initiativtagende eller mere reaktiv i debatten?

Skal KMS' være initiativtagende og søge at sætte dagsordener på udvalgte kirkemusikalske spørgsmål, eller skal KMS agere mere reaktivt?

Model A: Skolerne skal kun være reaktive og sjældent udtale sig offentligt

Fordele: Koncentration på de konstaterede behov og trends i kirkernes hverdag

Ulemper: Skolerne opleves som vage, holdningsløse – "støvet image"

Model B: Skolerne skal være igangsættende på fagområdet kirkemusik

- I hvilken grad skal kommunikationen koordineres mellem skolerne?

Fordele: Skolerne udtaler sig i debatter om kirke og musik, skolerne opleves som kreative

Ulemper: Risiko for at blive anset som politiserende snarere end som faglige ressourcesteder

Model C: Skolerne skal søge at sætte dagsordener og være proaktive i både musiklivet og kirken

- I hvilken grad skal kommunikationen koordineres mellem skolerne?

Fordele: Markeringer giver synlighed og kan betyde en vigtig profilering

Ulemper: Risiko for en politisering, hvor man følger egne holdninger

- og kan fjerne sig mere fra de behov, man har og møder i kirkerne

15

Øget samarbejde mellem skolerne?

Samarbejdsområder?
Fordeling af (special-)kompetencer mv. mellem skoler?
Rammer for et sådant samarbejde?

Model A: Status quo på samarbejdsfelter - Løsning af ad hoc-opgaver

Fordele: Et lokalt funderet arbejde giver overskuelighed og mulighed for hurtig aktion på problemløsning

Ulemper: Risiko for spild af arbejdskraft/økonomi, besværlige beslutningsveje, manglende faglig/organisatorisk sparring med hinanden kan give mindre dynamik

Model B: Fordeling af flere kompetenceområder, hvor hver enkelt skole påtager sig ansvar på alles vegne

- Eksempler: Musikfaglige emner, pædagogisk og adm. erfaringsudveksling, kursusplanlægning vedr. efteruddannelse/fagpakker, nye undervisningsformer, e-læring og PR

Fordele: Der spares tid og gives muligheder for bedre opgaveløsning, når ansatte får tid til større faglig fordybelse

Ulemper: Samarbejde tager megen tid med planlægning og møder. Risiko for spild af tid.

Model C: Høj grad af samarbejde i fast aftalte rammer med uddelegering af fælles opgavevaretagelse til én skole

- Eksempler: adm. ansvarsområder PR, kommunikation, SAS, Notus, økonomi, kursustilrettelæggelse

Fordele: Klarhed kan skabe ro administrativt og give færre møder og tidsforbrug

Ulemper: Høj grad af specialisering kan føre til tab af dynamik og kreativitet

16

Fælles ledelse og økonomi?

Skal vi arbejde hen imod fælles ledelse og økonomi for de tre skoler?

Hvilke alternative modeller kan der tænkes for dette?

beslutningskompetencer – økonomi – demokratisk repræsentation

Model A - som nu: Tre fysiske skoler med tre bestyrelser. Skolerne har udvalgte fælles opgaver som løses gnm. tværgående projektgrupper med nøglepersoner (koordinatorer) og fællesmøder mellem de tre ledere (og ansatte). Skolerne benytter ligeledes fælles funktioner liggende uden for skolerne (fx AdF, FLØS, IT osv.)

- Fordele: mulighed for lokal tilpasning – dynamik
Ulemper: uklare beslutningsprocesser i det daglige, hvem refererer nøglepersonerne til?, hvem repræsenterer skolen udadtil?, bestyrelserne skal ofte behandle samme emner (dobbel "arbejde")

Model B: Tre fysiske skoler med hver sin ledelse, samlet økonomi, individuel resultatmåling, én bestyrelse el. kompetent fællesråd. Skolerne benytter samme fælles funktioner som ovenfor nævnt.

- Fordele: økonomisk fleksibilitet (udligning), klare beslutningskompetencer, nemmere at håndtere fælles ansættelser, større gennemslagskraft kommunikativt og økonomisk
Ulemper: mindre lokal repræsentation og ejerskab, mindre hensyntagen til lokale behov

Model C: Fusion, stadig tre fysiske skoler, én leder, én bestyrelse, én økonomi, evt. én administration. Skolerne benytter samme fælles funktioner som ovenfor nævnt.

- Fordele: klare (vertikale) beslutningsveje, (evt.) besparelser pga. færre ledelseslag, større gennemslagskraft økonomisk og kommunikativt, mulighed for specialisering
Ulemper: mindre mulighed for lokal tilpasning, bureaukratisering, mangel på ejerskab, større institutioner giver automatisk mere kommunikation

17

Administrationsbidrag/ Prispolitik

Skal kirkemusikskolerne fortsat opkræve administrationsgebyr på uddannelserne?

Og - i givet fald - : hvilke beregningsform(er) kan lægges til grund for fastsættelse af bidrag?

KMS opkræver administrationsbidrag, hvilket Rigsrevisionen har problematiseret. KiMi har over for RR fastholdt hjemmel for at opkræve administrationsbidrag. RR har godtaget argumentation for hjemlen, men efterspørger (for lovliggørelse af opkrævning) en beskrevet praksis for fastsættelse af administrationsbidrag

- FACTS:** Nuværende - Administrationsbidrag: Eksamenlinjer: kr. 3400 pr. studieår / X-fri-linjer: kr. 3980 pr. studieår
- Pris for betalingskurser (brugerbetalt undervisning): kr. 500 pr. UV-time (kostpris)
Den mulige historik - en arv / et levn fra skolerne opstart under aftenskoleloven?

- **Model A: Praksis ændres, så der ikke opkræves administrationsbidrag**
 - Fordele: - lige vilkår for præster og kirkemusikere (se nedenfor) - ...
 - Ulemper: - manglende indtjening - fraværende "fastholdelsesmotivation" (?)
- **Model B: Praksis fastholdes, og der udarbejdes en beregningsmodel**
 - Hvilket niveau? - OG: Hvilken beregningsform?
 - Mulige modeller / "alibier" ud fra hvad man gør andre steder:
 - Musikskoler – kun bestemmelser for max.
 - FUV: Pastoralseminarier / Obligatorisk efteruddannelse for præster / Kurser
 - Konkret forslag: Procentsats (50%) af administrationsomkostninger knyttet til uddannelserne
 - Fordele: - lovliggørelse (nødvendig!) – fortsat indtjening – status quo for "fastholdelsesmotivation" - ...
 - Ulemper: - ...

18

Appendix B ad 1.5.2.: Spørgsmål og brudflader fremlagt ved Projektgruppemøde d.7.12.2017

FOLKESKOLEN
kirkemusikskoler

Spørgsmål og brudflader

Fremlagt på projektgruppemøde d.7.12.2017

- Tradition og fornyelse?
- Nye stilarter og instrumenter?
- Nye uddannelser?
- Akkreditering af uddannelser?
- Tilbyde rådgivning og konsulentbistand?
- Initiativtagende eller mere reaktiv i debatten?
- Øget samarbejde mellem skolerne?
- Fælles ledelse og økonomi?
- Administrationsbidrag/prispolitik?

3

Tradition og fornyelse?

Hvordan skal tradition og fornyelse balanceres, og hvilken konkret betydning vil denne balancering have for KMS' strategiske sigte de næste 10 år?

Diskussioner 30.11.: *Tradition og fornyelse er ikke modsætninger – men traditionen skal kontinuerligt være under forandring. Kirkemusikken skal ikke ukritisk tilpasses ønsker i retning af populærmusik. Synlighed, især i forhold til menighedsråd, er vigtig for også at blive betragtet som "fornyende".*

Model B: Søge at balancere tradition og fornyelse / "fornyelse på traditionens grund"

- God, og der skal netop være plads til ny inspiration

samt

Ny model: Samvirke, der er et kendetegn ved folkekirken, er et vigtigt udgangspunkt. Ændringer i organisationen (ændret liturgi, fra MR, fra kirkegængere, m.fl.) skal kunne opfanges af kirkemusikskolerne. Ståstedet "Evangelisk-Luthersk" bør holdes for øje.

4

Nye stilarter og instrumenter? -

hvordan skal nye stilarter og instrumenter indgå i KMS' uddannelsesstilbud?

Der er i dag ikke skarpe skel mellem rytmisk/klassisk – nuværende studieordning og koralbog rummer i høj grad forskellige stilarter – kerneværdi er fællessang i gudstjenesten

Diskussioner 30.11.: *På den ene side skal KMS ikke løbe efter hvilken som helst trend og designe uddannelser hertil. På den anden side er det farligt ikke at afspejle praksis i menighederne. KMS bør tale "orglets sag" op i sin rådgivning af menighedsrådene og tage udgangspunkt i århundreders erfaring med, hvad der fungerer.*

Der er moderat skepsis over for KMS som decideret "udvikler" af nye gudstjenesteformers udtryk. (Udvikling skal komme "nedefra")

Model B: Fortsat vægtlægning på orglet som hovedinstrument og salmeledsagelse som grundkompetence

- med øget vægtlægning på becifringsspil-disciplinen på både orgel og klaver

Samtidig SKAL kms i højere grad end nu dække (efter)uddannelsesbehovet vedr. især rytmisk musik

samt

Elementer af model C: i et vist omfang (svarende til det erfarede behov) arbejde med at tilføre musikere med andre hovedfag end orglet, fx bandledeelse, korledeelse el. klaver, kompetencer i kirkelige fag og samtidig yde rådgivning til menighedsrådene desangående

5

Nye uddannelser?

Skal KMS – evt. sammen med andre – udvikle nye uddannelser?
Diplomuddannelse, f.eks. som beskrevet af Organistforeningen?
Rytmask musik og/eller nye instrumenter?

De tematiske drøftelser m.m. viser et behov for at overveje og tage stilling til KMS-uddannelsernes

- **indhold:** placering af og omfang af uddannelse i nyere musikalske udtryk ("rytmisk musik")
- **niveau:** mulighed for og behov for uddannelsesniveau mellem KMOK / KMS / KMSK og Konservatorieuddannelserne

A. UDDANNELSERNE

- Uddannelserne
 - fastholdes i kendt form
 - og
 - der foretages en opgradering af undervisningen i becifringspil på orgel og klaver

B. VIDEREUDDANNELSE

- Behovet for en "mellemuddannelse" mellem KMS-uddannelserne og konservatorieuddannelserne f.eks. som diplomuddannelse, professionsbachelor el.lign. er uafklaret og skal undersøges
- Hvis behovet viser sig at være tilstede, da skal der
 - arbejdes videre med de modeller for efteruddannelse, der er under udvikling og afprøvning
 - og
 - KMS skal søge ind i samarbejdet med konservatorier, VIA m.fl.
 - og
 - behovet for ændret cirkulæretæst skal undersøges

6

Akkreditering af uddannelser?

Skal nuværende grunduddannelser/efteruddannelser beskrives efter den nationale kvalifikationsramme, og skal skolernes grunduddannelser akkrediteres?

Der er i flere sammenhænge peget på, at det skal overvejes om KMS med fordel kunne søge uddannelserne på KMS akkrediteret, hvormed KMS-uddannelserne ville blive "meldt ind i" det store, samlede, sammensatte billede af uddannelser i Danmark.

FACTS: To former for akkreditering:

Institutionel akkreditering og her efter selv-akkrediterende for de enkelte uddannelser - **vurderes som urealistisk for KMS**
Akkreditering af enkelt-uddannelser - **vurderes som realistisk for KMS**

Indplacering i Den nationale kvalifikationsramme sker på baggrund af akkreditering

- **Der tages endelige stilling til spørgsmål om akkreditering ud fra vurdering af**
 - omkostninger
 - ressourceforbrug (personaletimer)
 - placering i uddannelsessystemet der kan give problemer i henseende til uddannelsesloft etc.
 - fordele (og ulemper?) ved indplacering i den nationale kvalifikationsramme
 - ...
- **Der arbejdes med kvalitetssikring af uddannelserne med fokus på**
 - studieplanernes målbeskrivelser
 - studieplanernes eksamensbestemmelser
 - mulighederne for læseplaner
 - faglig vidensdeling mellem skolerne
 -

7

Tilbyde rådgivning og konsulentbistand?

Skal KMS stræbe efter at tilbyde rådgivning og konsulentbistand til MR m.fl. om bl.a. brugen af kirkemusikken i kirkens aktiviteter?

Diskussioner 30.11.: *Dialogen skal gå begge veje.*

KMS må gerne rådgive om tilrettelæggelsen af kirkemusikken, da der er udbredt uvidenhed om denne.

En aktiv, udadvendt og pædagogisk indsats vil være ressourcekrævende, men er nødvendig

Model B: KMS skal tilbyde generel sparring med MR gnm. rådgivning og dialog, men ikke decideret konsulentbistand.

Dannelse af aftagerpaneler

8

Initiativtagende eller mere reaktiv i debatten?

Skal KMS' være initiativtagende og søge at sætte dagsordener på udvalgte kirkemusikalske spørgsmål, eller skal KMS agere mere reaktivt?

Diskussioner 30.11. : At tale offentligt for at kvalificere debatter er godt, selvom der ikke er garanti for at det lykkes! Synligheden i debat og medvirken til at skabe debat er også vigtigt for skolerne selv.

Model B Skolerne skal være igangsættende på fagområdet kirkemusik +

Model C: Skolerne skal søge at sætte dagsordener og være proaktive i både musiklivet og kirken giver

Ny model: Godt at være reaktiv og at blande sig / at være i dialog. Skolerne bør forsøge at kvalificere debatter uden at være normative. Der er brug for, at KMS blander sig i debatter om kirkemusik.

9

Øget samarbejde mellem skolerne?

Samarbejdsområder?
Fordeling af (special-)kompetencer mv. mellem skoler? Rammer for et sådant samarbejde?

Diskussioner 30.11.: Et samarbejde skal balanceres med en fastholdelse af et højt lokalt serviceniveau.

Model B: Fordeling af flere kompetenceområder, hvor hver enkelt skole påtager sig ansvar på alles vegne
god

i kombination med:

Model C: Høj grad af samarbejde i fast aftalte rammer med uddelegering af fælles opgavevaretagelse til én skole
(hvis der samtidig er fokus på lokal servicering af eleverne med henblik på fastholdelse / rekruttering)

10

Fælles ledelse og økonomi?

Skal vi arbejde hen imod fælles ledelse og økonomi for de tre skoler?
Hvilke alternative modeller kan der tænkes for dette?

beslutningskompetencer – økonomi – demokratisk repræsentation

Diskussioner 30/11: Lokal forankring med egen bestyrelse og ledelse vægtes højt frem for fælles bestyrelse
Stor vilje til samarbejde, også på et stigende antal områder
Erkendelse af behovet for at fremstå samlet fx i ansøgninger til Fællesfonden, for en vis økonomisk udligning skolerne iml. samt af behovet for at bestyrelserne træder sammen

Tilrettet model B: Et fællesorgan med formænd og næstformænd fra hver bestyrelse samles to gange om året omkring flg. opgaver:

- overordnet ansvar for fremdrift af vision og strategi samt øvrige fællesprojekter
- foretage fælles ansættelser ELLER indstille dette til beslutning i de enkelte bestyrelser
- definere yderligere samarbejdsopgaver og indstille til beslutning i de enkelte bestyrelser
- fordele midler internt mellem skoler i forhold til koordinatroroller ELLER indstille dette til beslutning i de enkelte bestyrelser

11

Administrationsbidrag/ Prispolitik

*Skal kirkemusikskolerne fortsat opkræve administrationsgebyr på uddannelserne?
Og - i givet fald - : hvilke beregningsform(er) kan lægges til grund for fastsættelse af bidrag?*

KMS opkræver administrationsbidrag, hvilket Rigsrevisionen har problematiseret. KiMi har over for RR fastholdt hjemmel for at opkræve administrationsbidrag. RR har godtaget argumentation for hjemlen, men efterspørger (for lovliggørelse af opkrævning) en beskrevet praksis for fastsættelse af administrationsbidrag

FACTS: Nuværende - Administrationsbidrag: Eksamenslinjer: kr. 3400 pr. studieår / X-fri-linjer: kr. 3980 pr. studieår
- Pris for betalingskurser (brugerbetalt undervisning): kr. 500 pr. UV-time (kostpris)

Den mulige historik - en arv / et levn fra skolernes opstart under aftenskoleloven?

- Der udarbejdes en beregningsmodel, der understøtter nuværende praksis

BILAG 4.1. Oversigt over kurser

LØGUMKLOSTER KIRKEMUSIKSKOLE, KURSER 2012-2016

Oplistet efter emner og hovedmålgrupper:

Børn / Unge

Babysalmesang (10)
Musikalsk legestue / Gudstjeneste med mindre børn (8)

Sangere

Sangkurser, herunder tale/stemmelægning (2)
Mesterkurser (1)
Repertoirekurser (1)
Ensemblekurser (1)

Ældre/demente

Sang, salmer, gudstjeneste (1)

Organister

Orgelspilskurser (2)
Mesterkurser (2)
Orgelimprovisation (1)
Inspirations- og repertoirekurser (4)
Klaverkurser (1)
Orgelekskursioner (fokus på instrumentet) (1)
Pop,jazz,rock (Rytmask musik) (3)
Kommunikation, Digital teknik

Diverse

Kommunikation (1)
Teknik / nodeskrivning (2)

Klokkenister

Håndklokkekurser (1)

Korledere

Børnekorkurser (4)
Mesterkurser (1)
Repertoire (1)

Ikke inkluderet, bl.a.:

Korlederkurser, arrangeret i samarbejde med FUK

Diverse foredrag

Klokkenistsommerkurser arr. i samarbejde med Fr. IX's Klokkespil

Orgelkoncerter og -demonstrationer i forb. med orgelfestivaler

SJÆLLANDS KIRKEMUSIKSKOLE, KURSER 2012-2016

Oplistet efter emner og hovedmålgrupper:

Børn / Unge

Babysalmesang (15)
Musikalsk legestue / Gudstjeneste med
mindre børn (5)

Sangere

Sangkurser, herunder tale/stemmelægning (5)
Repertoirekurser (2)

Ældre/demente

Sang, salmer, gudstjeneste (1)

Organister

Orgelspilskurser (3)
Mesterkurser (1)
Orgelimprovisation (4)
Inspirations- og repertoirekurser (1)
Klaverkurser (5)
Orgelekskursioner (fokus på instrumentet) (1)
Pop,jazz,rock (Rytmask musik) (1)
Pædagogik (2)

Kommunikation, Digital teknik

Diverse

Konservatorieforbereelse (6)
Teknik / nodeskrivning (1)
Komposition, generalbas (2)

Korledere

Børnekorkurser (4)
Repertoire (1)

Ikke inkluderet, bl.a.:

Kirkemusikkens Dag

VESTERVIG KIRKEMUSIKSKOLE, KURSER 2012-2016

Oplistet efter emner og hovedmålgrupper:

Salmer/gudstjeneste
Samarbejde i gudstj. (4)
Salmer (4)
Inspirationskurser for sangere/org. (3)

Sangere
Mesterkurser (1)
Repertoirekurser (1)

Diverse
Kommunikation (2)
Teknik / nodeskrivning (4)
Messingblæser rep. (1)

Organister
Orgelspilskurser (0)
Mesterkurser (1)
Orgelimpromvisation (2)
Inspirations- og repertoirekurser (4)
Klaverkurser (4)
Pop,jazz,rock (Rytmask musik) (1)
Pædagogik (1)

Børn / Unge
Babysalmesang (1)
Musikalsk legestue (1)

Korledere
Børnekorkurser (7)
Mesterkurser (1)
Repertoire, M.V. (6)

Ikke inkluderet, bl.a.:

En række korlederkurser, arrangeret i samarbejde med FUK

BILAG 4.2. Beregning af stipulat for optag

I: ORGANISTER

A. Første trin

Med udgangspunkt i Analyse 2015, der påviser gennemsnitlig gennemførelsestid på 3,16 år for KM OK og en gennemsnitlig produktion på 12,5 kandidat er skole, kan nedenstående regneark give overblik ved

- at det enkelte års optag qua formel i regnearket giver værdi for gennemsnitlig gennemførelsestid under forudsætning af at studiet gennemføres inden for det åremål der er gældende for den enkelte studielinje (heltid på 2 år, deltid på 3 år osv)
- at den samlede produktion sættes ind ud fra samme præmis som under a): at der gennemføres på normeret tid.

MODEL FOR UDREGNING AF STIPULAT FOR OPTAG UD FRA ANALYSENS TAL FOR														
1) GENNEMLØBSTID OG														
2) GENNEMSITLIGT ANTAL KANDIDATER PR. SKOLE														
	2016-17				2017-18		2018-19		2019-20		2020-2021			
	1. år	2. år	3. år	4. år	DIMIT- TENDER	OPTAG	DIMIT- TENDER	OPTAG	DIMIT- TENDER	OPTAG	DIMIT- TENDER	OPTAG	DIMIT- TENDER	
H	2ÅR	3	4			4	4	3	4	4		4	2	
D	3ÅR	8	5	5		5	6	5	6	8	7	6	7	6
D	4 ÅR			1		4	1	4		5		4	4	
D	3+1 ÅR				3	3	1	0		0		0	1	
D	3+2 ÅR				1	0	1	1		0		0		
														Gennemsnit
	DIMIITTENDER					12		10		12		10		14
	Samlet optag					15		15		15		15		13
	Gennemløbstid gensn.						3,07		3,13		3,13		3,15	3,12
	GENNEMSITLIG GENNEMFØRELSESTID ifølge Analyse 2015								3,16					
	GENNEMSITLIGT ANTAL DIMIITTENDER ifølge Analyse 2015								12,5					

B. Andet trin

- her suppleres med

c) indregning af stipuleret frafald

og

d) udregning af korrigeret optag for at sikre produktion

MODEL FOR UDREGNING AF STIPULAT FOR OPTAG UD FRA ANALYSENS TAL FOR 1) GENNEMLØBSTID 2) GENNEMSITLIGT ANTAL KANDIDATER PR. SKOLE 3) FRAFALD																					
2016-17					2017-18				2018-19				2019-20				2020-2021				
	1. år	2. år	3. år	4. år	DIMIT- TENDER	KOR. OPTAG	DIMIT- TENDER	KOR. DIMIT.	KOR. OPTAG	DIMIT- TENDER	KOR. DIMIT.	KOR. OPTAG	DIMIT- TENDER	KOR. DIMIT.	KOR. OPTAG	DIMIT- TENDER	KOR. DIMIT.	KOR. OPTAG	DIMIT- TENDER		
H	2ÅR	3	4		4	4	5,0	2,4	3	4	5,0	3,2	4	3,8	3,2	4	2	2,5	4	3	
D	3ÅR	8	5	5	5	6	7,5	4,0	5	6	7,5	6,4	8	7	8,8	4,8	6	7	8,8	4,8	6
D	4 ÅR			1		4	5,0	0,8	1	4	5,0			5	6,3			4	5,0	3,2	4
D	3+1 ÅR				3															0,8	
D	3+2 ÅR				1			1,0													
DIMITTENDER 1					12			8,2				9,6					8			11,2	Gennemsnit 9,8
DIMITTENDER 2					12			9				12			10					13	11,2
Samlet optag						15			15			15			13						15
Samlet korr. optag							17,5			17,5			18,8			16,3					17,5
Gennemløbstid gensn.						3,07			3,13			3,13			3,15						3,12
FRAFALD		0,20																			
"MODSAT FAKTOR"		1,25																			

II. KIRKESANGER:

-- samme som ovenfor, nu for kirkesangere:

MODEL FOR UDREGNING AF STIPULAT FOR OPTAG UD FRA ANALYSENS TAL FOR																			
1) GENNEMLØBSTID																			
2) GENNEMSITLIGT ANTAL KANDIDATER PR. SKOLE																			
2016-17				2017-18				2018-19				2019-20				2020-2021			
	1. år	2. år	3. år	DIMIT-TENDER	OPTAG	DIMIT-TENDER	OPTAG	DIMIT-TENDER	OPTAG	DIMIT-TENDER	OPTAG	DIMIT-TENDER	OPTAG	DIMIT-TENDER					
H	1 ÅR	3			3	2	2	2	2	2	2	2	2	2					
D	2 ÅR	6	6		6	5	6	4	5	5	4	4	4	5					
D	2+1 ÅR			2	2	1		1		1	1	1	1	1					
														Gennemsnit					
DIMITTENDER				11		8		7		7		8		8					
Samlet optag					9		7		8		7		7,75						
Samlet på linje																			
Gennemløbstid gensn.					1,78		1,86		1,88		1,86		1,84						
GENNEMSITLIG GENNEMFØRELSESTID ifølge Analyse 2015								1,8 ÅR											
GENNEMSITLIGT ANTAL DIMITTENDER ifølge Analyse 2015								7,7											

MODEL FOR UDREGNING AF STIPULAT FOR OPTAG UD FRA ANALYSENS TAL FOR																					
1) GENNEMLØBSTID																					
2) GENNEMSITLIGT ANTAL KANDIDATER PR. SKOLE																					
3) FRAFALD																					
2016-17				2017-18				2018-19				2019-20				2020-2021					
	1. år	2. år	3. år	DIMIT-TENDER	OPTAG	KOR. OPTAG	DIMIT-TENDER	KOR. DIMIT.	OPTAG	KOR. OPTAG	DIMIT-TENDER	KOR. DIMIT.	OPTAG	KOR. OPTAG	DIMIT-TENDER	KOR. DIMIT.					
H	1 ÅR	3			3	3,5	2,6	3	2	2,4	1,7	2	1	2,4	1	2	2,4	1,7	2		
D	2 ÅR	6	6		6	5	5,9	5,1	6	4	4,7	4,3	5	5	5,9	3,4	4	4	4,7	4,3	5
D	2+1 ÅR			2	2	1	1,2		1	1,2			1	1,2	0,9	1	1	1,2	0,9	1	1
														Gennemsnit							
DIMITTENDER 1				11			7,65				6,0				6,0			6,8		7,5	
DIMITTENDER 2				11			9			7				7					8		8,4
Samlet optag					9		7		8		7		7		7,75						
Samlet korig .optag						10,6		8,2		9,4		8,2		9,1							
Gennemløbstid gensn.					1,78		1,86		1,88		1,86		1,84								
FRAFALD						0,15															
"Modsat faktor"						1,18															

BILAG 4.3. Notat om klokkenistuddannelsen i Løgumkloster

FOLKEKIRKENS

kirkemusikskoler

Løgumkloster

Notat som supplement til ”Analyse af Folkekirken Kirkemusikskoler 2015” med hensyn til beskrivelse af klokkenistuddannelsen på Løgumkloster Kirkemusikskole

Baggrund og Mål:

Løgumkloster Kirkemusikskole har siden skolens start i 1983 udbudt undervisning i klokkespil. Klokkenistuddannelsen tager primært sigte på at uddanne organister til at betjene større klokkespil med stokklaviatur. Langt hovedparten af landets godt 70 klokkespil er tilknyttet kirker, og det er her en del af den ansatte organists arbejde at vedligeholde og spille på klokkespillet.

Klokkenistafdelingen i Løgumkloster dækker hele landet, men er samtidig også et naturligt uddannelsessted for studerende fra Norden og Nordtyskland. Øvrige uddannelsesinstitutioner på klokkenistområdet er placeret i henh. Belgien, Holland og Frankrig.

Klokkenistafdelingen giver undervisning på flere niveauer, fra grundkursus til solisteksamen, og institutionen er den eneste, hvor undervisning i klokkespil gives, da landets musikkonservatorier ikke tilbyder uddannelse i klokkespil. Hovedparten af afdelingens studerende er uddannede kirkemusikere fra et af landets musikkonservatorier, mens enkelte har haft Præliminær Organisteksamen.

Hovedparten af de studerende begynder direkte på det 2-årige uddannelsesforløb til klokkenisteksamen, der giver de basale færdigheder til at bestride arbejdet som klokkenist. Diplomuddannelsen og solistuddannelsen ligger på et videregående musikalsk niveau svarende til musikkonservatoriernes niveau.

Beskrivelse af fagene i de enkelte forløb:

Fag i forskellige uddannelsesforløb i henhold til Studie- og eksamensordning 1999/2005

1. Grundkursus (<i>ikke eksamensrettet</i>)	Klokkespilspraktik
Teori/klaver/Hørelære
2. Klokkenistuddannelsen	Klokkespilspraktik
Ritornelkodning
Ritornelkomposition
Campanologi og klokkespilskundskab
Arrangement og komposition
3. Diplomklokkenistudd.	Klokkespilspraktik
Campanologi og klokkespilskundskab
Arrangement og komposition
Programplanlægning og repertoirekundskab
4. Solistklasse med debutkoncert	Klokkespilspraktik
5. Efteruddannelse (<i>ikke eksamensrettet</i>) efter klokkenisteksamen kan gives i hovedfaget klokkespilspraktik	

Uddannelsen til klokkenisteksamen er normeret til 2 år
Uddannelsen til diplomklokkenisteksamen er normeret til 3 år
Solistklasseuddannelsen er normeret til 1½ år
Ingen af uddannelseslinjerne på klokkenistafdelingen er SU-berettigede.

Klokkenistafdelingen i tal

Oversigt over klokkenistafdelingens elevoptag

(jf. Analyse af Folkekirke Kirkemusikskoler 2015, tabel 2.1)

Grundet det relativt lave antal årlige studerende på klokkenistafdelingen er her i oversigt medtaget studerende i 11 skoleår fra 2005-2016.

Antal studerende på klokkenistlinjerne i årene 2005-2016

2005-06	7
2006-07	7
2007-08	8
2008-09	2
2009-10	7
2010-11	8
2011-12	8
2012-13	6
2013-14	8
2014-15	9
2015-16	4

Årligt gennemsnit af klokkeniststuderende i perioden 2005-2016: 6,6

Dimittender fra eksamenslinjerne 2005-2016

(jf. Analyse af Folkekirke Kirkemusikskoler 2015, tabel 3.1)

Klokkenisteksamen	16 kandidater*
(tidligere benævnt præliminær klokkenisteksamen)	
Diplomklokkenisteksamen	5 kandidater
Solisteksamen	3 kandidater
<i>i alt</i>	<i>24 kandidater (svarende til 2,2 pr. år)</i>

* Derudover en studerende, der døde få uger inden afsluttende spilleeksamen. Vedkommende havde tidligere bestået samtlige prøver med topkarakter.

Der har i perioden 2005-2016 været 5 studerende på de ikke eksamensrettede linjer: Grundkursus og Efteruddannelse.

Der har i perioden 2005-2016 været udenlandske studerende fra Norge (4), Sverige (1), Finland (1) og Tyskland (1). Øvrige studerende har været fra Danmark.

Elevernes alder på dimittenttidspunktet og køn fordelt på linjer

(jf. Analysens tabel 3.2)

Gennemsnitsalder for Klokkenistudd.:	41,7
Gennemsnitsalder for Diplomklokkenistudd.:	41,2
Gennemsnitsalder for Solistudd.:	38
Fordeling på køn – klokkenistudd.:	10 mænd (63%)/ 6 kvinder (37%)

Fordeling på køn – diplomklokkenistudd.:	3 mænd (60% / 2 kvinder (40%)
Fordeling på køn – solistudd.:	2 mænd (67% / 1 kvinde (33%)

Elever i beskæftigelse

(jf. Analysens tabel 3.3)

Det vurderes at **alle dimittender** gør brug af eller har gjort brug af deres uddannelse i klokkespil i folkekirken eller for de udenlandske studerendes vedkommende i udlandet.

2 dimittender sidder i dag (februar 2017) i stillinger, hvor der ikke er tilknyttet klokkespil.

Det vurderes at behovet for uddannede klokkenister vil være stabilt i de kommende 10 år. Der er og har konstant været en mindre bevægelse i arbejdsmarkedet med stillingsskift og pensionering.

Antallet af klokkespil i Danmark er svagt stigende hvilket på sigt kan øge behovet for uddannede klokkenister.

Priser på de enkelte uddannelsesforløb i klokkenistuddannelsen

(jf. Analysens tabel 4.4 og 4.5)

A) Klokkenistuddannelsen

Klokkenistuddannelsen er ifølge studieplanen normeret til 2 år med i alt

72 timers soloundervisning+ 45 timers holdundervisning

Gennemsnitsbelastningen for en studerende på Løgumkloster Kirkemusikskole i perioden 2010-2015 har været o. 90 undervisningstimer (svarende til 72 solotimer og 18 timer vedr.

holdundervisning – med hold på typisk 2 personer)

I netto undervisningsudgifter har en dimittend med klokkenisteksamen dermed i gennemsnit for hele uddannelsen kostet : **o. kr. 47.000,-**

B) Diplomklokkenistuddannelsen

Diplomklokkenistuddannelsen er ifølge studieplanen normeret til 3 år med i alt

126 timers soloundervisning + 54 timers holdundervisning

Gennemsnitsbelastningen for en studerende på Løgumkloster Kirkemusikskole i perioden 2010-2015 har været o. 162 undervisningstimer (svarende til 126 solotimer og 36 timer vedr.

holdundervisning – med hold på typisk 1-2 personer)

I netto undervisningsudgifter har en dimittend med diplomklokkenisteksamen dermed i gennemsnit for hele uddannelsen kostet : **o. kr. 85.000,-**

C) Solistuddannelsen/Solistklasse

Solistuddannelsen i klokkespil er ifølge studieplanen normeret til 1-1½ år med i alt 27 timer soloundervisning

I netto undervisningsudgifter koster en dimittend med solisteksamen i klokkespil dermed **o. kr. 15.000,-**

Gennemførelstider for kandidater 2005-2016 i forhold til studieplanens normering:

(jf. Analysens tabel 4.7)

Klokkenisteksamen: 13 har gennemført på normeret tid (2 år)
2 studerende har gennemført på mindre end normeret studietid
1 har gennemført på mere end normeret studietid (grundet sygdom)

Diplomklokkenisteksamen Alle 5 studerende har gennemført på normeret studietid (3 år)
Solisteksamen: Alle 3 studerende har gennemført på normeret studietid (1½ år)

Frafald på eksamenslinjen i perioden 2005-2016:

1 studerende er stoppet på eksamenslinjen efter 1. år af klokkenisteksamensuddannelsen.

Frafaldet svarer til 5,8% af i alt 17 studerende.

Den studerende, der døde kort inden eksamen regnes ikke med i dette tal.

Der har ikke været frafald på diplomuddannelsen eller solistuddannelsen.

Løgumkloster Kirkemusikskoles udgifter vedr. klokkenistafdelingen

Med udgangspunkt i udgifter til undervisning samt øvrige omkostninger i perioden 2010-2015 opstilles en gennemsnitlig årlig økonomisk belastning for afdelingen.

a)	Lønudgifter til undervisning:	
	2010-11	kr. 95.000,-
	2011-12	kr. 110.000,-
	2012-13	kr. 115.000,-
	2013-14	kr. 105.000,-
	2014-15	kr. 138.000,-
	Gennemsnitlig årlig udgift vedr. undervisningstimer	<u>kr. 112.600,-</u>
b)	Øvrige omkostninger:	
	Befordringsudgifter lærere / kursusudg. gennemsnitligt pr. år	kr. 6.400,-
	Abonnement noder/bøger, årligt	kr. 740,-
	Husleje vedr. bygning til klokkenistafd. samt lejeafgift til Fr. d. IX's Klokkespil, Løgumkloster*, i alt årligt	kr. 96.000,-
	Anskaffelse af øveklottespil til undervisningsbrug (i 5-års perioden et instrument til kr. 90.000,-; udgiften fordelt på 5 år:)	kr. 18.000,-
	Gennemsnitlig årlig udgift vedr. øvrige omkostninger	<u>kr. 121.140,-</u>
a+b)	i alt årlige udgifter i perioden 2010-2015	<u>kr. 233.740,-</u>

* Kirkemusikskolen anvender byens klokkespil Fr. d. IX's Klokkespil til en del af undervisningen samt til eksaminer. Der betales hertil en årlig leje.

Bygningen, som skolen i en årrække har lejet af Tønder Kommune, anvendes til opbevaring af udstyr til undervisningen, herunder flere øveklottespil samt til klokkenistafd. bibliotek. Desuden opbevares her materialer for Nordisk Samfund for Campanologi og Klokkespil (NSCK).

Skolens transportable klokkespil

Løgumkloster Kirkemusikskole erhvervede ved donation i 2007 et transportabelt klokkespil inkl. lastbil til transport af spillet. Donationen blev givet til at styrke promoveringen af klokkespilmusik generelt gennem koncerter m.v. og til skolens undervisning. Instrumentet anvendes af skolen til undervisning/øvning som supplement til øvrige instrumenter og befinder sig på skolen i ca. 6 måneder af året. Resten af året har instrumentet været udlejet til firmaet Nordic Carillon, der står for transport og aftaler om arrangementer i ind- og udland. Instrumentet har været meget brugt, hvilket har givet lejeindtægter til skolen. I de seneste ca. 5 år har udgifterne vedr. forsikring og vedligehold af lastbilen dog oversteget indtægter, og skolen har haft årlige udgifter i den anledning på kr. 20-30.000,-.

Ved udgangen af 2016 er lastbilen blevet afhændet, og Nordic Carillon sørger fra 2017 for at skaffe transportmulighed ved en løsning med mindre last/varevogn samt trailer til instrument. Skolen vil derfor fra 2017 ikke have udgifter til vedligehold af bil eller andre omkostninger forbundet med dette. Til gengæld vil der ikke være lejeindtægter vedr. benyttelse af spillet. Skolens udgifter vil herefter begrænse sig til vedligehold af selve instrumentet. Der har i de forløbne 10 år har været udgifter på samlet set under kr. 5000,- til vedligehold, og det skønnes at de årlige udgifter fremover vil være ret beskedne.

Løgumkloster, d. 17.2. 2017

Hans Chr. Hein,

rektor for Løgumkloster Kirkemusikskole

BILAG 4.4. Fordeling mellem kirkemusikskolerne

Analysen 2015 viser i tabel 3.4⁴ fordelingen af stillingstyper i stifterne.

På området PO-/KMOK-organister viser Analyse 2015 følgende fordeling af organiststillinger mellem de tre kirkemusikskolers geografiske områder:

BILAG 3 C. ANTAL ANSATTE I ORGANISTSTILLINGER (Analyse 2015 Tabel 3.4)								SUMME	
VESTERVIG	Aalborg	114	Viborg	82	Århus	156			352
	DOKS – OK	12	DOKS – OK	10	DOKS – OK	17			39
	AC/DOKS – TJM	22	AC/DOKS – TJM	10	AC/DOKS – TJM	34			66
	PO – TJM	23	PO – TJM	5	PO – TJM	16			44
	PO – OK	57	PO – OK	57	PO – OK	89			203
LØGUMKLOSTER	Haderslev	100	Fyen	98	Ribe	85			283
	DOKS – OK	8	DOKS – OK	12	DOKS – OK	16			36
	AC/DOKS – TJM	15	AC/DOKS – TJM	17	AC/DOKS – TJM	14			46
	PO – TJM	15	PO – TJM	12	PO – TJM	3			30
	PO – OK	62	PO – OK	57	PO – OK	52			171
SJÆLLAND	Helsingør	150	Lolland-Falster	20	Roskilde	146	København	95	411
	DOKS – OK	34	DOKS – OK	0	DOKS – OK	12	DOKS – OK	20	66
	AC/DOKS – TJM	53	AC/DOKS – TJM	5	AC/DOKS – TJM	22	AC/DOKS – TJM	51	131
	PO – TJM	12	PO – TJM	3	PO – TJM	21	PO – TJM	3	39
	PO – OK	51	PO – OK	12	PO – OK	91	PO – OK	21	175

Det samlede antal organiststillinger er – som det ses – med den nuværende stillingsfordeling mellem KMOK og DOKS-stillinger ulige fordelt mellem skolerne, ligesom det ses at antallet af KMOK stillinger fordeler sig med mindre udsving mellem de tre skolers geografiske områder.

Fordelingen mellem KMOK og DOKS-stillinger er ikke nødvendigvis stationær. Der ses en koncentration af DOKS-stillinger i de store byer, og i mellem skolernes geografiske områder ses en relativt større mængde af DOKS-stillinger i Sjællands Kirkemusikskoles område.

Flere forhold vil kunne få indflydelse på antallet af organiststillinger og fordelingen mellem KMOK- og DOKS-stillinger, og der kan her peges på

- befolkningstilvæksten der fordeler sig ujævnt over landet
- medlemstallet i folkekirken, der bevæger sig forskelligt i forskellige dele af landet
- den folkekirkelige infrastruktur, hvor antallet af sognesammenlægninger kan få indflydelse på antallet af organiststillinger
- en øget grad af (speciale-fordelt?) organistbetjening over sognegrænser kan få indvirkning på art og antal af organist- og kirkesanger-stillinger

Disse og andre udviklingstendenser kan vise, at der er forhold, som der skal tages højde for i henseende til ændret (øget / reduceret) produktion og som følge heraf ændret produktionsplan og budget såvel for perioden 2018-21 som på en længere bane.

⁴ Analyse 2015 s.18

BILAG 6.1. Ansøgning til Omprioriteringspuljen maj 2017

Budgetønsker til omprioriteringspulje 2018				
Stift/Institution/Tilskudsmodtager	Folkekirkens Kirkemusikskoler			
Navn til forslag/ønske	Forøgelse af grundbevillinger 2018-2021			
Dato	1. maj 2017			
Økonomiske konsekvenser				
1.000kr – 2018 p/l 2017 p/l (opregning til 2018 ikke foreliggende)				
Alle beløb angives inklusiv moms				
<i>En et-årig udgift anføres med beløb i 2018 priser. En tidsbegrænset udgift anføres i de relevante år. Hvis udgiften er periodiseret ud over overslagsårene (2022 og frem) angives periodiseringen under Beskrivelse af forslaget. Hvis udgiften er permanent, så udfyldes 2018-2021.</i>				
Bevillingstype	2018	2019	2020	2021
Løn	NETTOBEVILLING			
Øvrig drift/anlæg				
I alt	3.726.000	4.602.000	7.280.000	7.689.000
Bevillingsperiode	☐ Et-årig	☐ Flerårig	[Tast år]	☒ Permanent
Evt. anden/med finansiering – lån, eget budget, fonde e.l.	<i>I de anførte beløb er ikke-disponeret overskud, der indgår i egenkapitalen modregnet finansieringsbehovet – jf. vedhæftede oversigt.</i>			
Evt. afledte driftsomk./besparelser	./.			
Beskrivelse af forslaget				
Finansieringsbehovet for Folkekirkens Kirkemusikskoler 2018-2021				
Bestyrelserne for Folkekirkens Kirkemusikskoler fremlægger nedenfor oversigt over det samlede finansieringsbehov for de tre kirkemusikskoler gældende for perioden 2018-2021.				
Finansieringsbehovet er opgjort på baggrund af og med afsæt i følgende hovedpunkter, der alle uddybes i det nedenstående og yderligere beskrives i noter til oversigten over nøgletal i det samlede finansieringsbehov:				
<ul style="list-style-type: none"> • Opretholdelse af produktionen • Børn og Unge • Efteruddannelse • Fælles pulje til udvikling af nye tiltag • Rektorstilling på fuld tid fra 2018 				

Opretholdelse af produktionen

Analyse 2015 beskriver kirkemusikskolernes virksomhed, herunder hvorledes kirkemusikskolernes virksomhed står som afstemt efter de folkekirkelige behov for uddannede kirkemusikere.

Det godtgøres her, at der i en periode på 3-5 år vil være behov for opretholdt aktivitetsniveau inden for kirkemusikskolernes samlede undervisningsudbud.

Fremskrivningen af produktionen har dokumenteret, at optaget af Kirkemusikere med Orgel og Korledelse (KMOK) på kirkemusikskolerne de senere år, bl.a. som konsekvens af den årlige 2% reduktion af bevillingen, ud fra et ønske om fastholdt produktion har været for lav. Derfor ses en stigning i indtag og en stigning i samlet elevtal for skolerne. Det (for) lave indtag spejles i oversigten over forventede antal dimittender, hvor det kan aflæses, at skolerne må bygge op over en årrække, som følge af at produktionstiden for en KMOK ligger mellem 3 og 4 år.

Blandt kirkemusikskolernes kerneydelser tælles – som det fremgår - et antal flerårige uddannelsesforløb. Den fremadrettede aktivitetsbaserede styring af kirkemusikskolernes undervisning vil ikke mindst af den grund vinde styrke og planlægningspotentiale ved underbyggelse af en 4-årig ramme med étårig bevilling og flerårige rullende bevillingsrammer frem i tid.

Børn og Unge

~~Til forankring og konsolidering af u~~ Undervisning af Børn og Unge, blev iværksat som nyt fælles indsatsområde i 2015 og har i årene 2015-2017 været drevet for midler fra en samlet særbevilling på 600.00 over tre år (2015-2017).

Indsatsen har båret frugt, og grundideen har vist sig bæredygtig. I opstillingen af finansieringsbehovet for Kirkemusikskolerne er der afsat midler til fastholdt og fast forankret undervisningsaktivitet for Børn og Unge.

Efteruddannelse

Igennem en årrække har Kirkemusikskolerne i samarbejde med Kompetencesekretariatet udviklet og iværksat en bred vifte af efteruddannelses tilbud for projektmidler administreret i

Kompetencesekretariatets regi. I opstillingen af finansieringsbehovet for Kirkemusikskolerne er der afsat midler til fastholdt og fast forankret midler til en fastholdt og forankret indsats på området efter udløb af projektperioden i 2019.

Fælles pulje til udvikling af nye tiltag – U-21

I det igangværende arbejde med en fælles strategi og vision for kirkemusikskolerne, har der på indværende tidspunkt været peget følgende temaer, der i det videre arbejde vil være ressourcekrævende og vil være afhængigt af udefrakommende bistand fra ressourcepersoner:

- understøttelse af nye kirkemusikalske udviklingslinjer / trends gennem nyudviklede kurser
- andre undervisningsformer med større fleksibilitet (e-læring m.m.)
- optimeringsmuligheder indenfor eksamensrette såvel som inden for opgraderende undervisning på eksamensfri linjer

Rektorstilling på fuld tid fra 2018

Det fremgår af beskrivelserne af kirkemusikskolernes virksomhed i Analyse 2015, at skolerne med visse individuelle særpræg dog står med sammenlignelige og ganske ligedannede udfordringer, der giver basis for den vurdering, at der på Vestervig Kirkemusikskole er arbejds- og ansvarsmængde for en heltidsrektor (mod p.t.70% rektor) som på de to øvrige kirkemusikskoler.

Finansieringsbehov:

Kerneopgaver		2017	2018	2019	2020	2021	Afvig.
mill.kr.		I alt	I alt	I alt	I alt	I alt	2017-2018
20	Generel ledelse og administration	6,9	7,6	6,6	6,6	6,6	0,7
30	Uddannelse - fællesomkostninger	4,3	4,6	4,6	4,6	4,6	0,3
40	½	9,9	10,6	11,2	11,2	11,2	0,7
50	Eksamensfri undervisning (1-årige forløb)	-	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
60	Efteruddannelse	-	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
70	Kurser - fagpakker m.v.	0,5	0,6	0,6	0,8	0,9	0,1
	Ordinær drift	21,6	24,0	23,6	23,8	23,9	2,4
	Fælles udviklingsprojekter						-
	U-21		0,2	0,4	0,7	0,7	0,2
	Samlet finansieringsbehov	21,6	24,2	24,0	24,5	24,6	2,6
	Bevilling	-18,3	-18,2	-17,6	-17,2	-16,9	
	Omprioriteringspulje 2016-2019 *)	-1,8	-1,8	-1,8			
	Egenkapital - ikke disponeret	-1,3	-0,5				
	Manglende finansiering	0,2	3,7	4,6	7,3	7,7	

*) 0,9 mio.kr. til hhv. Sjælland og Vestervig

Generel ledelse og administration - 0,7 mio.kr.

Merforbruget skyldes dels ekstraordinære omkostninger i.f.m. ny skolebygning for Sjælland dels opnormering af rektorstillingen i Vestervig
Endvidere en korrektion af udgiftsfordelingen i Vestervig, der udligner rektorstillingens merudgift

Uddannelse - fællesomkostninger - 0,3 mio.kr.

Merudgiften skyldes primært forøgede udgifter til efteruddannelse medarbejdere

Uddannelseslinjer og øvrig undervisning m.v. - 1,4 mio.kr.

Merudgifterne på i alt 1,4 mio.kr. skyldes primært det forøgede optag af elever m.v. - jf. analysen 2015

Undervisningsaktivitet					
	2017	2018	2019	2020	2021
Antal hel-års-studerende ved studiestart					
Uddannelseslinjer (flerårigt forløb)					
Organister	192	203	217	220	221
Kirkesangere	126	123	123	123	125
Kirkekorledere	15	19	16	20	21
Klokkenister	7	7	7	7	7
I alt	340	352	363	370	374
Eksamensfri (1-årige)	52	52	52	51	51
Antal studerende i studieåret					
Efteruddannelse	69	69	69	69	69
Antal i studieåret					
Kurser					
Antal kurser	45	46	48	44	47
Antal kursister	470	460	465	430	490

Elevoptag basis- og eksamenslinjer					
	2017	2018	2019	2020	2021
KM OK - Orgel og Korledelse	85	84	85	86	85
KMS - Sang	64	65	65	64	66
KMSK - Sang og Korledelse	8	5	7	7	8
Klokkenister	3	3	3	3	3
I alt	160	157	160	160	162

Dimittender	2017	2018	2019	2020	2021
Organister	33	28	32	36	38
Kirkesangere	32	24	24	24	24
Kirkekorledere	2	7	6	7	6
Klokkenister	3	3	2	3	2
I alt	70	62	64	70	70

Oversigterne i specificeret udgave fremgår af **BILAG**

BUDGET

Som led i bl.a. budgetprocessen er der udarbejdet en rapport for Fase 1, som styregruppen har udsendt til de tre bestyrelser. Rapporten har bl.a. givet input til den foreliggende oversigt over finansieringsbehov. Ud fra delkonklusioner i rapport for Fase 1, og med inddragelse af yderligere aspekter, arbejdes der videre i en Fase 2, der afsluttes ultimo 2017. I tilknytning hertil vil der foreligge et opdateret budget for 2018 og BO-årene 2019-2021.

Med afsæt i de igangværende vision- og strategi-drøftelser vil der blive behov for en videre proces og et udviklingsarbejde i perioden 2018-2021. Det forudsættes, at der i 2018 vil være behov for iværksættelse af ét udviklingsprojekt og flere i de kommende år, og at der inden for perioden nødvendigvis må ansættes projektmedarbejder.

De årlige driftsudgifter til Folkekirkens IT for drift og vedligeholdelse af SAS-systemet indgår ikke i budgettet, idet disse endnu ikke er endeligt prissat. Det forudsættes derfor, at betalingen til FIT tildeles som en TB-bevilling el.lign. i forbindelse med det reviderede budget for 2018-2021.

I de opstillede budgetter er der taget udgangspunkt i en opretholdt brugerbetaling på nuværende niveau. I forbindelse med Fase 2 vil bestyrelserne arbejde med fælles kriterier for brugerbetaling, og disse beslutninger vil ligeledes kunne få indflydelse på det opdaterede budget.

Budgetforudsætninger

Fælles for de tre kirkemusikskolers budgetter gælder, at de bygger på beregninger ud fra de følgende forudsætninger.

Administration

Efteruddannelse af administrative medarbejdere er påtrængende. bl.a. i.f.t. kompetenceløft i relation til den løbende styring og afrapportering af økonomi og produktion samt inden for PR på trykte såvel som sociale medier. Der budgetteres med 6.000 kr. pr. medarbejder pr. år gennemsnitligt.

Der afsættes midler til konsulentbistand med henblik på optimering af samvirke mellem det nye *styringskoncept (produktion og økonomi)* og administrative værktøjer – bl.a. SAS-systemet - for derigennem at sikre bedre ressourceudnyttelse og sikrere, enklere og mere præcise afrapporteringsværktøjer til brug for bl.a. kvartals- og årsrapport samt den løbende ”produktionsstyring” Beløbet udgør 75.000 kr. i 2018, 60.000 kr. i 2019 og 30.000 kr. i 2020 samlet for skolerne.

Studieadministration

Kirkemusikskolernes nyudviklede Studieadministrative System (SAS) vil medføre en fælles anvendelse af skemasystemet NOTUS. Den årlige udgift til drift, vedligehold og mindre videreudvikling vil udgøre 75.000 kr. samlet for skolerne.

Som følge af et stort behov for efteruddannelse af undervisere på skolerne budgetteres der med 3.000 kr. pr. timelærer pr. år og 6.000 kr. pr. fastansat lærer pr. år gennemsnitligt.

Eksamenslinjer og basislinjer

Optag er sat i relation til det ønskede antal dimittender pr. år. Her tages udgangspunkt i et gennemsnit af de seneste års antal dimittender, idet tal for frafald og gennemløbstid med afsæt i Analyse 2015 inddrages

Eksamensfri linjer

Der forudsættes optag på eksamensfri linjer svarende til gennemsnit for de senere års undervisning, der vurderes at imødekomme det eksisterende behov

Efteruddannelseslinjer

Det stipulerede optag på efteruddannelseslinjer svarer til gennemsnittet for de senere års undervisning, der vurderes at imødekomme det eksisterende behov.

Kurser

Omfanget af kurser er sat på niveau med de senere års aktivitet, der vurderes at opfylde behovet.

Fagpakker

Endvidere afsættes midler til udbygning af efteruddannelsesstilbuddene, udviklet for midler fra Kompetencesekretariatet i form af fagpakker, der giver samlede kompetenceløft for kirkemusikere i Folkekirken Budgettet udgør 180.000 kr./2020 – 180.000 kr. /2021 totalt for skolerne

Børn og Unge

Til forankring og konsolidering af undervisning af Børn og Unge, som er iværksat ved kirkemusikskolernes fælles projekt inden for dette område i årene 2015-2017, afsættes beløb for den enkelte skole afstemt efter nuværende aktivitet inden for en ramme på 60.000-100.000 kr. pr. skole pr år

Fælles pulje til udvikling af nye tiltag – U-21

Med udgangspunkt i en foreløbig 1. fase af analysearbejdet med sigte på en fælles strategi og vision for kirkemusikskolerne, kan der på nuværende tidspunkt peges på følgende temaer i det videre arbejde:

- optimeringsmuligheder af kirkemusikskolernes uddannelsesforløb i henseende til
 - a) gennemløbstid
 - b) frafald, herunder undervisningens tilrettelæggelse
 - c) erhvervsfrekvens
- optimering af opgraderende undervisning på eksamensfri linjer
 - a) gennem fastholdt / øget grad af geografisk spredning af undervisningstilbud
 - b) gennem fastholdt / øget tilknytning til lokalområder gennem nye tiltag ("taskforce")
 - c) nye undervisningstilbud med anderledes tilrettelæggelse af undervisning (seminardage)
- understøttelse af nye kirkemusikalske udviklingslinjer / trends gennem nyudviklede kurser m.m.

I strategi- og visions-drøftelsernes Fase 2 forventes yderligere temaer at komme i spil.

Der tegner sig således på dette tidspunkt i visions- og strategi-arbejdet en række muligheder for sammen at udvikle og styrke kirkemusikskolerne til gavn for såvel Folkekirken og andre aftagere som for de udøvende kirkemusikere. For at udnytte mulighederne er der behov for en pulje - "U21" - til fælles udviklingsprojekter i den 4-årige periode, for på smidig vis at understøtte udviklingspotentialer i de kirkemusikalske uddannelser. Til dette formål er der i det fælles budget afsat beløb til en fælles udviklingspulje for de tre skoler stigende fra årligt 200 t. kr. til 700 t.kr.

Elevoptag basis- og eksamenslinjer

	2017				2018				2019				2020				2021			
	SjK	LGK	VV	I alt	SjK	LGK	VV	I alt	SjK	LGK	VV	I alt	SjK	LGK	VV	I alt	SjK	LGK	VV	I alt
KM OK - Orgel og Korledelse																				
Basis	14	13	13	40	12	13	12	37	13	13	12	38	13	13	12	38	13	13	12	38
Eksamenslinje	17	13	15	45	17	13	17	47	17	13	17	47	18	13	17	48	17	13	17	47
KM S - Sang																				
Basis	15	12	11	38	15	12	10	37	15	12	11	38	15	12	10	37	15	12	11	38
Eksamenslinje	8	9	9	26	8	9	11	28	8	9	10	27	8	9	10	27	8	9	11	28
KM SK - Sang og Korledelse																				
Eksamenslinje	5	1	2	8	3	1	1	5	4	2	1	7	3	2	2	7	4	2	2	8
Klokkerister																				
Grundkursus		1		1		1		1		1		1		1		1		1		1
Eksamenslinje		2		2		2		2		2		2		2		2		2		2
	59	51	50	160	55	51	51	157	57	52	51	160	57	52	51	160	57	52	53	162

Dimittender	2017				2018				2019				2020				2021			
	SjK	LGK	VV	I alt	SjK	LGK	VV	I alt	SjK	LGK	VV	I alt	SjK	LGK	VV	I alt	SjK	LGK	VV	I alt
Organister	15	9	9	33	5	10	13	28	9	11	12	32	12	10	14	36	14	10	14	38
Kirkesangere	10	8	14	32	7	8	9	24	7	8	9	24	7	8	9	24	7	8	9	24
Kirkekorledere	1	0	1	2	5	0	2	7	3	1	2	6	4	2	1	7	3	2	1	6
Klokkerister		3		3		3		3		2		2		3		3		2		2
I alt	26	20	24	70	17	21	24	62	19	22	23	64	23	23	24	70	24	22	24	70

BILAG 6.2. Omkostningsberegning i forbindelse med FRAFALD

I det omfang det lader sig gøre at påvirke frafaldet gennem forskelligartede initiativer, og således opnå at flere, der påbegynder studiet, også når frem til og består eksamen, vil det være muligt at reducere den gennemsnitlige udgift pr. færdig uddannet kandidat.

Til brug for en konkret vurdering af en mulig besparelse udmøntet i lavere gennemsnitlig udgift pr. færdig uddannet kandidat opstilles de nedenfor anførte regneeksempler.

Alle eksempler tager udgangspunkt i en tænkt population af 10 organister / 10 kirkesangere, hvis studieforløb er udtænkt og konstrueret til dette brug med det formål, at have populationer, der har den gennemsnitlige gennemførelsestid, som analysen fra 2015 påviser er gældende for skolernes elever: for organister 3,16 (forhøjes her til 3,2) og for kirkesangere 1,82 (forkortes til 1,8).

10 ORGANISTER I TÆNKTE FORLØB med PRISER									
STUDIEFORLØB	1 år	2.år	3.år	4.år	Fortsættelses-kursus 1 år	Pris pr. elev	Antal elever	Samlet pris	GENNEMSUIT
heltid	36.553	32.691				69.244	2	138.487	
deltid 3 år	25.388	24.088	19.347			68.823	4	275.292	
deltid 3 år + 1 år	25.388	24.088	19.347		8.259	77.082	3	231.245	
deltid 4 år	25.388	24.088	15.485	14.625		79.586	1	79.586	
SUM							10	724.610	3,2 ÅR 72.461
10 KIRKESANGERE I TÆNKTE FORLØB med PRISER									
STUDIEFORLØB	1 år	2.år	3.år	4.år	Fortsættelses-kursus 1 år	Pris pr. elev	ANTAL 3	Samlet pris	GENNEMSUIT
heltid	30.970					30.970	3	92.911	
deltid 2 år	14.644	22.367				37.011	6	222.069	
deltid 2 år + 1 år	14.644	22.367			8.259	45.270	1	45.270	
SUM							10		1,8 ÅR 36.025

Ud fra de her opstillede tænkte populationer og de derudaf udledte gennemsnitspriser pr. elev – og der er her udelukkende tale om udgift til lærerløn – kan der opstilles beregninger på mulig sparede undervisnings-udgifter ved mindre frafald.

Frafald kan indtræffe på alle tider i studieforløbet. I nedenstående tabeller opereres der derfor med en gennemsnitsberegning ud fra tre ”frafalds-scenarier”, hvor hvert scenarie vægter med en 1/3.:

- FRAFALD 1 tager udgangspunkt i at de, der ikke tager eksamen, har fuldført studiet
- FRAFALD 2 tager udgangspunkt i at de, der ikke tager eksamen, har gennemført 2/3-del af studiet
- FRAFALD 3 tager udgangspunkt i at de, der ikke tager eksamen, har gennemført 1/3-del af studiet

ORGANISTER - FRAFALD GENNEMSNI

FRAFALD %	Antal optagne	Samlet pris pr. kandidat (gennemsnit)	Antal kandidater	FRAFALD 1 Pris pr. kandidat (gennemsnit)	FRAFALD 2 Pris pr. kandidat (gennemsnit)	FRAFALD 3 Pris pr. kandidat (gennemsnit)	Gennemsnit af Frafald 1-3	Dif. i.f.t. 0 % frafald	Diff. i.f.t. 0 % frafald udregnet i %
0	10	72.461	10	72.461	72.461	72.461	72.461	-	0
5	10	72.461	9,5	76.275	75.004	73.732	75.004	2.542	3,5
10	10	72.461	9	80.512	77.829	75.145	77.829	5.367	7,4
15	10	72.461	8,5	85.248	80.986	76.723	80.986	8.525	11,8
20	10	72.461	8	90.576	84.538	78.499	84.538	12.077	16,7
25	10	72.461	7,5	96.615	88.564	80.512	88.564	16.102	22,2
30	10	72.461	7	103.516	93.164	82.813	93.164	20.703	28,6
35	10	72.461	6,5	111.479	98.473	85.467	98.473	26.012	35,9
40	10	72.461	6	120.768	104.666	88.564	104.666	32.205	44,4
45	10	72.461	5,5	131.747	111.985	92.223	111.985	39.524	54,5
50	10	72.461	5	144.922	120.768	96.615	120.768	48.307	66,7

Som det fremgår af tabellerne vil der for organisternes vedkommende ved reduktion med ti procentpoint fra 30%-20% ske et fald i gennemsnitlig kandidatpris på kr. 8.626 (93.164-84.538). Tager man udgangspunkt i en gennemsnitlig kandidatproduktion for alle tre skoler på 12,5⁵, vil der være en gennemsnitlig samlet besparelse på 8.626 x 12,5 = 107.829 på et års kandidatproduktion på den enkelte skole eller i alt kr. 323.487 pr. år for alle tre skoler.

KIRKESANGERE - FRAFALD GENNEMSNI

FRAFALD %	Antal optagne	Samlet pris pr. kandidat (gennemsnit)	Antal kandidater	FRAFALD 1 Pris pr. kandidat (gennemsnit)	FRAFALD 2 Pris pr. kandidat (gennemsnit)	FRAFALD 3 Pris pr. kandidat (gennemsnit)	Gennemsnit af Frafald 1-3	Dif. i.f.t. 0 % frafald	Diff. i.f.t. 0 % frafald udregnet i %
0	10	36.025	10	36.025	36.025	36.025	36.025	-	0
5	10	36.025	9,5	37.921	37.289	36.657	37.289	1.264	3,5
10	10	36.025	9	40.028	38.694	37.359	38.694	2.669	7,4
15	10	36.025	8,5	42.382	40.263	38.144	40.263	4.238	11,8
20	10	36.025	8	45.031	42.029	39.027	42.029	6.004	16,7
25	10	36.025	7,5	48.033	44.031	40.028	44.031	8.006	22,2
30	10	36.025	7	51.464	46.318	41.171	46.318	10.293	28,6
35	10	36.025	6,5	55.423	48.957	42.491	48.957	12.932	35,9
40	10	36.025	6	60.042	52.036	44.031	52.036	16.011	44,4
45	10	36.025	5,5	65.500	55.675	45.850	55.675	19.650	54,5
50	10	36.025	5	72.050	60.042	48.033	60.042	24.017	66,7

Som det fremgår af tabellerne vil der for kirkesangernes vedkommende ved reduktion med ti procentpoint fra 30%-20% ske et fald i gennemsnitlig kandidatpris på kr. 4.289 (46.318-42.029). Tager man udgangspunkt i en gennemsnitlig kandidatproduktion for alle tre skoler på 7,6⁶, vil der være en gennemsnitlig samlet besparelse på 4.289 x 7,6 = 32.594 på et års kandidatproduktion på den enkelte skole, eller i alt kr. 97.782 pr. år for alle tre skoler.

⁵ beregnet ud fra tabel 3,1 i analysen – se s. 10 – med gennemsnit for hver skole og efterfølgende samlet gennemsnit.

⁶ beregnet ud fra tabel 3,1 i analysen – se s. 10 – med gennemsnit for hver skole og efterfølgende samlet gennemsnit.

Optimeringsmuligheder

Der er skolernes samlede erfaring at frafald oftest har anledning i følgende forhold, der her anføres i ”prioriteret rækkefølge”:

- stress
- manglende forhåndsviden om de krav et studium på kirkemusikskolerne stiller
- udfordringer i at få sammenhæng mellem studium, privatliv og arbejdsliv
- svagt udgangspunkt i henseende til basale musikalske færdigheder
- sygdom
- manglende studieegnethed

Når de studerende oplever stress på grund af udfordringer og problemer omkring studiets tilrettelæggelse og forløb, går skolerne ind med studievejledning, og det er skolernes vurdering at øget studievejledning og øget fleksibilitet vil kunne nedbringe frafald

At de studerende møder udfordringer der kan føre til frafald, og disse udfordringer har baggrund i ringe forhåndsviden og i at få sammenhæng mellem studium, privatliv og arbejdsliv, har det primært udspring i en manglende oplysning fra skolerne.

Skolerne kan her i højere grad lægge vægt på orientering forud for studiestart. Det vil være oplagt at arbejde videre med udvikling af hjemmesiden f.eks. med elev-udtalelser, ligesom alment orienterende brochurer og et øget antal orienteringsmøder vil kunne medvirke som vigtige forebyggende indsatser.

I det omfang frafaldet måtte skyldes manglende forudsætninger og manglende studieegnethed er det forhold der med fordel fremadrettet bør være skærpet opmærksomhed ved optag.

Herudfra synes der grundlæggende at være basis for overvejelser om **optag** og **oplysning og studievejledning**.

Optag

De faglige krav til optag på skolernes basis- og eksamenslinjer er velbeskrevet i skolernes fælles studieplaner, og der sker kun optag på basis- og eksamenslinjer ud fra bestået optagelsesprøve.⁷ Om optag generelt henvises til analysens bilag 2.6 og bilag 2.7.

Et bredere ansøgerfelt vil kunne medvirke til et højere fagligt indgangsniveau, der vil kunne modvirke frafald. Et bredere ansøgerfelt forudsætter et større og mere udbredt kendskab til skolernes virksomhed såvel inden for folkekirkens egne rammer som i den almene offentlighed, hvorfor det vil være en forudsætning for at opnå en større og bredere ansøgerskare, at der arbejdes målrettet med synlighed og PR, og at der afsættes de fornødne midler til formålet.

Oplysning og Studievejledning

Større indsigt i studier forud for studiestart gennem vejledning om kravene til de studerende, samt studievejledning under studiet vil kunne forebygge frafald.

Skolerne har en udbredt praksis for fleksibel tilrettelæggelse af studieforløb efter de studerendes ønsker og muligheder, og skolerne arbejder i meget høj grad med fleksibel tilrettelæggelse /

⁷ Om optag se analysens bilagsdel bilag 2.6 og 2.7

omlægning af studieforløb ud fra konkrete problemstillinger. En styrkelse af denne indsats vil give forøgede muligheder for at afhjælpe situationer, der ellers ville ende i frafald.

Vurdering af optimeringsmuligheder vedr. reduceret FRAFALD

Optag

Skolerne fastholdt ved sidste revision af Studieplanerne (2013) de til da gældende krav til fagligt niveau ved optagelsesprøverne, ud fra en fælles forståelse af, at et højere fagligt indgangsniveau ville medføre en for høj tærskel til studierne med den afsmittende effekt, at færre ville søge og færre blive uddannet, på trods af at en del af disse gennem optagelse ville kunne blive gode kirkemusikere.

Skolerne har gennem de senere år opprioriteret den gensidigt orienterende samtale i forbindelse med optagelsesprøverne, og her fundet forum for en vigtig dialog om studierne med mulighed for skolerne for at danne sig indtryk af ansøgerne også i henseende til studieindstilling, formål med at uddanne sig etc.

De senere år har ansøgerskaren til skolerne været inde i en positiv udvikling med en lille stigning i ansøgertal og en mindre tilvækst i faglig bredde. Ansøgerskaren er – nu som før – præget af store forskelle i det faglige niveau.

Større synlighed, bredere, bedre og mere målrettet PR og dertil en generel bredere og bedre oplysning om skolerne vil kunne medvirke til en øget søgning, med mulighed for et højere fagligt niveau og et optag af elever med **et større studiepotentiale**.

Det må ikke overses, at et generelt højere fagligt indgangsniveau vil kunne medføre, at potentielle studerende, der faktisk ville kunne løfte eller løfter kirkemusikalske opgaver i et sogn, ikke kan optages på eksamenslinjerne.

Det må heller ikke overses, at skolerne har en vigtig og stor gruppe af studerende i en moden alder, der af den ene eller den anden grund med højere indgangskrav vil få svært ved at komme ind på studiet, til trods for at de på den lange bane vil kunne blive gode kirkemusikere.

Skolernes mindre afdelinger, bl.a. i mere tyndtbefolkede områder, kan udover det formål at rekruttere til eksamenslinjerne have et sigte mod at tilgodese lokale behov for at uddanne kirkemusikere på eksamensfri linjer.

Skolerne finder det samlet set nødvendigt og gavnligt at opretholde de nuværende optagelseskrav og her fortsat arbejde med et fleksibelt optag og fleksible optagelseskriterier for at tilgodese så mange behov (geografiske m.m.) som muligt.

Oplysning og Studievejledning

En profileret indsats omkring den almene og generelle orientering om skolernes virksomhed vil kunne have afsmittende virkning på ansøgerfeltet i henseende til en meget gavnlig større viden om hvad man går ind til, når man påbegynder et studie på en af skolerne, hvorved frafald vil kunne mindskes.

Der skal endvidere arbejdes videre med, hvordan den allerede betydelige indsats fra skolernes studievejledere kan målrettes yderligere på et reducere frafald.

BILAG 6.3. Optimeringsmuligheder vedr. GENNEMLØBSTID på eksamenslinjer

Tabel 5B 2.1.A: Gennemsnitlige gennemførelsetider 2009-2015 (Analyse 2015 Tabel 4.7)

Skole	Organisteksamen	Kirkesangereksamen
	(normeret til heltid 2 år, deltid 3-4 år)	(normeret til heltid 1 år, deltid 2 år)
Løgumkloster Kirkemusikskol	3,26	1,9
Sjællands Kirkemusikskole	3	1,86
Vestervig Kirkemusikskole	3,27	1,72
Hovedtotal, år	3,16	1,82

Af tabel 2.1.A og 2.1.B fremgår det endvidere, at ”gennemførelsetiden, og dermed omkostningerne, for begge eksamensuddannelser stiger jo ældre eleverne er”.⁸

Tabel 5B 2.1.B Gennemsnitlige gennemførelsetider, organister 2009-15 (Analyse 2015 Tabel 4.8)

Kirkemusikskole	-29]	[30-39]	[40-49]	[50-59]	[60-79]	I alt
Løgumkloster Kirkemusikskole	3	9	11	8	0	31
Sjællands Kirkemusikskole	10	15	11	14	5	55
Vestervig Kirkemusikskole	17	12	14	9	8	60
Elever i alt	30	36	36	31	13	146
Gennemsnitlige gennemførelsetid, år						
Løgumkloster Kirkemusikskole	2	3,22	3,64	3,25		3,26
Sjællands Kirkemusikskole	2,2	3,07	3,09	3,29	3,4	3
Vestervig Kirkemusikskole	2,82	3,42	3,07	3,78	3,75	3,27
Gennemførelsetid i alt	2,53	3,22	3,25	3,42	3,62	3,16

Tabel 5B 2.1.3: Gennemsnitlige gennemførelsetider, kirkesangere 2009-15 (Analyse 2015 Tabel 4.9)

Kirkemusikskole	-29]	[30-39]	[40-49]	[50-59]	[60-79]	I alt
Løgumkloster Kirkemusikskole	10	10	18	18	13	69
Sjællands Kirkemusikskole	20	17	12	6	10	65
Vestervig Kirkemusikskole	41	20	15	11	4	91
Elever i alt	71	47	45	35	27	225
Gennemsnitlige gennemførelsetid, år						
Løgumkloster Kirkemusikskole	1,56	1,75	2	2	2	1,9
Sjællands Kirkemusikskole	1,31	1,82	2	2,4	2,14	1,83
Vestervig Kirkemusikskole	1,54	1,85	1,82	2	2	1,72

⁸ Analyse 2015 s. 26-27

Gennemførelstid i alt, år	1,49	1,82	1,93	2,07	2,05	1,81
---------------------------	------	------	------	------	------	------

Supplerende bemærkninger til analysens konklusioner

Til de anførte gennemløbstider skal i de fleste tilfælde regnes et basis-forløb på 1-2 år herudover. Gennemløbstiden skal derfor vurderes samlet. Et 2-årigt basis-forløb kan i nogle tilfælde gøre selve eksamensforløbet hurtigere, men udgør også en omkostning på hhv. 40.676 kr. (2-årigt basis-forløb organist) og 32.980 kr. (2-årigt basis-forløb kirkesanger) jf. tabel 4.5⁹:

Tabel 5B 2.1.1 A: Priser på typiske studieforløb (Analyse 2015 Tabel 4.5)

Uddannelse	Pris
PO/KMOK heltid (2 år)	81.352/70.358*
PO/KMOK deltid (3 år)	79.153
PO/KMOK deltid (4 år)	91.246
Kirkesanger, eksamen heltid (1 år)	25.835
Kirkesanger, eksamen deltid (2 år)	46.173
Organist basis (2 år)	40.676
Kirkesanger basis (2 år)	32.980

*Afhænger om forløbet påbegyndes som heltid eller tages som POI og PO2+3

Jf. Analyse 2015 fungerer basisuddannelsen godt som platform for eksamensuddannelserne:

”Således vælger 23 % af BAO 1 og 49 % af BAO 2 at fortsætte på eksamensuddannelsen, mens det samme gælder for 3% af eleverne fra BAKS 1 og 43 % BAKS 2, der fortsætter på en eksamenslinie umiddelbart efter enten første eller andet år af basisuddannelsen”.¹⁰

Potentiale(r) vedr. reduceret gennemløbstid

Hvad gennemførelstiden betyder for omkostningsniveauet fremgår også af Analyse 2015¹¹, og der er af arbejdsgruppen for visions- og strategiprojektet foretaget strategiske beregninger af, hvad der ligger af økonomisk potentiale i at nedbringe gennemførelstiden.

⁹ Analyse 2015 s. 25

¹⁰ Analyse 2015 s.12

¹¹ Analyse 2015 s. 25

Omkostning ved at indskyde et FK-år

Det fremgår af Tabel 5B 2.2.A. at omkostningsniveauet på at indskyde et FK- år er:

- 8.259 kr. for en KM OK d + et FK-år i forhold til en tre-årig KM OK d
- 16.518 kr. for en KM OK d+ to FK-år i forhold til en tre-årig KM OK d
- 8.259 kr. for en KM S d + et FK år i forhold til en to-årig KM S d
- 16.518 kr. for en KM S d + to FK år i forhold til en to-årig KM S d

Supplerende bemærkninger til omkostninger vedr. gennemløbstid

At indskyde et FK-år eller at fordele sidste år af KM OK-uddannelsen på fire i stedet for tre år kan være en nødvendig løsning for en studerende, som ellers ikke ville kunne bestå eksamen og evt. tælle i frafaldsprocenten i stedet.

Optimeringsmuligheder

Det vurderes, at følgende forhold vil kunne påvirke gennemløbstiden og dermed omkostningsniveauet:

1. Overvejelser vedr. optag
2. Forbedret studiemiljø
3. Anderledes tilrettelæggelse/struktur af undervisningen

Optag

Alder

Analysen påviser, at de yngste gennemfører hurtigst. Af den årsag kunne det derfor være fornuftigt at satse på rekruttering gennem musikskoler / MGK / efterskoler / gymnasier / lærerseminarier / højskoler og Folkekirkens Ungdoms Kor. De unge ville også have en længere ”aftjeningstid”/virke i Folkekirken efterfølgende. Set i sammenhæng med projekt børn/unge/orgel forekommer det logisk at opprioritere rekrutteringen af de unge til eksamenslinjerne.

Dog er det overordentlig vigtigt, at skolerne fortsat uddanner de midaldrende voksne samt de modne mennesker for at kunne dække behovet for kirkemusikere i tyndt befolkede områder. Se endvidere: Vurdering af optimeringsmuligheder nedenfor.

Højere indgangsniveau

Et højere indgangsniveau kunne opnås ved højere krav ved optagelsesprøven, dog forudsat, at der forefindes tilstrækkelig talentmasse. Højere krav ved optagelsesprøven med nuværende talentmasse blandt ansøgerne vil kunne føre til lavere optag og dermed mindre produktion af dimittender.

Et højere indgangsniveau vil umiddelbart kunne opnås ved et større ansøgerfelt (fremskaffet via øget PR), da en større ansøgerskare efter alt at dømme vil kunne øge mulighederne for at finde (endnu) dygtigere studerende end nu ved optagelsesprøven. Det forudses at det i alle tilfælde fortsat vil være sådan, at geografiske forskelle vil have indflydelse på adgangskvotienten.

Ændrede krav – eksempelvis højere krav - ved optagelsesprøven vil først kunne formuleres ved (revision af) ny studieordning og anbefales i øvrigt ikke, se : Vurdering af optimeringsmuligheder nedenfor, da produktionen således ikke p.t. vil kunne opretholdes.

Børn-Unge-Orgel som betydende faktor og tiltag

Både alderskriteriet og indgangsniveauet taler for at forankre børn/unge/orgel-projektet varigt under kirkemusikskolernes virke for at sikre den fortsatte rekruttering til uddannelserne og til organistfaget generelt.

Studieegnethed

For i højere grad at sikre ansøgenes studieegnethed, er det nødvendigt at optimere vejledning i studie-/øveteknik samt forud for studiet via studievejledning, hjemmeside og anden PR, at informere grundigt om, hvad et studium på eksamenslinjen kræver af tid og indsats. Der er allerede på hjemmesiden gjort tiltag i retning af at beskrive tidsforbruget inkl. forberedelsestid på en heltids-/deltidsuddannelse.

Studiemiljø

Optimeringsmuligheder vedr. studiemiljø

Studiemiljøet vil kunne påvirkes gennem mere holdundervisning / flere fællesaktiviteter / sociale tiltag. Nogle af studielinjerne rummer en overvægt af solotimer if.t. holdtimer, og en følgevirkning af dette er at nogle oplever et belastende fravær af studiemiljø – særligt hvis der ved de såkaldte aftaletimer undervises ude i lærernes kirker.

Der vil være mulighed for at tilrettelægge undervisningsforløb hvor solotimer i begrænset omfang omlægges til holdtimer, hvorved der kan opnås

- en faglig gevinst ved at eleverne lærer af hinanden og venner sig til at optræde
- en social gevinst for studiemiljøet gennem et (større) tilhørsforhold til holdet / skolen og dermed måske et mindre frafald fra studiet.
- en økonomisk gevinst - se nedenfor i afsnit 2.3.2.2.

Der består imidlertid på samme tid udfordringer ved en sådan omlægning i henseende til

- det fagligt-pædagogiske hvor rum for visse individuelle hensyn i den praktisk-musikalske undervisning kan blive begrænsede
- logistik ved tilrettelæggelse af holdundervisning
- skemalægning
- at danne større hold på de steder, hvor en lærer kun har få elever og i små afdelinger med få elever pr. årgang

Optimeringsmuligheder vedr. studiemiljø med vejledende priser

I det omfang der i et vist (begrænset) omfang omlægges fra solotimer til holdundervisning vil der være økonomiske gevinster, hvilket fremgår af nedenstående skematiske opstilling af tænkte scenarier.

TABEL 5B 2.3. A													
Soloundervisning(1 time) kombineret med holdundervisning		Antal studerende	Uv-gange	Solotimer	Solotimer i alt	Hold-gange	Time	Samlet pris	Gennemsnits pris pr. studerende	Difference i.f.t. 18 solotimer	%-Difference i.f.t. 18 solotimer	Difference i.f.t. 4 pr hold	%-Difference i.f.t. 4 pr hold
18 solotimer		4	18	18	72	-	516	37.152	9.288				
17 solotimer + 1 holdtime		4	18	17	68	1	516	35.604	8.901	387	4,17		
16 solotimer + 2 holdtimer		4	18	16	64	2	516	34.056	8.514	774	8,33		
14 solotimer + 4 holdtimer		4	18	14	56	4	516	30.960	7.740	1.548	16,67		
Soloundervisning (1 time) erstattet af holdundervisning (2 timer) på små hold													
18 dobbeltimer		4	18			18	516	18.576	4.644	4.644	50,00		
Større hold i holdfag													
18 holdtimer		4	18				516	9.288	2.322				
18 holdtimer		5	18				516	9.288	1.858			464	20,00
18 holdtimer		6	18				516	9.288	1.548			774	33,33
18 holdtimer		7	18				516	9.288	1.327			995	42,86
18 holdtimer		8	18				516	9.288	1.161			1.161	50,00

Tabel 5B 2.3.A viser de økonomiske forhold, der gør sig gældende i de tilfælde hvor man omlægges

- 1 eller 2 solotimer til holdtimer
- omlægges soloundervisning til (dobbelttimer) på hold
- danner større hold.

Det ses, at der ud fra en ren økonomisk betragtning er besparelser at hente ved et mindre antal solotimer og / eller større hold. Heroverfor står pædagogisk-faglige forhold, logistiske udfordringer etc. over for hvilke en økonomisk gevinst må afvejes.

Undervisningens tilrettelæggelse / struktur

Det bør overvejes, hvorledes undervisningens tilrettelæggelse / struktur kan gøre det lettere for den studerende at gennemføre studierne samt virke tiltrækkende på et større ansøgerfelt. F.eks. i form af følgende tiltag:

E-læring – som supplement eller erstatning.

E-læring kunne understøtte undervisningen i eksempelvis satslære og hørelære og øge kvaliteten og udbyttet af undervisningen.

Der vil her kunne arbejdes med to modeller:

- E-læringen kan erstatte nogle af de vanlige undervisningsgange i skolernes 14-dages-skemaer, og dermed lette fjerntboendes adgang til at følge undervisningen. Afhængigt af, hvordan undervisningen tilrettelægges som E-læring vil der kunne opnås en begrænsning i antallet af lærertimer

- E-læring kan fungere som supplement til den vanlige undervisning i 14-dages strukturen hvor der åbnes mulighed for sparring med læreren midt mellem to undervisningsgange. Denne undervisningsform kaldes blended learning og er den mest benyttede inden for e-læring. Ved e-læring som supplement er der ikke tale om en besparelse i lærertimer, men snarere en ekstra udgift.

Omkostninger til udvikling af e-læring omfatter

- installation og drift af LMS (den virtuelle platform, hvori undervisningen lægges op)
- konsulent-timer
- kompetenceudvikling af lærere.

Det vil også være muligt at udvikle og arbejde med synkron e-læring i forbindelse med den praktisk-musikalske undervisning på kirkemusikskolen, men dette er ikke indkalkuleret i prisoverslaget.

Undervisningstidspunkter og – former

Det bør overvejes, hvorvidt en anderledes struktur på undervisningen vil kunne gavne gennemløbstiden og derforuden vil kunne tiltrække større ansøgerfelt og mindske frafald. Det kunne her overvejes om der i højere grad end nu fremadrettet kan undervises om aftenen og om lørdagen, og om der med inspiration fra BLOK-kursus-forløb (se Bilag 5B 2.3.A) kunne tænkes andre strukturer i nogle undervisningsforløb.

Seminarundervisning på Basislinjerne

4 fredag/lørdags-seminarer med undervisning af 4 elever på masterclass (MC)

	BAKS		BAO		BAKS		BAO
FREDAG							
15:00							
15:30	ANKOMST/KAFFE						
16:00	Klaver MC		Satslære		4		4
16:30							
17:00	Sang MC		Orgel MC		8		8
17:30							
18:00							
18:30							
19:00	MIDDAG						
19:30							
20:00	Hørelære		Hørelære		6		4
20:30							
21:00			Klaver 1 Klaver 2			4	
21:30	KAFFE og AFTENSANG						
22:00							
22:30							
LØRDAG							
08:00	MORGENMAD						
08:30							
09:00	Hørelære		Klaver 1 Klaver 2		4		8
09:30							
10:00	Sang MC		Hørelære		8		4
10:30							
11:00			Orgel MC			4	
11:30							
12:00	FROKOST						
12:30	Klaver MC		Orgel MC		4		4
13:00							
13:30			Satslære			6	
14:00							
14:30							
15:00							
Samlet lektionsforbrug på 4 gange					34		46

4 lørdags-seminarer med undervisning af 4 elever på masterclass

	BAKS		BAO		BAKS	BAO
Lørdag						
09:00			Orgel MC			8
09:30						
10:00	Klaver MC				4	
10:30						
11:00	Hørelære		Satslære		4	4
11:30						
12:00	FROKOST					
12:30	Sang MC		Satslære		8	4
13:00						
13:30			Hørelære			4
14:00						
14:30	KAFFE					
15:00	Hørelære		Klaver 1	Klaver 2	4	12
15:30						
16:00						
16:30						
Samlet lektionsforbrug på 4 gange					20	32

Sammenligning af lektionsforbrug mellem ordinær undervisning med individuel undervisning i sang, orgel og klaver og undervisning på seminarform med masterclass

	BAKS		BAO		
	Ordinær	Seminar	BAO	Ordinær	Seminar
Sang	72	24	Orgel	72	24
Klaver	36	12	Klaver	36	24
Hørelære	18	18	Hørelære	18	12
			Satslære	18	18
	126	54		144	78
Seminarer					
Gudstj.pr.	9	9	Gudstj.pr.	9	9
Korsang	18	18	Korsang	18	18

En BAKS elev efter blok-undervisningsmodellen modtager:

Klaver: 12 timers undervisning på hold med højst fire (ordinær linje: 9 timer solo)

Sang: 24 timers undervisning på hold med højst fire + fire aftaletimer solo (ordinær linje: 18 timer solo)

Hørelære 18 timers undervisning på hold med højst fire (som på ordinær linje)

En BAO elev efter blok-undervisningsmodellen modtager.

Klaver: 12 timers undervisning på hold med to (ordinær linje: 9 timer solo)

Orgel: 24 timers undervisning på hold med højst fire + fire aftaletimer solo (ordinær linje: 18 timer solo)

Hørelære: 12 timers undervisning på hold med højst fire (ordinær linje: 18 timer)

Satslære: 18 timers undervisning på hold med højst fire (som på ordinær linje)

Underviseren tilrettelægger undervisningen, således at der inden for det skemalagte tidsrum kan aftales en opdeling mellem individuel undervisning og holdundervisning efter elevernes forudsætninger og behov.

BILAG 6.4. Optimeringsmuligheder vedr. ERHVERVSFREKVENNS

Analysen 2015 viser i tabel 3.3 ansættelsesgraden fordelt på uddannelseslinjerne: basis / efteruddannelse / eksamensuddannelse / eksamensfri for såvel kirkesangere som organister blandt de aktuelle studerende i årene 2009-2015

Venstre-kolonnerne med ”Tilknytning” giver et billede af elevgruppens erhvervsfrekvens i tiden frem mod forår 2015. Der er her tale om tilknytning både som vikar og som fastansat.¹²

De grupper der har fulgt ikke-eksamensrettede linjer (udregnet som basislinje + eksamens-fri linje) har den laveste tilknytning blandt grupperne af studerende:

for sangerne **66%**

for organisterne **57%.**

Hvis man udelukkende sætter fokus på de studerende, der har taget eksamensuddannelsen viser tallene, ikke overraskende, en højere beskæftigelsesgrad:

87% af kirkesangerne (udregnet som studerende på eksamenslinjerne + efteruddannelseslinje) er i arbejde i folkekirken i faste stillinger eller som vikarer.

85% af organisterne er i arbejde.

Alder og erhvervsfrekvens

Analyse 2015 fastslår, at gruppen af organister mellem 50-65 år udgør størstedelen af de erhvervsaktive organister¹³. Samtidigt ses gennemsnitsalderen for de studerende på kirkemusikskolerne at være 42,9 år, hvilket statistisk set skulle medføre, at de har 20-25 år på det folkekirkelige arbejdsmarked fra det tidspunkt, de har færdiggjort uddannelsen. Det bør dog her bemærkes, at en del af de studerende allerede før og under uddannelsen har været erhvervsaktive. Analyse 2015 konstaterer en vis usikkerhed omkring pensionsalderen for organister, da det ikke er muligt at se, hvor mange af de, der forlader faste stillinger, efterfølgende bliver ansat som vikarer – evt. i egne stillinger.

Ved en kommende undersøgelse vil det være muligt at konstatere, om tendenser i samfundet til senere pensionsalder også vil gøre sig gældende på det folkekirkelige arbejdsmarked. Det vil også af denne grund være formålstjenligt med en tilbagevendende beregning af tilgang og afgang vedr. organister på arbejdsmarkedet jf. Analyse 2015's Tabel 3.3.5.

¹² En gennemgang af konkrete tal fra LKMS giver anledning til at formode, at erhvervsfrekvensen kan ligge højere, end tallene i Analyse 2015s Tabel 3.3 viser: Et udtræk af kandidater fra 5 årgange med eksamen i årene 2011-2015 (5 årgange) fra LKMS med en individuel gennemgang af 46 kandidater viser, at samtlige 46 har været i arbejde som fastansatte eller vikarer. Det kan ligeledes konstateres, at samtlige studerende på efteruddannelse i de pågældende år (i alt 64 studerende) også har været i funktion på arbejdsmarkedet.

Tal fra de øvrige kirkemusikskoler formodes at vise samme tendens.

Det er ikke umiddelbart muligt at fastslå en enkelt årsag til denne forskel i tallene i Analysen 2015s tabel 3.3 og udtrækket fra LKMS. En af årsagerne må dog formodes at være det tidsrum, der går fra eksamenstidspunktet til det tidspunkt, hvor nogle af kandidaterne fra det seneste skoleår i undersøgelsen rent faktisk kommer i arbejde. En anden grund kan ligge i perioder med jobskifte for kirkesangere og organister. Udtrækket fra LKMS omfatter 5 skoleår, hvor 97 analysens tal omfatter 2 skoleår – det er således ikke det samme grundlag eller målemetode; men noget tyder således på, at det faktiske tal vedr. erhvervsfrekvens kan justeres i opadgående retning.

¹³ Analyse 2015 s.16

Tilsvarende tal for tilgang og afgang af kirkesangere vil også være ønskelige at beregne med henblik på at have et mere sikkert grundlag for bedømmelse af optagelsesbehovene for kirkesangere.

Beregning af omkostninger pr. færdiguddannet ansat kandidat ved ændring af erhvervsfrekvensen

Alle de følgende regneeksempler tager udgangspunkt i en tænkt population af 10 organister / 10 kirkesangere, hvis studieforløb er udtænkt og konstrueret til dette brug med det formål, at have populationer, der har den gennemsnitlige gennemførelsestid, som analysen fra 2015 påviser er gældende for skolernes elever: for organister 3,16 (forhøjes her til 3,2) og for kirkesangere 1,82 (forkortes til 1,8).

10 ORGANISTER I TÆNKTE FORLØB med PRISER									
STUDIEFORLØB	1 år	2.år	3.år	4.år	Fortsættelses-kursus 1 år	Pris pr. elev	Antal elever	Samler pris	GENNEMS NIT
heltid	36.553	32.691				69.244	2	138.487	
deltid 3 år	25.388	24.088	19.347			68.823	4	275.292	
deltid 3 år + 1 år	25.388	24.088	19.347		8.259	77.082	3	231.245	
deltid 4 år	25.388	24.088	15.485	14.625		79.586	1	79.586	
SUM							10	724.610	3,2 ÅR 72.461

10 KIRKESANGERE I TÆNKTE FORLØB med PRISER									
STUDIEFORLØB	1 år	2.år	3.år	4.år	Fortsættelses-kursus 1 år	Pris pr. elev	ANTAL 3	Samlet pris	GENNEMS NIT
heltid	30.970					30.970	3	92.911	
deltid 2 år	14.644	22.367				37.011	6	222.069	
deltid 2 år + 1 år	14.644	22.367			8.259	45.270	1	45.270	
SUM							10		1,8 ÅR 36.025

Ud fra de opstillede tænkte populationer og de udledte gennemsnitspriser pr. elev – her udelukkende med udgifterne til lærerløn – kan der opstilles beregninger på mulige besparelser i undervisningsudgifterne ved forskellige grader af erhvervsfrekvens.

ERHVERVSFREKVENNS							
10 ORGANISTER MED TÆNKTE ERHVERVS-FREKVENNS	Erhvervsfrekvens	Antal uddannede	Samlet pris pr. kandidat (gennemsnit)	Antal ansatte	Pris pr. ansat (gennemsnit)	Dif. i.f.t. 100 %	Diff. i.f.t. 100 % udregnet i %
	100	10,00	72.461	10,0	72.461	-	-
	95	10,00	72.461	9,5	76.275	3.814	5,3
	90	10,00	72.461	9,0	80.512	8.051	10,6
	85	10,00	72.461	8,5	85.248	12.787	15,9
	80	10,00	72.461	8,0	90.576	18.115	21,3
	75	10,00	72.461	7,5	96.615	24.154	26,7
	70	10,00	72.461	7,0	103.516	31.055	32,1
	65	10,00	72.461	6,5	111.479	39.017	37,7
	60	10,00	72.461	6,0	120.768	48.307	43,3
	55	10,00	72.461	5,5	131.747	59.286	49,1
	50	10,00	72.461	5,0	144.922	72.461	55,0

Det fremgår af tabellen, at en ændring i erhvervsfrekvens på f.eks. 5 procentpoint fra 80 til 85 % for en færdiguddannet organist vil medføre en lavere pris pr. ansat kandidat på kr. 5.328 (18.115-12.787).

Tager man udgangspunkt i en gennemsnitlig kandidatproduktion for alle tre skoler på 12,5¹⁴, vil der være en gennemsnitlig samlet besparelse på $5.328 \times 12,5 = 66.600$ kr. på et års kandidatproduktion på den enkelte skole, eller i alt kr. 199.800 pr. år for alle tre skoler.

ERHVERVSFREKVENNS							
10 KIRKESANGERE MED TÆNK ERHVERVSFREKVENNS	Erhvervs- frekvens %	Antal uddannede	Samlet pris pr. kandidat (gennemsnit)	Antal ansatte	Pris pr. ansat (gennemsnit)	Dif. i.f.t. 100 %	Dif. i.f.t. 100 % udregnet i %
	100	10,00	36.025	10,0	36.025	-	-
	95	10,00	36.025	9,5	37.921	1.896	5,3
	90	10,00	36.025	9,0	40.028	4.003	10,6
	85	10,00	36.025	8,5	42.382	6.357	15,9
	80	10,00	36.025	8,0	45.031	9.006	21,3
	75	10,00	36.025	7,5	48.033	12.008	26,7
	70	10,00	36.025	7,0	51.464	15.439	32,1
	65	10,00	36.025	6,5	55.423	19.398	37,7
	60	10,00	36.025	6,0	60.042	24.017	43,3
	55	10,00	36.025	5,5	65.500	29.475	49,1
	50	10,00	36.025	5,0	72.050	36.025	55,0

Det fremgår af tabellen at en ændring i erhvervsfrekvens på f.eks. 5 procentpoint fra 80 til 85 % for en færdiguddannet kirkesanger vil medføre en lavere pris pr. ansat kandidat på kr. 2.649 (9.006-6.357).

Tager man udgangspunkt i en gennemsnitlig kandidatproduktion for alle tre skoler på 7,6¹⁵, vil der være en gennemsnitlig samlet besparelse på $2.649 \times 7,6 = 20.132$ på et års kandidatproduktion på den enkelte skole, eller i alt kr. 60.397 pr. år for alle tre skoler.

I det omfang forskelligartede tiltag vil kunne give øget erhvervsfrekvens vil skolerne kunne reducere det årlige optag, hvorved der vil kunne frigøres midler til andre formål.

Optimeringsmuligheder

Styrkelse af tilknytningen til arbejdsmarkedet - Indgang samt fastholdelse

Med den relativt høje erhvervsfrekvens blandt de uddannede kirkesangere og organister kan gruppen, der enten ikke kommer i arbejde eller hurtigt forlader det kirkelige arbejdsmarked betragtes som forholdsvis lille. Det økonomiske potentiale ved at få flere blandt de uddannede i arbejde er illustreret ovenfor, og der vil være en mulig besparelse ved at opnå en højere erhvervsfrekvens.

Med dette for øje kan kirkemusikskolerne til stadighed gøre tiltag for

- 1) at facilitere indgangen til arbejdsmarkedet for de, der måtte have behov for hjælp hertil.
- 2) at styrke fastholdelsen af kirkemusikere på arbejdsmarkedet gennem udbud af relevante efteruddannelses tilbud og rådgivning i samarbejde med andre parter.

¹⁴ beregnet ud fra Analyse 2015's Tabel 3,1 i analysen – se Analyse s. 10 – med gennemsnit for hver skole og efterfølgende samlet gennemsnit.

¹⁵ beregnet ud fra Analyse 2015's Tabel 3,1 i analysen – se Analyse s. 10 – med gennemsnit for hver skole og efterfølgende samlet gennemsnit.

Støtte til indgang på arbejdsmarkedet

I det omfang der opstår behov hos enkelte kandidater for at blive rådgivet og guidet til at træde ind i erhvervet, kan en personlig rådgivning som støtte til dette være relevant. Rådgivning, evt. i form af en mentorordning, vil med fordel kunne ligge i kirkemusikskolernes regi, f.eks. ved studievejlederne i samarbejde med menighedsråd/provsti og de faglige organisationers tillidsrepræsentanter.

Tiltag kan her bestå i individuelt tilrettelagte praktikperioder med rådgivning og/eller en tidsbestemt mentorordning ved ansættelse i stilling.

Tiltagene kan være relevante i forhold til såvel kandidater som studerende med særlige behov for støtte.

Fastholdelse

En fastholdelse af kirkemusikere beror i høj grad på de ansættelsesmæssige forhold i stillingerne i relation til selve arbejdet, hvilket umiddelbart ligger uden for kirkemusikskolernes ressortområde¹⁶. Til gengæld er et af kirkemusikskolernes væsentlige arbejdsområder udbud af kurser. Eksistensen af kurser bidrager til at opkvalificere kirkemusikerne i stillingerne, og de er således tillige vigtige brikker i folkekirkens mulighed for at fastholde medarbejderne.

Der kan derfor være gode grunde til at være opmærksom på kursusvirksomhedens betydning for den faglige udvikling for medarbejderne i folkekirken, herunder fastholdelse i stillingerne.

Der er i dag en dialog om kursusudbud og -tilrettelæggelse mellem skolerne og en række interessenter og faglige foreninger på det kirkelige område. Området er i stadig udvikling, hvilket på såvel kort som længere sigt vil betyde en udvidelse af skolernes udgifter til udvikling, tilrettelæggelse og gennemførelse af disse kurser.

Nye initiativer

Et særligt indsatsområde for skolerne kunne bestå i rådgivning af menighedsråd om tilrettelæggelse og planlægning af musikalske aktiviteter i et eller flere sogne.

Et andet område kunne bestå i undervisning og coaching af organist og kirkesanger i den lokale kirke. Det kunne foregå ved at en sangpædagog og en orgellærer kunne overvære en tjeneste og efterfølgende kommentere og diskutere forløbet med de involverede parter med henblik på rådgivning og for at opnå et bedre musikalsk resultat i samarbejdet mellem sanger, organist og menighed.

I det omfang underviserne ser grund til diskutere nogle musikalske forhold i en bredere kreds, kan de i samråd med den lokale sanger og organist kontakte menighedsrådet.

Erfaringer fra lokal undervisning/rådgivning har generelt været gode, og effekten af denne coaching skønnes at kunne være meget gavnlige for såvel de lokale kirkemusikere som menighederne.

¹⁶ Et særligt forhold på det folkekirkelige arbejdsmarked, der kan være grund til at medtænke i fastholdelsen af kirkemusikere, er de ældre medarbejders forhold:

Når det konstateres, at en stor andel af kirkemusikerne er i alderen 50-65 år, er det relevant at have særligt fokus på denne medarbejdergruppe. Her vil det ved den årlige MUS-samtale kunne være relevant at bringe særlige forhold i relation til alder og arbejde op til diskussion. Det kan for begge parter medvirke til overvejelser af forhold, der kan modvirke et tidligt tidspunkt for pensionering. Faste kriterier for hvori en fastholdelse kan bestå er næppe muligt at give; men en dialog om emnet kan medvirke i positiv retning for de medarbejdere, der har lyst og kræfter til at fortsætte i arbejdet.

